

DIAGNOSI DEL PLA EDUCATIU DE SALT

Salt, Març de 2018

Informe elaborat per Laia Monterde i Mulet, Xarxa Consultors

Ajuntament de Salt

Índex

Introducció	4
Diagnosi de la realitat socioeducativa	8
1. Mapa socioeducatiu	9
1.1. Anàlisi sociodemogràfic	9
1.2. Anàlisi de la població escolaritzada i els recursos educatius	26
2. Mapa de les polítiques, recursos i agents socioeducatius.....	51
2.1. Marc competencial de l’administració local en matèria d’educació	51
2.2. Polítiques educatives del municipi	53
3. Mapa de visions sobre l’educació a Salt	61
3.1. Àmbit escolar	63
3.2. Àmbit fora escola.....	65
3.3. Àmbit educació de persones adultes i transició escola-treball	67
3.4. Àmbit Salt, Vila educadora.....	69
4. Conclusions de la Diagnosi Socioeducativa i reptes de futur	71
4.1. Conclusions de la Diagnosi Socioeducativa	71
4.2. Agenda dels reptes de Salt per a l’educació i la cohesió social	79

Índex de gràfics i taules

Gràfic 1. Mapa del Gironès per densitat poblacional dels municipis (2016)	10
Gràfic 2. Evolució de la població de Salt (2000-2016)	11
Gràfic 3. Piràmide d'edats de Salt 2016	12
Gràfic 4. Piràmide d'edats del Gironès 2016	12
Gràfic 5. Població per grans grups d'edat (2016)	13
Gràfic 6. Població de Salt per lloc de naixement (2016)	15
Gràfic 7. Evolució de la població de Salt segons lloc de naixement (2016)	16
Gràfic 8. Població de Salt per nacionalitat estrangera i edat (2016)	16
Gràfic 9. Població 0-19 anys de Salt per nacionalitats estrangeres (2016)	17
Gràfic 10. Evolució dels saldos natural i migratoris a Salt (2006-2016)	17
Gràfic 11. Població de 16 anys i més per nivell d'instrucció (2011)	19
Gràfic 12. Llocs de treball per sector d'activitat a Salt (Juny 2017)	20
Gràfic 13. Contractació registrada per sexe a Salt (2006-16)	21
Gràfic 14. Contractació registrada d'estrangers per sexe a Salt (2006-16)	22
Gràfic 15. Evolució de l'atur registrat a Salt, per sexe (2005-2016)	22
Gràfic 16. Evolució de l'atur registrat per edats a Salt (2005-16)	23
Gràfic 17. Mapa de Salt amb la ubicació dels centres educatius	27
Gràfic 18. Evolució de la població empadronada per cicles del sistema educatiu a Salt (2006-16)	28
Gràfic 19. Evolució de la població empadronada per cicles del sistema educatiu al Gironès (2006-16)	29
Gràfic 20. Creixement relatiu mig anual de la població empadronada per cicles del sistema educatiu (2006-16)	29
Gràfic 21. Evolució de la població escolaritzada a l'educació infantil i primària a Salt (2011-18)	30
Gràfic 22. Evolució de la població escolaritzada a l'educació secundària obligatòria a Salt (2011-18)	31
Gràfic 23. Comparativa dels infants amb Necessitats Educatives Especials. Curs 2016-17 (en %)	32
Gràfic 24. Infants amb Necessitats Educatives Especials a Salt per titularitat de centre. Curs 2016-17	32
Gràfic 25. Comparativa d'Índex de diversitat significativa. Curs 2015-16 (en %)	33
Gràfic 26. Alumnat que rep ajuts de menjador per escola a Salt (curs 2017-18)	34
Gràfic 27. Evolució de la incorporació tardada a Salt (2003-2018)	35
Gràfic 28. Evolució de la reserva de places de matrícula viva a les escoles de Salt (2011-2018)	36
Gràfic 29. Taxes de graduació a 4t d'ESO a Salt, per sexe i titularitat del centre. Curs 2015-2016 i Curs 2014-15 (en %)	40
Gràfic 30. Evolució de la matriculació i la graduació al 2n curs de CFGM a Salt	42
Gràfic 31. Evolució de la matriculació a 2n curs de CFGM a Salt i Gironès per sexe (en %)	42
Gràfic 32. Evolució de la taxa de graduació a 2n curs de CFGM a Salt i el Gironès	43
Gràfic 33 i 34. Evolució de la matriculació i la graduació al 2n curs de CFGS a Salt	43

Gràfic 34. Evolució de la matriculació a 2n curs de CFGS a Salt i Gironès per sexe (en %)	44
Gràfic 35. Evolució de la taxa de graduació a 2n curs de CFGS a Salt i el Gironès	44
Gràfic 36. Taxa de graduació a 1r de Batxillerat a Salt i al Gironès	45
Gràfic 37. Taxa de graduació a 2n de Batxillerat a Salt i al Gironès	45
Gràfic 38. Taxa de repeticions 1r de Batxillerat a Salt i al Gironès	46
Gràfic 39. Taxa de repeticions 2n de Batxillerat a Salt i al Gironès	46
Gràfic 40. Alumnat distribuït per edats i sexe al CFA Les Bernardes (curs 2017-2018)	47
Gràfic 41. Alumnat del CFA Les Bernardes per continent de naixement (curs 2017-18)	48
Taula 1. Població per grans grups d'edat (2016)	13
Taula 2. Població 0-18 anys a Salt per sexe i edat (2016)	14
Taula 3. Principals indicadors demogràfics de Salt i Gironès (2016)	14
Taula 4. Població per lloc de naixement (2016)	15
Taula 5. Evolució dels saldos natural i migratori a Salt (2006-2016)	18
Taula 6. Població de 16 anys i més per nivell d'instrucció (2011)	18
Taula 7. Comparativa de la Renda Bruta Familiar Disponible (2014)	19
Taula 8. Nombre de famílies i beneficiaris del Centre de Distribució d'Aliments	20
Taula 9. Població ocupada segons professions (Salt 2011)	21
Taula 10. Evolució de l'atur registrat per nivell formatiu a Salt (2009-2016)	24
Taula 11. Beneficiaris de prestacions per desocupació a Salt (2010-2016)	24
Taula 12. Nombre d'usuaris/es del DSI per sexe, nivell d'estudi i document a Salt (2016)	25
Taula 13. Oferta escolar reglada de Salt. Curs 2017-18	26
<i>Taula 14. Nombre de famílies i menors beneficiaris dels ajuts a l'escolarització a Salt</i>	34
Taula 15. Alumnat incorporat durant el curs sobre alumnat total. Salt 2011-2018 (en %)	35
Taula 16. Indicadors de graduació a 4t d'ESO curs 2016-17 a Salt (en percentatges)	40
Taula 17. Evolució de l'alumnat del CFA Les Bernardes 2012-2018 per orígens	48

Introducció

Els darrers anys des de la ciutadania de Salt es manifestava la necessitat de fer front a diferents dificultats a les quals s'enfronta l'educació al municipi, tals com la segregació escolar, assegurar la igualtat d'oportunitats per a infants i joves, i que aquesta repercuteixi en l'èxit escolar i la millora de la cohesió social del municipi.

En aquest context, l'any 2017 es va crear la plataforma ciutadana Salt Educa per millorar la perspectiva escolar a Salt, en la qual hi ha integrades diferents AMPA d'escoles i instituts del municipi, entitats socials, el Seminari de directors i directores de centres públics de Salt, la FAPAC, l'Escola d'Adults i personal tècnic local relacionat amb el món educatiu de Salt.

Aquesta Plataforma va fer una petició per escrit a l'Ajuntament on sol·licitava:

- La realització d'una **diagnosi en profunditat** sobre la situació escolar a Salt, per tal d'abordar-la i revertir-la des del lideratge de l'Ajuntament i amb la implicació de tota la comunitat educativa així com el teixit social.
- La redacció d'un **Pla Educatiu de Ciutat** que contemplés l'abordatge no només de la segregació escolar amb la finalitat d'eradicar-la, sinó també que incorporés actuacions tant a nivell d'educació formal, com d'educació fóra de l'horari lectiu dels centres, com l'educació en el lleure, i l'educació informal del conjunt de la ciutadania.

A partir d'aquesta petició, l'Ajuntament de Salt es posà en contacte amb Xarxa Consultors amb l'encàrrec de realitzar la Diagnosi i el Pla Educatiu de Ciutat de Salt, amb els següents objectius operatius:

1. Portar a terme un procés de diagnosi socioeducativa dels reptes i de les necessitats educatives del municipi, a través de tècniques quantitatives, qualitatives i participatives.
2. Analitzar les polítiques educatives actuals en sentit ampli, al municipi.
3. Fixar eixos, línies d'actuació i objectius prioritaris del Pla Educatiu de Ciutat, d'acord amb la diagnosi socioeducativa del municipi.
4. Crear i enfortir les xarxes de cooperació i de treball en xarxa en matèria de polítiques educatives a nivell local.

En aquest procés hi havia algunes metes que des d'un bon principi es marcaven com a finalitats a assolir, doncs són qüestions que preocupen als agents educadors i que ja s'han dimensionat prèviament. En primer lloc, es planteja la necessitat de reduir la segregació escolar, ja que crea disfuncions a nivell social, de sistema educatiu i no beneficia a l'alumnat; en segon lloc, el Pla hauria d'ajudar a millorar el rendiment escolar i l'excel·lència de tots els infants i adolescents del municipi i tot aquest procés ha de potenciar la cohesió social a Salt i la no estigmatització del territori.

En paral·lel al procés d'elaboració d'aquesta Diagnosi Socioeducativa, un grup de membres dels Moviments de Renovació Pedagògica de les comarques gironines ha impulsat a la vila la iniciativa Educació 360- Educació a Temps Complet, on també estan implicades la Fundació

Jaume Bofill i la Diputació de Barcelona. Aquesta iniciativa té per objectiu que tothom tingui més i millors oportunitats educatives en tots els temps i espais de la seva vida i connectar l'educació i els aprenentatges entre el temps lectiu i el no lectiu. D'aquesta forma cada infant i jove construeix el seu propi itinerari vital amb equitat i sense exclusions. Aquest impuls a la vila ha comportat que Salt sigui un dels 11 territoris pilot del projecte a nivell català, l'únic fora de la província de Barcelona. Així mateix, el document s'ha alineat amb els objectius de la perspectiva d'Educació 360 i s'ha fet èmfasi en conèixer millor les visions d'infants i adolescents sobre l'oferta educativa fora escola i les oportunitats educatives en aquest àmbit, on tots els agents coincidien a dir que la segregació és encara major que a l'educació formal.

Els pla educatiu de Salt parteix dels següents **principis**:

- **Una visió integral de l'educació, ens eduquem al llarg i a l'ample de la vida:** La perspectiva educativa no està centrada només en l'etapa escolar obligatòria, ben al contrari es tenen en compte i es posen en valor les diferents educacions (la formal, la no formal i la informal) al llarg de la vida, és a dir, des del primer any fins al darrer. La perspectiva de l'educació a temps complert o educació 360 es correspon amb aquesta visió i ens planteja com es connecten els diferents temps educatius de cada persona.
- **Transversalitat i treball en xarxa:** En la mesura que el pla ha de contemplar totes les accions educatives d'un territori, atenent a una visió integral, ha de tenir una definició transversal que impliqui a diferents àrees i serveis de l'administració, i ha de fer una aposta per al treball en xarxa amb centres educatius, entitats públiques i privades com d'altres agents implicats directa i indirectament amb el fet educatiu, des del reconeixement explícit i la potenciació del seu paper educador.
- **Participació i coresponsabilitat:** D'aquesta visió integral de l'educació com a un dret i un deure que implica a tothom en tant que agents educadors, se'n deriva una posició de coresponsabilitat entre tots els agents: administració, comunitat educativa, i iniciativa social que ha d'implicar un compromís conjunt pel desplegament del pla. La coresponsabilitat no es pot donar sense la participació i la implicació dels agents educatius, però exigeix alhora el lideratge explícit dels càrrecs públics i de l'administració, la definició clara de responsabilitats de cada un dels participants i el consens per a l'establiment dels acords de col·laboració que siguin necessaris. L'exercici de la coresponsabilitat es concreta en les dinàmiques de treball en xarxa entre els diferents agents relacionats amb l'educació al territori.
- **Sostenibilitat:** Aquest principi suposa que les accions proposades han de ser assumibles, perdurables durant el temps acordat i han de respondre a una necessitat definida. Per tant, han d'estar quantificats els recursos humans i materials que seran necessaris per cada una d'elles i s'ha de poder avaluar si s'han assolit els objectius. En el context actual, la sostenibilitat implica també un esforç per optimitzar els recursos disponibles, evitant duplicitats innecessàries i millorant la coordinació i la gestió del treball conjunt. La preocupació per a la sostenibilitat comporta una visió continuada del pla que no s'esgoti en el seu inici i una predisposició a la innovació i creativitat, alhora que obliga a la revisió continua dels recursos esmerçats i dels impactes aconseguits.

- **Avaluació:** Pautar el seguiment del pla especificant què, qui, quan i com es recolliran les informacions necessàries pel seu seguiment – tant del procés com de les accions previstes -, es requisit indispensable per a realitzar una bona avaluació. Per portar a terme els objectius del pla, efectuar les millores pertinents o corregir els desviaments que es puguin presentar, cal disposar d'una bateria d'indicadors que mesurin el grau d'assoliment dels objectius. Aquests indicadors han de respondre als objectius estratègics plantejats i han de ser clars, mesurables i pactats pels agents que intervenen.
- **Organització flexible i aliances:** El pla educatiu local ha de poder adaptar l'organització al moment del procés de desenvolupament de les polítiques educatives, així com a les necessitats del context extern (canvis socials i econòmics). En aquest sentit, el model d'aliances entre els agents implicats aporta el valor afegit de la riquesa de la participació, l'intercanvi d'experiències, la multiplicació dels recursos i una visió més àmplia i coordinada de les diferents perspectives sobre l'educació al territori.

A nivell metodològic, la Diagnosi Socioeducativa ha comportat una àmplia anàlisi documental, una recerca quantitativa (a partir de fonts secundàries estadístiques) i una recerca qualitativa (a partir de diverses sessions de treball i tallers participatius, a banda d'una enquesta que està en procés de passació). Ha estat clau el treball coordinat entre el personal tècnic de l'Ajuntament, membres de la Plataforma Salt Educa, Departament d'Ensenyament i la consultora encarregada del projecte, a través del Grup Motor.

Un dels principals criteris del treball ha estat identificar, donar veu i implicar els agents educatius del territori per potenciar les bases d'una xarxa educativa local molt àmplia. Així mateix, ha estat vital incorporar el debat polític sobre les necessitats educatives i les polítiques educatives municipals.

El procés de treball s'ha dividit en les següents fases:

Fase 1: Presentacions inicials i elaboració de la Diagnosi Socioeducativa de Salt (Octubre 2017 - Març 2018)

A la primera reunió de treball, es presenta i valida la proposta de treball amb els referents polític i tècnica de l'Ajuntament de Salt. Aquesta reunió de posada en marxa permet fer una proposta inicial de la metodologia, el calendari del procés i tots aquells aspectes operatius necessaris per desenvolupar-lo. S'estableix la creació d'un Grup Motor del projecte ampli i divers, amb els diferents agents tècnics, polítics i entitats que l'han de liderar i fer-ne el seguiment. Formen part del Grup Motor:

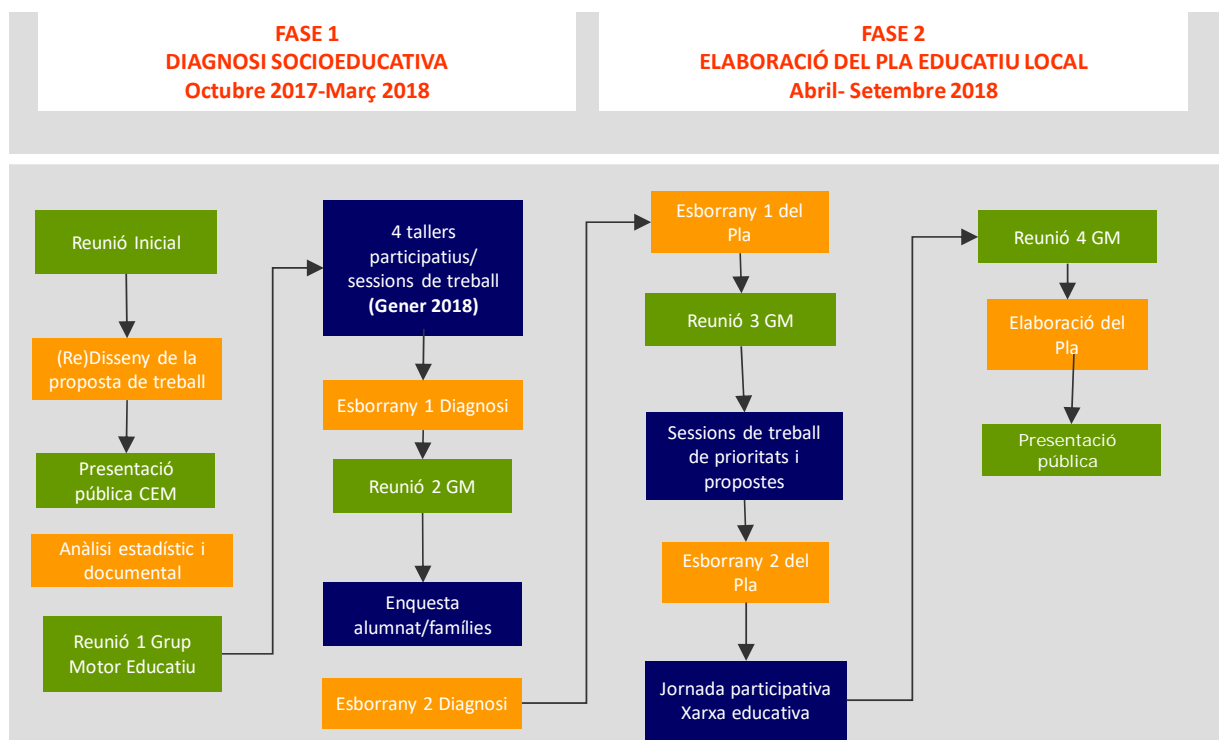
- Min Cunill, Regidor d'Educació de Salt
- Rosa Sala, Tècnica Educació
- Lluís Monjas, Inspector d'ensenyament (o en qui delegui)
- Maribel Pena, Tècnica de Joventut
- Emma Vinyoles, Tècnica de Serveis socials
- Alba Figueras, Tècnica del Programa Juguem
- Andreu Bover, Tècnic Integració i convivència
- Èlia Llinàs, representant AMPA Secundària membre de la Plataforma Salt Educa

- Cristina Sibina, representant AMPA Primària i membre de la Plataforma Salt Educa
- Maria Marcó, Tècnica de l'EMO
- Xavier Fàbrega, Representant Seminari de Direccions primària i secundària i membre de la Plataforma Salt Educa
- Ferran López, membre del Casal dels Infants i de la Plataforma Salt Educa
- Lourdes Triadó, Directora de l'Escola d'Adults
- Albert Quintana, Membre dels Moviments de Renovació Pedagògica

En col·laboració amb el personal tècnic de l'Ajuntament i el Departament d'Ensenyament, es porta a terme una anàlisi estadística amb informació secundària sobre la realitat socioeducativa del territori. L'anàlisi es completa amb el recull de les accions (programes, projectes i recursos) del municipi en clau educativa.

En paral·lel, es fan diverses sessions de treball a nivell tècnic, polític, amb agents socioeducatius i la comunitat educativa amb l'objectiu de fer una detecció de necessitats, complementar i contrastar les dades recollides amb les opinions dels agents, i construir al mapa de visions sobre l'educació, tot implicant els agents en el procés. Es planteja una anàlisi estratègica de l'educació al llarg i ample de la vida a través de 4 àmbits: Escolar, Fora Escola, Educació de persones adultes i TET, i Salt, Vila educadora.

Durant l'elaboració de la Diagnosi es va realitzar una segona sessió de treball del Grup Motor per contrastar i completar la informació recollida, així com planificar els tallers participatius i espais de recollida de visions i propostes que encara no s'havien realitzat. A continuació es representa el procés de treball seguit.

■ Treball de camp   ■ Treball de despatx   ■ Reunions/ Presentacions

Diagnosi de la realitat socioeducativa

El Pla Educatiu Local és un instrument de planificació estratègica de les polítiques educatives d'un territori, però per assolir aquesta fita, primer cal conèixer l'estat de la qüestió relativa a l'educació al territori. El Pla ha de basar-se en la reflexió sobre la situació socioeducativa del municipi; en la sistematització, ordre i anàlisi de les actuacions socioeducatives que es porten a terme en el context actual i així mateix, en les visions dels agents implicats en les mateixes. Tot això és el que es recollirà en la Diagnosi de la realitat socioeducativa de Salt. En aquest informe es presenten els dos primers apartats d'aquesta diagnosi, el Mapa socioeducatiu i el Mapa dels agents, recursos i polítiques socioeducatives de Salt, elaborats entre els mesos d'octubre a desembre de 2017, a partir d'una recerca documental i estadística, i d'una valoració qualitativa en el marc del Grup Motor Educatiu del projecte.

A través de la informació recollida i analitzada, a continuació es presenta el **Mapa socioeducatiu**, on es troben els principals indicadors de la realitat social, demogràfica i educativa de Salt i el **Mapa dels agents, recursos i polítiques socioeducatives**, on s'ordenen per àmbits i etapes vitals les actuacions socioeducatives del territori i les organitzacions que les impulsen. Durant els propers mesos s'elaborarà, el **Mapa de visions sobre l'educació**, en què es reflecteixen les mancances i necessitats, així com els punts forts i les oportunitats del territori a nivell educatiu des del punt de vista d'agents rellevants pel futur desplegament de les polítiques educatives. La informació recollida s'acompanya de gràfics i taules per facilitar-ne la seva comprensió.

Imatge de Salt. Ajuntament de Salt

1. Mapa socioeducatiu

El Mapa socioeducatiu tracta des d'un punt de vista estadístic i amb el suport de grans indicadors la realitat social i educativa del territori i es divideix en quatre subapartats: el primer aprofundeix en la demografia i el mercat de treball del territori i el segon, tracta la realitat educativa de Salt a partir de la informació estadística facilitada pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i el propi Ajuntament. El darrer subapartat mostra la síntesi de les idees clau d'aquest primer Mapa socioeducatiu.

1.1. Anàlisi sociodemogràfic

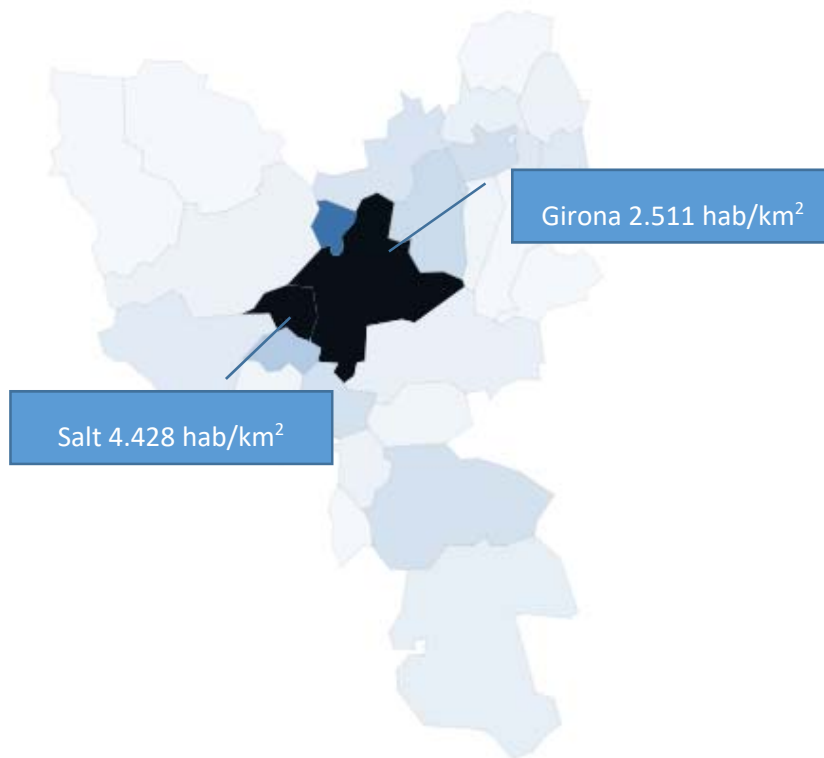
Aquest apartat recull dades estadístiques sobre la realitat social, demogràfica i econòmica de la vila de Salt, ajudant a detectar àmbits sobre els quals plantejar les línies de treball del Pla Educatiu. Aquest anàlisi està dividit en 5 subapartats, que són: Densitat i evolució de la població, estructura de la població, població segons el seu origen geogràfic i nacionalitat, en relació al seu nivell d'instrucció i segons la seva relació amb el treball.

A cada un d'aquests subapartats trobem indicadors estadístics de diferents anys, majoritàriament es tracta de dades secundàries, és a dir, que provenen d'organismes que han recollit les dades directament de la població mitjançant enquestes, registres, censos, padrons, etc. Per exemple: el Padró municipal d'habitants, el Cens d'habitants, o observatoris territorials.

a) Densitat i evolució de la població

Situat a al centre-oest de la comarca del Gironès, a tocar de la ciutat de Girona, una de les principals característiques de Salt és la seva densitat de població, comparable amb pocs municipis a nivell català. **Amb una superfície 6,64 km² i una població oficial de 29.404 habitants el 2016, la seva densitat és 4.428 habitants per km².** Es tracta d'una densitat que gairebé dobla la de la ciutat de Girona (2.511 hab./km²) i significa 13 vegades la densitat de la comarca. A nivell català Salt és el 19è municipi major de 20.000 hab. més densament poblat de Catalunya (2016) però cal tenir en compte dues qüestions. D'una banda, només la meitat del terme municipal (uns 3km²) té un ús residencial, ja que la resta són polígons i zones comercials (Espai Gironès); i d'altra banda, no tots els barris de la ciutat tenen la mateixa densitat perquè urbanísticament estan plantejats diferents, així trobem zones amb una construcció horitzontal de residències unifamiliars i el barri centre (menys d'un km²), compostat per blocs de pisos amb una densitat altíssima, ja que és on es concentra aproximadament la meitat de la població. És en aquest barri, històricament d'acollida de famílies treballadores nouvingudes de fora de Catalunya, on actualment hi viuen persones procedents de vora a 200 nacionalitats i es parlen 130 llengües. La densitat en aquest barri es considera que és la més elevada de la demarcació de Girona i la tercera de Catalunya.

Gràfic 1. Mapa del Gironès per densitat poblacional dels municipis (2016)

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat. Padró municipal d'habitants

Salt, a banda de amb la ciutat de Girona, també limita amb els municipis rurals, residencials i poc densament poblats de Sant Gregori, Bescanó i Vilablareix, tots al Gironès. El riu Ter travessa el municipi d'oest a est i serveix de límit dels termes municipals de Salt amb Sant Gregori i Girona.

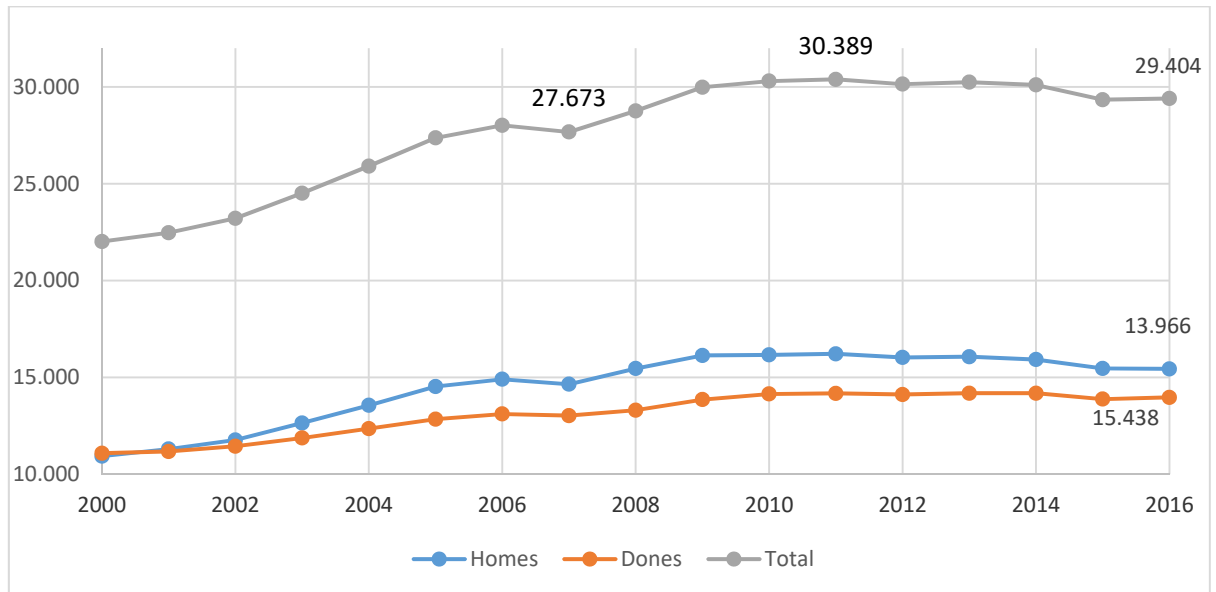
És un municipi ben connectat a nivell d'infraestructures viàries ràpides, a través de l'autopista AP7, que connecta el front mediterrani amb França.

Una segona característica de Salt és la **mobilitat de la seva població**, on les arribades han estat històricament superiors a les sortides, això ha provocat un **creixement demogràfic del 33,6% de la població els darrers 16 anys (2000-2016)** una mica inferior al creixement del conjunt del Gironès (37,4%) però sobretot un procés de substitució de la població d'origens geogràfics diferents. Tal i com mostra l'informe estadístic: la població Estrangera al municipi de salt (Ajuntament de Salt 2015), entre l'any 2000 i 2010 la població de nacionalització espanyola cau un 20% i "l'augment experimentat per la població d'origen estranger és d'un 775,96%, probablement un dels creixements més alts, sinó el més alt, a nivell de Catalunya i a nivell de l'estat espanyol". A partir de 2010 aquesta intensitat es frena, tot i que la tendència es manté.

Tal i com mostra el Gràfic 2, el creixement a la vila va caure al 2007, encara que es va recuperar fins al 2011, any en que s'atura el creixement fins a l'any 2016. Es creu que la situació de crisi econòmica ha explicat en gran part aquest decreixement poblacional, ja que famílies novingudes sense feina van marxar a d'altres municipis o sovint a d'altres països europeus. Segons fonts municipals, l'any 2015 es comença a detectar l'arribada de famílies molt vulnerables que arriben al municipi llogant o ocupant un l'important parc de pisos buits al barri

centre (es calcula que n'hi ha entre 800 i 900). Aquesta tendència ha anat en augment els anys 2016 i 2017. En relació a la mobilitat, cal dir que les arribades a la vila són principalment de famílies amb infants i adolescents, fet que dificulta molt la planificació escolar des del Departament d'Ensenyament. Els anys 2013 i 2014 les arribades es van estabilitzar, però a partir de 2015 han arribat molt infants a Salt. D'altra banda, segons fonts municipals, es detecta que parelles criades al municipi, quan creen una família i estan entre els 20 i els 40 anys marxen a municipis propers cercant un entorn amb una situació socioeconòmica millor.

Gràfic 2. Evolució de la població de Salt (2000-2016)

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat. Padró municipal d'habitants

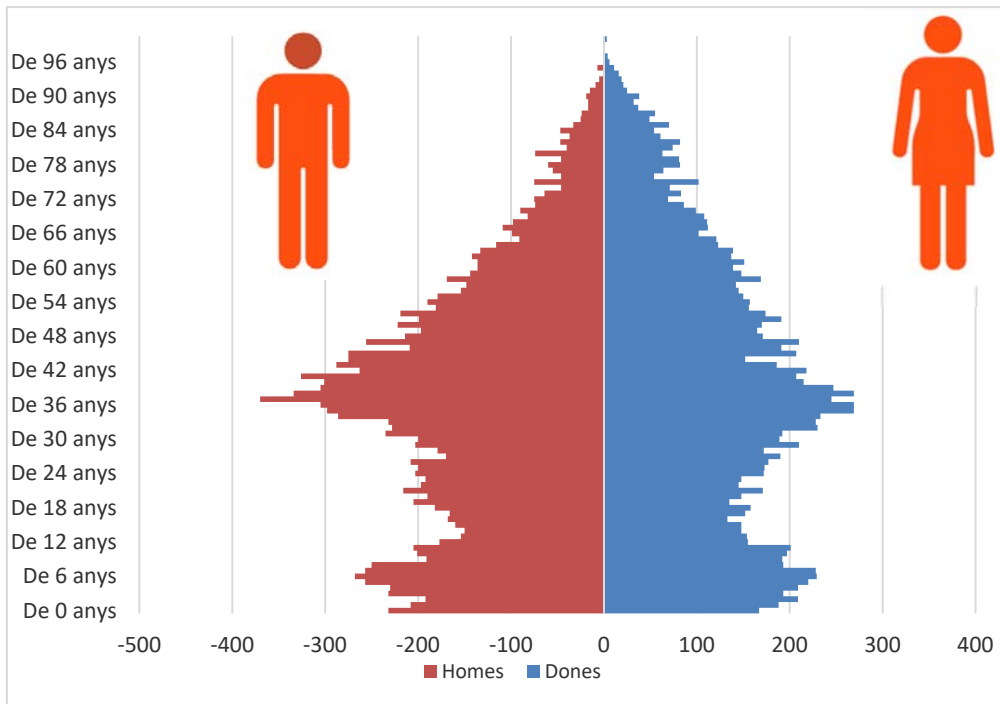
b) Estructura de la població

Una tercera característica de Salt és la seva peculiar **estructura poblacional per edats i sexes**, que respon a la seva riquesa cultural i a la diversitat de procedències de la seva població. Pel que fa a la distribució per sexes, l'any 2016 hi ha al municipi 15.438 són homes i 13.966 dones, és a dir, el 52,5% de la població són homes i només el 47,5% són dones i entre la població jove i adulta (15-64 anys) són el 45,7%.

Per tant, es tracta d'una població clarament masculinitzada, com s'observa a la piràmide d'edats. Justament, en relació a l'estructura per edats, Salt compta amb una població més jove que la del seu entorn, doncs les fileres corresponents infants i adolescents són més àmplies que les del Gironès.

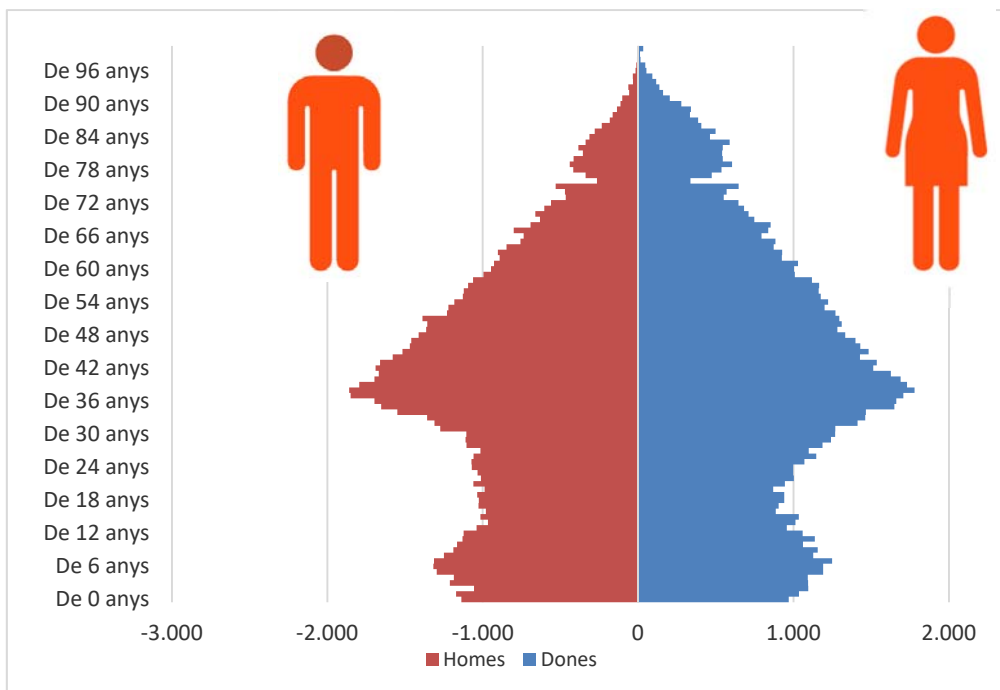
Cal tenir en compte que la població infantil o jove, com es veurà més endavant, és majoritàriament masculina i d'origen estranger, de nacionalitat estrangera o bé la seva família és nascuda fora de l'Estat.

Gràfic 3. Piràmide d'edats de Salt 2016

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat. Padró municipal d'habitants

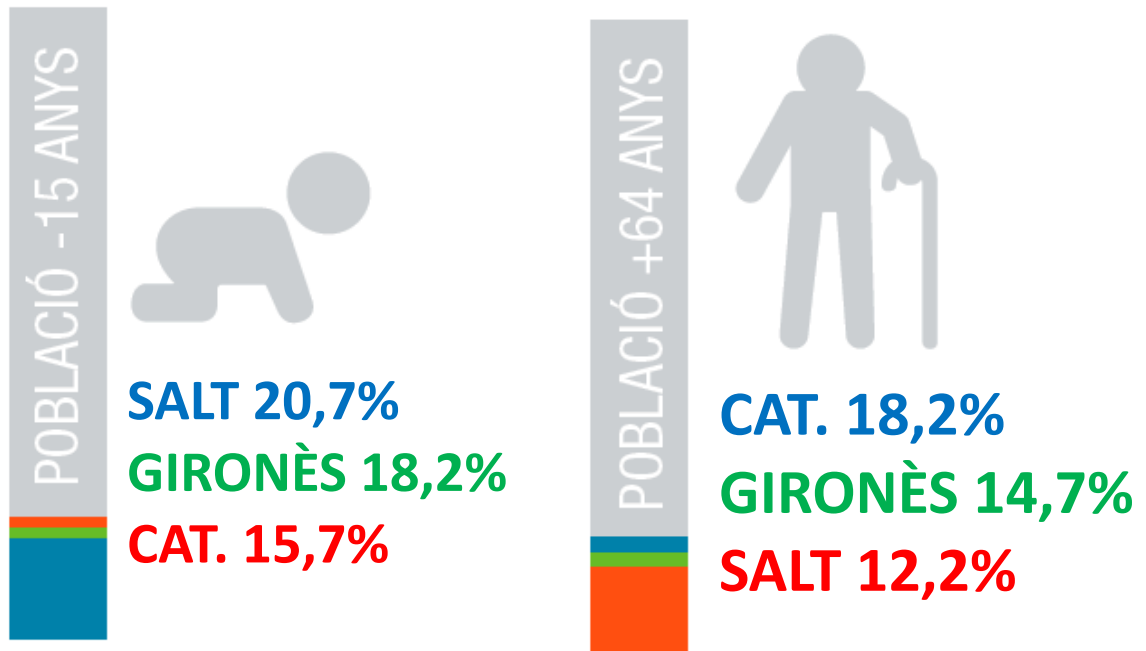
Gràfic 4. Piràmide d'edats del Gironès 2016

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat. Padró municipal d'habitants

Tal i com mostren el Gràfic i Taula següent, la distribució de la població per grans grups d'edat és força diferent a la de Catalunya i també a la del Gironès, que ja és una comarca més jove que el conjunt del territori. **A Salt més del 20% de la població és menor de 15 anys** mentre a Catalunya és el 15,7%. I a l'inrevés pel que fa a la gent gran, que a Salt només són el 12,2% enfront al 18,2% del conjunt de Catalunya.

Gràfic 5. Població per grans grups d'edat (2016)

Taula 1. Població per grans grups d'edat (2016)

Població	0-14 anys	%	15-64 anys	%	65 i més	%
Salt	6.087	20,7%	19.720	67,1%	3.597	12,2%
Gironès	33.971	18,2%	124.922	67,1%	27.285	14,7%
Catalunya	1.180.054	15,7%	4.963.265	66,0%	1.379.277	18,3%

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants

La Taula 2 mostra el nombre de dones i homes de 0 a 18 anys, any per any, en terme absoluts i en percentatges a desembre de 2016. Es tracta de 7354 persones, que signifiquen el 25% de la població total. Veiem que el 52,8% són nois i que **els grups més nombrosos són els que tenen entre 4 i 8 anys** (que signifiquen per a cada any més del 6% dels infants i adolescents).

Taula 2. Població 0-18 anys a Salt per sexe i edat (2016)

	Homes	Dones	Total	%
De 0 anys	232	167	399	5,4%
D'1 any	208	188	396	5,4%
De 2 anys	192	209	401	5,5%
De 3 anys	232	193	425	5,8%
De 4 anys	230	209	439	6,0%
De 5 anys	257	220	477	6,5%
De 6 anys	268	229	497	6,8%
De 7 anys	257	228	485	6,6%
De 8 anys	250	193	443	6,0%
De 9 anys	191	192	383	5,2%
De 10 anys	201	197	398	5,4%
D'11 anys	205	201	406	5,5%
De 12 anys	177	155	332	4,5%
De 13 anys	154	154	308	4,2%
De 14 anys	150	148	298	4,1%
De 15 anys	160	148	308	4,2%
De 16 anys	168	133	301	4,1%
De 17 anys	166	152	318	4,3%
De 18 anys	182	158	340	4,6%
Total	3880	3474	7354	100,0%

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants

Els principals indicadors demogràfics mostren una població on els menors de 24 anys són clarament més nombroses, en percentatge, que els del seu entorn i els majors de 65 clarament inferiors en percentatge. En canvi, les diferències entre la població que no és adulta i potencialment activa es compensen amb la comarca, provocant un índex de dependència global pràcticament igual a Salt i al Gironès.

Taula 3. Principals indicadors demogràfics de Salt i Gironès (2016)

Indicador	Salt	Gironès
Taxa d'infants i adolescents (0-15 anys) ¹	21,75%	19,35%
Taxa de joventut (16 a 24 anys) ²	10,48%	9,51%
Índex d'Envel·liment ³	0,56	0,75
Índex Dependència Global ⁴	0,51	0,51

Font: Elaboració pròpia a partir de Padró municipal d'habitants

¹ Percentatge de menors de 16 anys respecte el total de la població.

² Proporció de la població jove (16-24 anys) en relació amb la població total del municipi.

³ Relació entre la població de 65 anys i més i la població de 0 a 15 anys

⁴ Relació entre els individus en edat no activa respecte a la població potencialment activa.

c) Població segons lloc de naixement

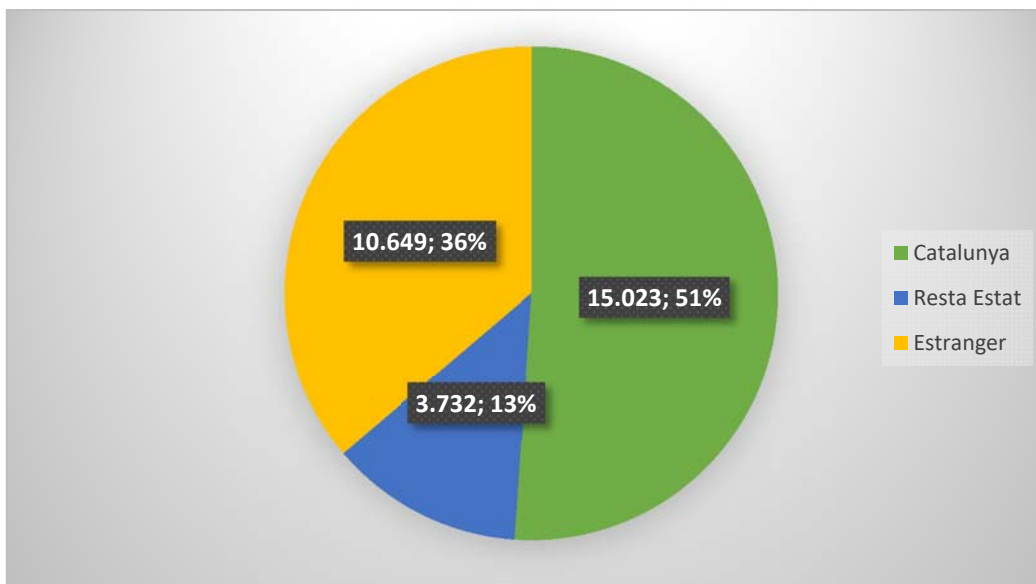
Observant els orígens la població, i posant-la en relació a la mitja catalana i comarcal (Taula 4 i Gràfic 6), veiem que la proporció de població nascuda a l'estranger és 16 punts major a Salt (36,2%) que a la comarca i més del doble que la del conjunt de Catalunya (17,04%), mentre la proporció de població nascuda a la resta de l'estat és similar a la comarca i inferior al conjunt del principiat. Aquestes dades no acaben de reflectir la realitat multicultural de Salt, donat que no es comptabilitzen les persones amb d'altres nacionalitats nascudes a la vila, ni les persones amb nacionalitat espanyola però filles de realitats culturals diverses. Les nacionalitzacions han estat el principal motiu de creixement de la població de nacionalitat espanyola al municipi (eren 1.743 al 2015), segons l'Ajuntament de Salt.

Taula 4. Població per lloc de naixement (2016)

Població	Salt	%	Gironès	%	Catalunya	%
Catalunya	15.023	51,1%	124.748	67%	4.857.555	64,70%
Resta d'Espanya	3.732	12,7%	23.001	12,4%	1.370.930	18,26%
Estranger	10.649	36,2%	38.429	20,6%	1.279.621	17,04%
Total	8.411	100,00%	439.512	100,00%	7.508.106	100,00%

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants

Gràfic 6. Població de Salt per lloc de naixement (2016)

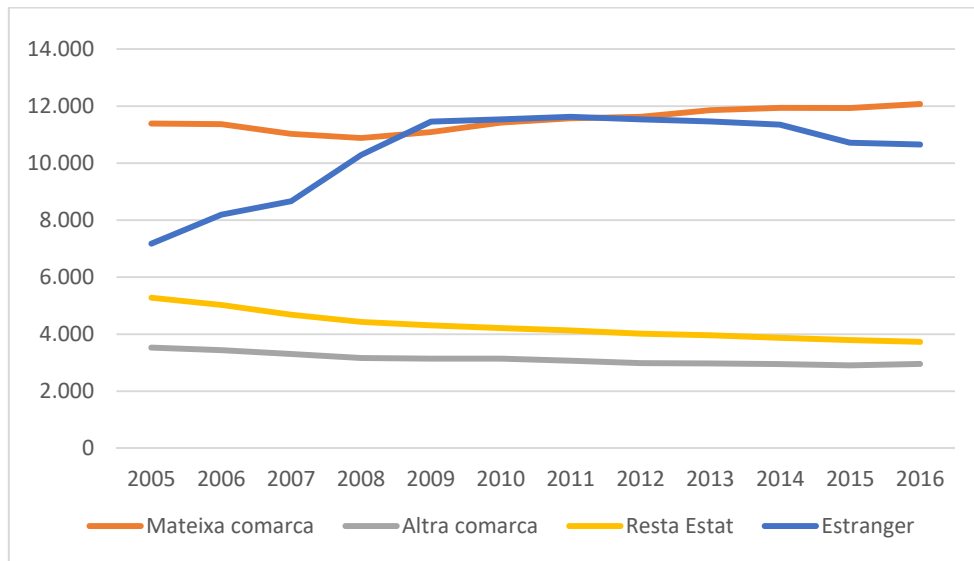

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat. Padró municipal d'habitants

Per tant, el creixement de Salt s'havia donat fins al 2008 principalment amb població nascuda al municipi o procedent del Gironès, però entre 2009 i 2011, degut a les intenses arribades de famílies a la vila, la proporció que va créixer més va ser la de població estrangera. A partir de 2012, l'origen majoritari de la població torna a ser la mateixa comarca, el Gironès.

Entre 2005 i 2016, la població d'origen estranger ha crescut un 48% a Salt, mentre al Gironès ha crescut un 16%.

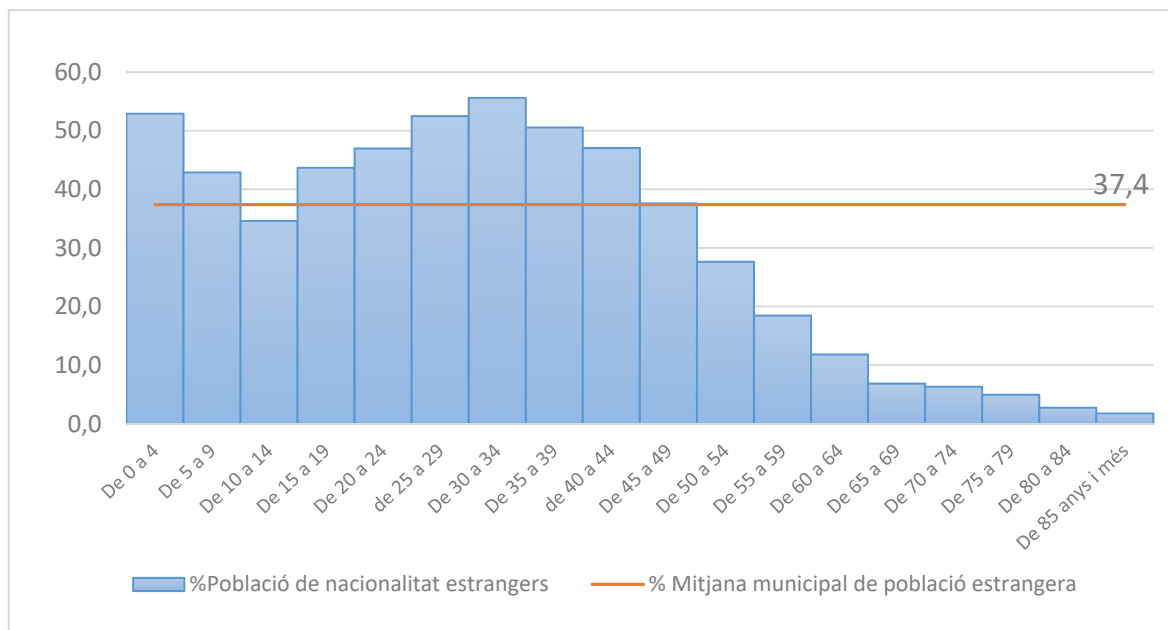
Gràfic 7. Evolució de la població de Salt segons lloc de naixement (2016)

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat. Padró municipal d'habitants

Salt compta l'any 2016 amb 10.995 persones amb nacionalitat estrangera (37,4%). El 69,5% d'aquestes procedeixen d'Àfrica, principalment del Marroc i Gàmbia, però també Senegal, Ghana, Mali i Nigèria. En segon lloc, el 10,7% provenen de l'Amèrica del Nord i Central (especialment d'Hondures), del continent asiàtic, la primera nacionalitat és la Índia i d'Europa cal destacar Romania. Com s'observa al Gràfic 8, es tracta de persones molt joves, que ronden el 50% de la població entre els 0-4 anys i entre els 25 i 40 anys.

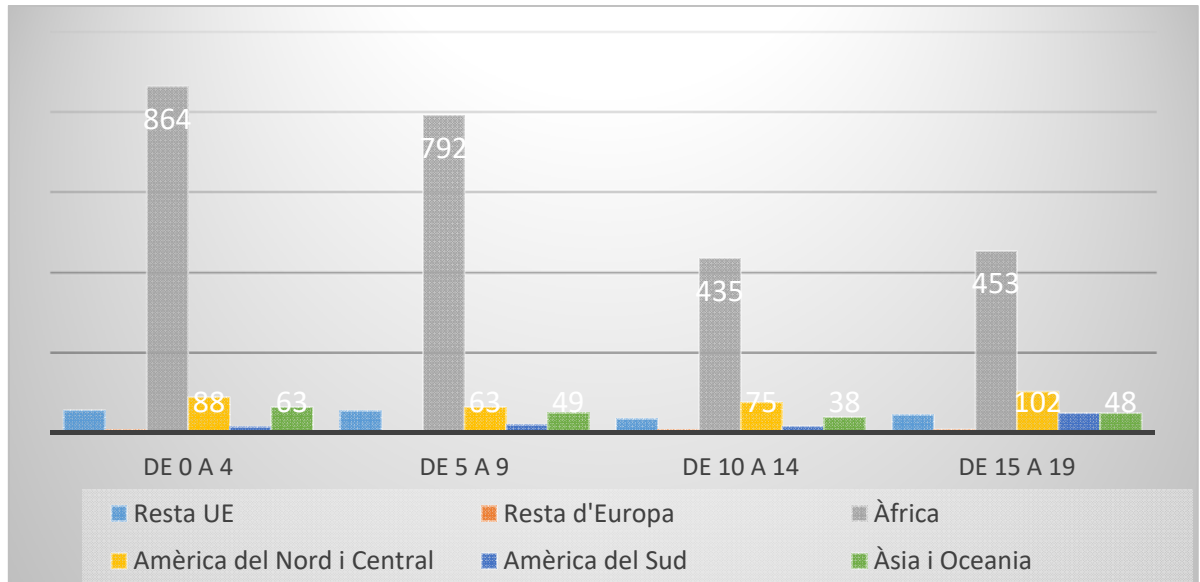
Gràfic 8. Població de Salt per nacionalitat estrangera i edat (2016)

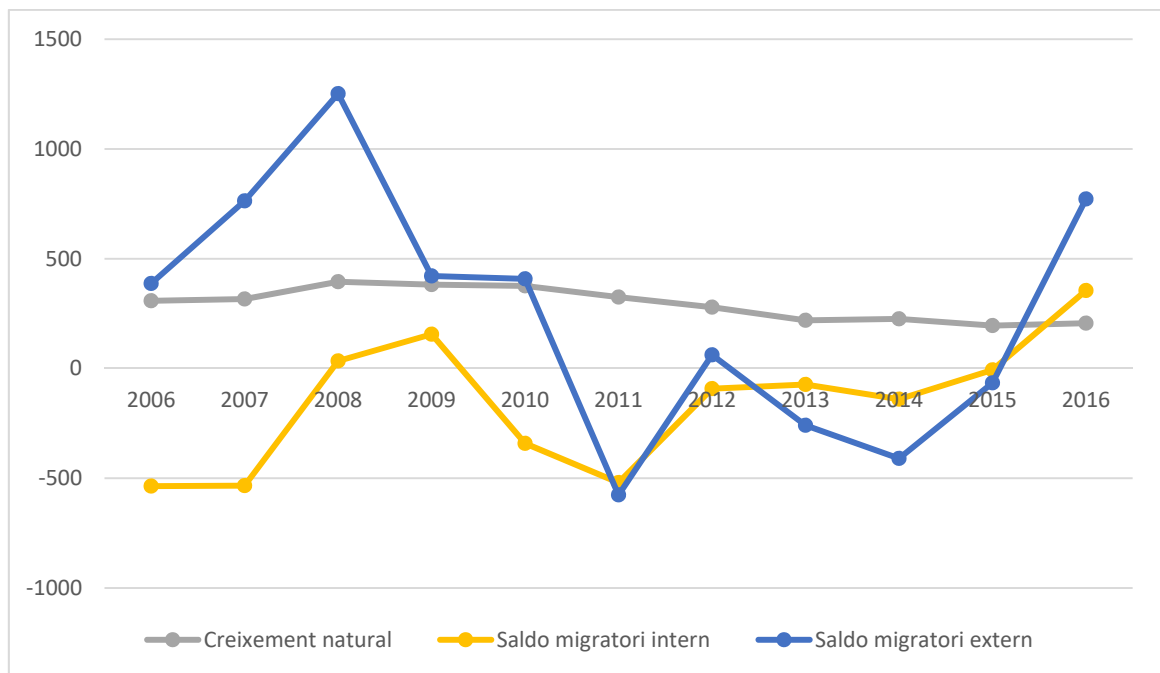
Font: Idescat. Padró municipal d'habitants

La distribució de nacionalitats estrangeres també es manté en la població infantil i juvenil, sent majoritàriament les nacionalitats africanes les més comuns, especialment entre els infants més petits.

Gràfic 9. Població 0-19 anys de Salt per nacionalitats estrangeres (2016)

Gràfic 10. Evolució dels saldos natural i migratoris a Salt (2006-2016)

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants

Per acabar de tractar la qüestió del creixement demogràfic i dels seus components, el Gràfic 10 i la Taula 5 mostren quin part del creixement demogràfic s'explica pel creixement natural i pel creixement migratori intern i extern. Com s'observa, el saldo migratori extern és el que més ha canviat els darrers anys, caient entre 2014 i 2016, però que presenta una tendència positiva des

de llavors. El saldo migratori intern ha seguit la mateixa línia però ha estat més contingut i també augmenta clarament des de 2014. Finalment el creixement natural mostra una tendència descendent estable des de 2008.

Taula 5. Evolució dels saldos natural i migratori a Salt (2006-2015)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Saldo total	387	763	1252	421	408	-576	62	-259	-410	-66
Saldo migratori total	79	447	857	39	32	-901	-217	-478	-636	-261
Creixement natural	308	316	395	382	376	325	279	219	226	195
Saldo migratori intern	-844	-850	-361	-226	-717	-845	-371	-292	-366	-202
Saldo migratori extern	923	1297	1218	265	749	-56	154	-186	-270	-59

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants

d) Població per nivell d'instrucció

Pel que fa al nivell d'instrucció, disposem de dades antigues (del 2011), però que ens indiquen una sobre-representació al municipi respecte a la comarca i a Catalunya de les persones sense estudis i amb titulacions de primer grau (entre 5 i 7 punts més a Salt). En canvi, són menys que al conjunt del país els percentatges de població amb estudis universitaris (12%), en una comarca on el nivell d'universitaris és molt alt degut a l'elevada oferta (22%). El percentatge d'estudis secundaris és similar al seu entorn (Taula 6). En part, aquestes diferències s'expliquen pels orígens de la població, sovint amb nivells d'escolaritat baixos (cal recopilar dades). A més, cal tenir en compte que, tot i que en el seu país d'origen les persones nouvingudes disposessin de titulacions, les dificultats per dominar l'idioma o la complexitat per convalidar titulacions poden fer que apareguin com a persones sense estudis.

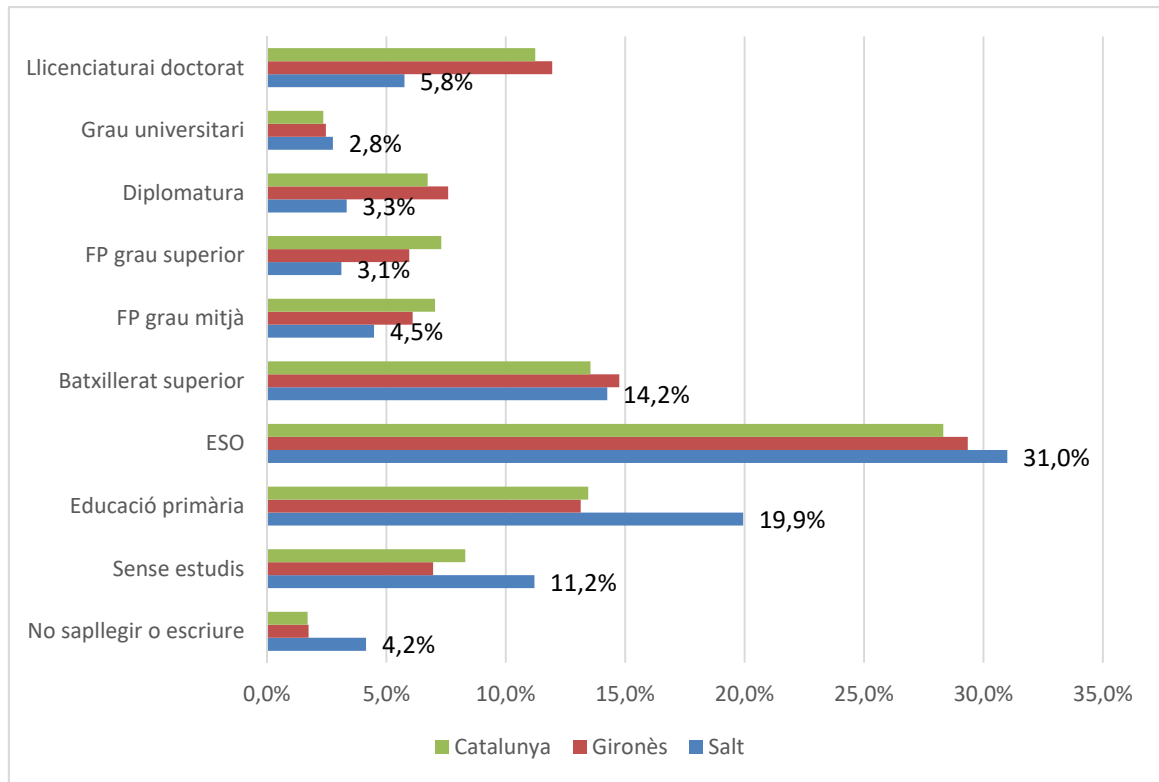
Taula 6. Població de 16 anys i més per nivell d'instrucció (2011)

Població	Salt	Salt (%)	Gironès	Catalunya
Sense titulació	3.519	15,4%	8,7%	10,00%
Primer grau	4.569	19,9%	13,1%	13,50%
Segon grau	12.110	52,9%	56,2%	56,20%
Ensenyament universitari	2.716	11,9%	22,0%	20,30%
Total	22.913	100%	100%	100%

Font: Idescat. Cens de població i habitatges

El nivell formatiu majoritari a Salt, igual que a Catalunya és l'educació secundària obligatòria (31%), seguida de l'educació primària (20%) i el batxillerat superior (14,2%), segons mostra el Gràfic 11.

Gràfic 11. Població de 16 anys i més per nivell d'instrucció (2011)

Font: Idescat. Cens de població i habitatges

e) Població en situació de vulnerabilitat social

La vila de Salt, com ja s'ha dit, ha estat les darreres dècades un punt d'arribada i d'acollida de població en situació de vulnerabilitat social, primer ho va ser d'altres llocs de l'Estat Espanyol i des de la dècada dels 2000, ho ha estat de població d'arreu del món. Aquesta realitat es reflecteix en el nivell de renda mig de Salt, que compta amb una Renda Familiar Bruta Disponible (calculada per a l'any 2014) de **11.900 euros per habitant**, força inferior a la renda de la comarca (15.800) i a la del conjunt de la província de Girona (14.300). Si la comparem amb la mitja de Catalunya, equival al 72,4% (taula 7).

Taula 7. Comparativa de la Renda Bruta Familiar Disponible (2014)

Població	RFDB milers d'euros	RFDB milers d'euros per habitant	índex Catalunya=100
Salt	346.170	11,9	72,4
Gironès	2.866.193	15,8	96,2
Comarques Gironines	10.386.930	14,3	86,8

Font: Idescat.

Des dels serveis socials de l'Ajuntament de Salt es faciliten altres dades que són indicador de la precarietat d'una part de les famílies del municipi. Un dels indicadors de nivells de pobresa severa són el nombre de famílies i beneficiaris/es del Centre de Distribució d'Aliments, que es tracta del 17% de les persones empadronades a Salt (5.164 persones al 2016). Tot i que lleu, hi ha una tendència creixent tant en nombre absoluts com en percentatge, que contrasta amb les

dades de millora de l'ocupació que es mostraran més endavant, i que no tenen un impacte positiu en aquestes famílies.

Taula 8. Nombre de famílies i beneficiaris del Centre de Distribució d'Aliments

Any	Famílies	Beneficiaris	% beneficiaris sobre població total
2014	1370	5167	17,2%
2015	1338	5021	17,1%
2016	1370	5164	17,6%
2017	1146	-	

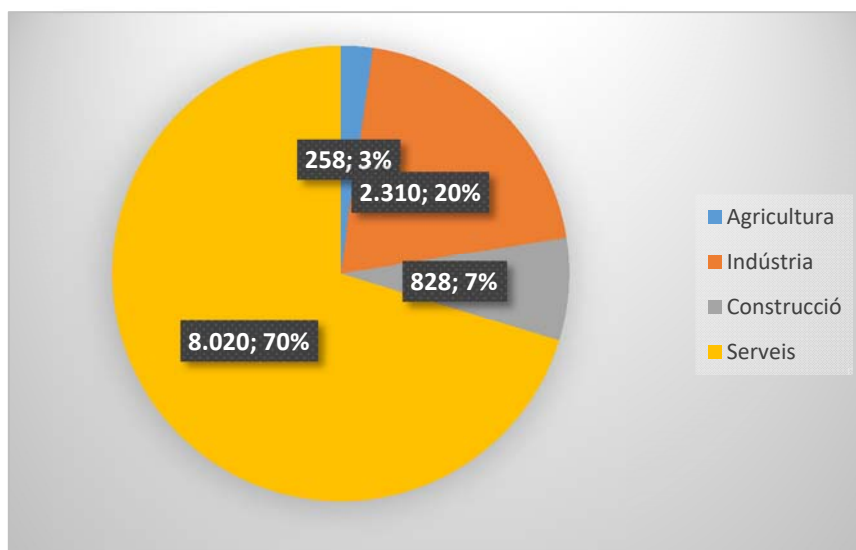
Font: Serveis Socials. Ajuntament de Salt

En canvi, contrasta el menor nombre de famílies de Salt, 439 famílies, que l'any 2017 són beneficiaris de la Renda Mínima d'Inserció. Pel que fa a les persones usuàries dels Servis Bàsics es registra el nombre d'expedients oberts, a cada expedient pot haver-hi varis usuaris/es. El 2016 hi havia 1.980 expedients actius i **l'any 2017 eren 2.739 expedients actius**. Es tracta d'un creixement del 38%, molt important per ser en un sol any, que evidencia l'amplificació de les problemàtiques i l'enduriment de les condicions socials de moltes famílies.

f) Població en relació amb el treball

Segons Idescat, a juny de 2017 Salt compta amb **11.416 afiliacions a la Seguretat Social** de persones empadronades al municipi, de les quals el 70% treballen al sector serveis, el 20% a la indústria, el 7% a la construcció i un 3% al sector primari. El 16% dels afiliats/des ho fan sota el règim de treball d'autònoms i la resta (84%) són assalariats/des. El creixement de les afiliacions ha estat constant entre juny de 2016 i de 2017 i ha crescut un 8,3%.

Gràfic 12. Llocs de treball per sector d'activitat a Salt (Juny 2017)

Font: Idescat.

Les professions majoritàries a Salt segons el Cens de 2011 eren els treballadors del sector serveis i artesans, i treballadors qualificats a la indústria (amb un 20% respectivament), seguides d'ocupacions elementals (17%) i empleats administratius (11%), així mateix també destaquen els tècnics científics (10,5%).

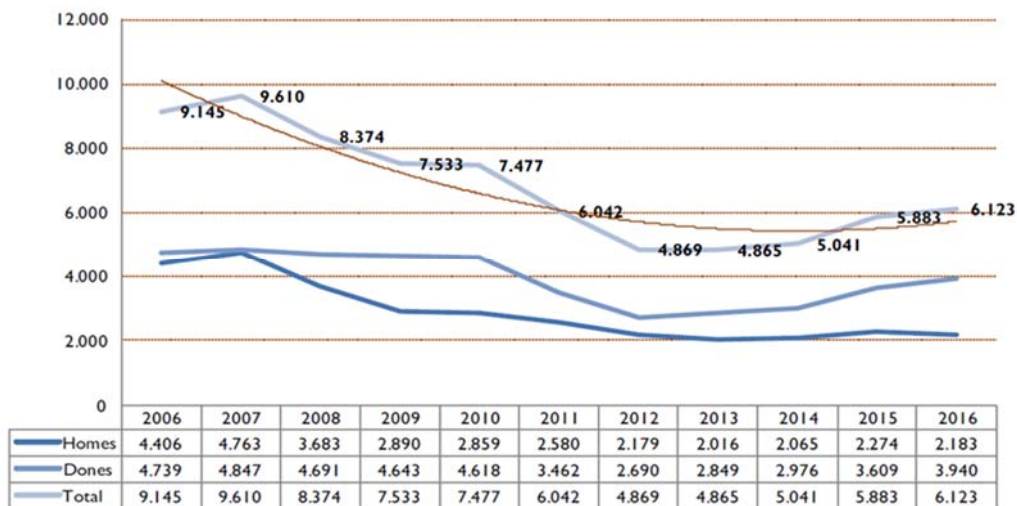
Taula 9. Població ocupada segons professions (Salt 2011)

Professions	Població	%Pobl. Ocupada
Directors i gerents	181	1,77%
Tècnics científics	1.071	10,50%
Tècnics de suport	939	9,20%
Empleats administratius	1.122	11,00%
Treballadors serveis	2.034	19,94%
Artesans i treballadors qualificats indústria	1.985	19,46%
Instal·ladors i muntadors	956	9,37%
Ocupacions elementals	1.696	16,63%
Total	10.201	100%

Font: Idescat. Cens de població i habitatges

Com veiem al Gràfic 13, la contractació a Salt va caure entre els anys 2007 i 2012 però a partir de llavors s'ha recuperat. Segons l'Espai Municipal d'Ocupació (EMO) de l'Ajuntament de Salt, la contractació ha augmentat especialment entre les **dones** que actualment representen un **64.35% dels contractes nous**, i entre les persones autòctones.

Gràfic 13. Contractació registrada per sexe a Salt (2006-16)

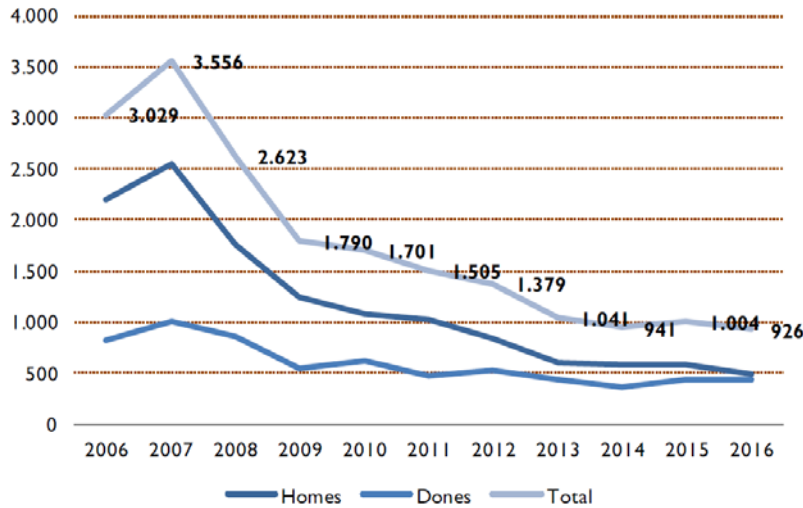

Font: Espai Municipal d'Ocupació. Ajuntament de Salt

En canvi, les **persones d'origen estranger només representen un 15,13% dels contractes nous realitzats** i **l'evolució de la seva contractació segueix sent negativa**, en contraposició amb el Gràfic anterior, i s'han igualat (a la baixa) els contractes d'homes i dones. Cal tenir en compte diferents qüestions per interpretar aquestes dades: la possibilitat de què les persones estrangeres estiguin fent altres estratègies per ocupar-se en sectors on hi ha demanda de treball

(com a autònoms, cooperativistes,...); que els perfils professionals que s'ocupen necessitin de nivells de formació que la població aturada estrangera té en menor grau; o bé que s'estiguin donant situacions de discriminació en la contractació.

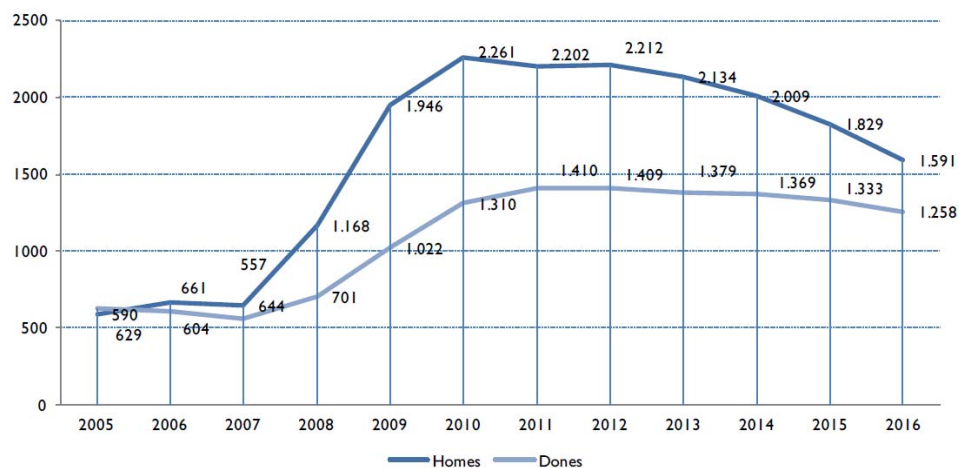
Gràfic 14. Contractació registrada d'estrangers per sexe a Salt (2006-16)

Font: Espai Municipal d'Ocupació. Ajuntament de Salt

Pel que fa a les persones aturades, al novembre de 2017 són 2.460, (21 menys que el mes anterior) i representa a setembre de 2017 una **taxa d'atur registral del 15,73%**, la taxa més elevada del Gironès (10,23% a la comarca). **L'atur està en descens** (tot i augmentar a l'octubre), i es manté a nivells de 2009. L'atur tendeix a equiparar-se entre homes i dones, tot i que Les dones representen, a mes de desembre de 2016, el 37.29% del total i els homes el 61.44%. Les persones autòctones representen un 50.75% i les estrangeres un 49.25% d'aturats.

Gràfic 15. Evolució de l'atur registrat a Salt, per sexe (2005-2016)

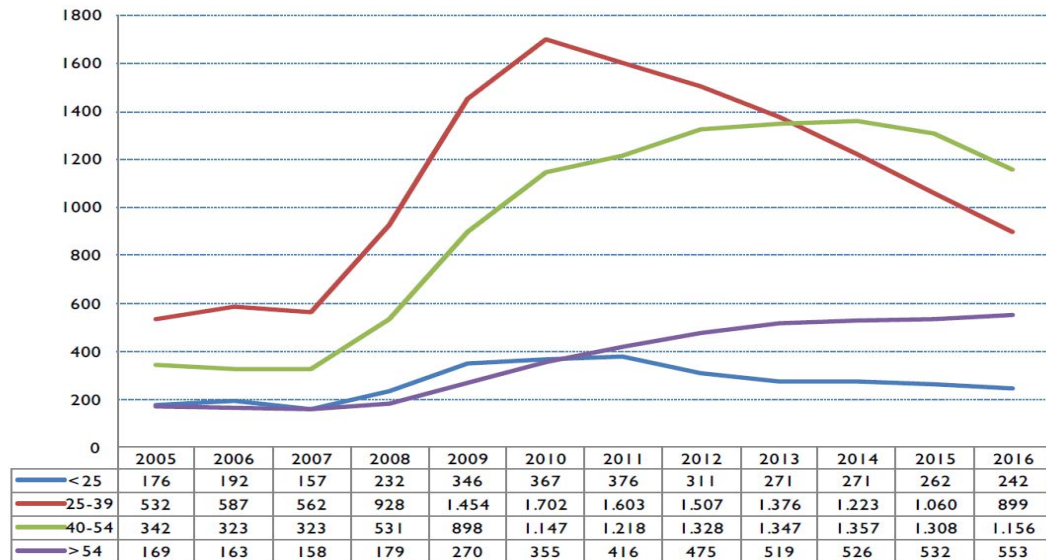

Font: Espai Municipal d'Ocupació. Ajuntament de Salt

El major nombre d'aturats/des es concentrava històricament entre 25 i 39 anys però des de 2013 el grup majoritari és els de 40 a 54 anys, tot i que també ha començat a reduir-se. El

nombre més baix d'aturats recau en els menors de 25 anys (8.49% sobre el total), on la població activa també és menor.

Gràfic 16. Evolució de l'atur registrat per edats a Salt (2005-16)

Font: Espai Municipal d'Ocupació. Ajuntament de Salt

Segons les dades de l'EMO (agost 2017), l'atur juvenil entre 16 i 29 anys, es concentra majoritàriament (59.27%) en qui només té educació secundària (ESO), seguit de lluny d'aquells joves que no han acabat els estudis primaris. Els registres més alts d'atur entre joves els trobem en les ocupacions del sector serveis (comerç i restauració) seguits de les ocupacions elementals. Les demandes d'ocupació dels joves estan actives majoritàriament durant tres mesos i en el pitjor dels casos entre 3 i 6 mesos. Mostra o bé de feines precàries i molt temporals, o bé de què els joves deixen d'inscriure's a l'atur a partir dels 6 mesos.

En general, existeix poca diferència entre els demandants d'ocupació d'un sexe i altre, tot i que les dones representen gairebé el 60% del total. Els joves comunitaris espanyols són el 58% dels d'aturats enfront del 39% dels no comunitaris. A Octubre de 2017, la taxa d'atur més alta es concentra en els més joves de 16 a 24 anys (21.63%), seguit de les persones majors de 55 anys (18.95%).

Els darrers 8 anys, les **persones amb estudis primaris incomplets i amb estudis bàsics, representen el 73.86% de les persones en situació d'atur**. A octubre de 2017, les persones aturades amb Educació General representen gairebé el 50% del total. En aquest mes són els tècnics professionals superiors i els universitaris de segon i tercer cicle els que redueixen les llistes de l'atur, la resta de nivells formatius l'augmenten.

Taula 10. Evolució de l'atur registrat per nivell formatiu a Salt (2009-2016)

Nivell formatiu	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Sense estudis	123	178	188	172	194	221	223	184
Estudis primaris incomplets	959	1.078	1.102	1.128	1.157	1.103	1.028	850
Estudis primaris complets	288	316	337	324	318	368	325	279
Programes de formació professional - estudis secundaris	109	118	147	145	150	134	109	119
Educació general - estudis secundaris	1.771	1.683	1.761	1.591	1.492	1.431	1.199	1.122
Tècnics-professionals superiors - estudis postsecundaris	64	59	72	74	87	69	74	54
Universitaris de primer cicle - estudis postsecundaris	25	29	27	30	33	21	21	18
Universitaris de segon i tercer cicle - estudis postsecundaris	24	32	44	47	51	44	42	43
Altres estudis postsecundaris	1	0	1	5	1	0	0	1
TOTAL	3.364	3.493	3.679	3.516	3.483	3.391	3.021	2.670

Font: Espai Municipal d'Ocupació. Ajuntament de Salt

Segons l'EMO, l'any 2010 un 75.58% de les persones aturades cobraven algun tipus de prestació, a setembre de 2017, gairebé **un 41% de les persones en situació d'atur no cobren cap tipus de prestació i/o subsidi**, com mostra la Taula següent el nombre de beneficiaris ha caigut en picat els darrers anys.

Taula 11. Beneficiaris de prestacions per desocupació a Salt (2010-2016)

Període	Nivell contributiu	Nivell assistencial (subsidi)	Renda activa d'inserció	Programa d'activació per l'ocupació	Total beneficiaris
2016	309	282	92	6	689
2015	570	636	190	24	1.420
2014	680	802	204	0	1.686
2013	785	942	153	0	1.880
2012	1.031	974	133	0	2.138
2011	1.151	1.150	102	0	2.403
2010	1.237	1.407	55	0	2.699

Font: Espai Municipal d'Ocupació. Ajuntament de Salt

Finalment, segons les dades d'usuari/es del **Dispositiu de Suport a la Inserció** de l'EMO (2016), acudeixen al servei **gairebé un 80% de dones universitàries davant un 20% d'homes**. Pel que fa als homes, el pes dels que tenen la primària o la ESO com a màxim nivell formatiu representen més de la meitat del total dels homes usuaris del Dispositiu. Les dades d'usuari mostren que majoritàriament els **aturats de llarga durada de Salt disposen de nivells formatius baixos o**

molt baixos (per sota de l'ESO acabada). Tal i com mostra la següent taula, hi ha **diferències importants entre el nivell formatiu dels usuaris no només per sexe, també segons origen**. Els usuaris que utilitzen NIE mostren nivells formatius inferiors als que utilitzen DNI.

Taula 12. Nombre d'usuaris/es del DSI per sexe, nivell d'estudi i document a Salt (2016)

Document / Nivell d'estudis	sexe / edat														Total general
	D							H							
	16 a 29	30 a 39	40 a 49	50 a 59	60 a 64	Total D	% total de D	16 a 29	30 a 39	40 a 49	50 a 59	60 a 64	Total H	% total d'H	
Total DNI	21	34	50	28	4	137	100	38	19	33	30	4	124	100	261
Estudis primaris incomplets		2	1	2	0	5	3,65	2	1	3	1		7	5,645	12
Estudis primaris complets	4	6	5	11	1	27	19,71	13	2	9	14	2	40	32,26	67
Ensenyaments per a la formació i inserció laboral que no requereixen ESO (més de 300 hores)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0,806	1
Primera etapa d'educació secundària sense títol	2	2	1	2	1	8	5,839	3	2	4	2	0	11	8,871	19
Primera etapa d'educació secundària amb títol	5	4	9	3	0	21	15,33	14	7	11	3	1	36	29,03	57
Ensenyaments de batxillerat	4	4	4	6	0	18	13,14	3	3	3	4	0	13	10,48	31
Ensenyaments de grau (mitjà o superior)	5	7	22	2	1	37	27,01	3	2	3	4	0	12	9,677	49
Ensenyaments universitaris i títols propis de les universitats	1	9	8	2	1	21	15,33	0	1	0	2	1	4	3,226	25
Total NIE	31	32	28	5	0	96	100	40	38	42	21	1	142	100	238
Estudis primaris incomplets		8	13	1	0	22	22,92	6	8	6	7	0	27	19,01	49
Estudis primaris complets	8	7	3	1	0	19	19,79	12	7	8	6	0	33	23,24	52
Ensenyaments per a la formació i inserció laboral que no requereixen ESO (més de 300 hores)	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0,704	1
Primera etapa d'educació secundària sense títol	5	8	2	1	0	16	16,67	4	9	7	2	0	22	15,49	38
Primera etapa d'educació secundària amb títol	8	2	5		0	15	15,63	10	6	9	2	0	27	19,01	42
Ensenyaments de batxillerat	1	4	4	1	0	10	10,42	3	7	9	3	0	22	15,49	32
Ensenyaments de grau (mitjà o superior)	7	1			0	8	8,333	4		2	1	0	7	4,93	15
Ensenyaments universitaris i títols propis de les universitats	2	2	1	1	0	6	6,25		1	1		1	3	2,113	9
Total general	52	66	78	33	4	233		78	57	75	51	5	266		499

Font: Espai Municipal d'Ocupació. Ajuntament de Salt

1.2. Anàlisi de la població escolaritzada i els recursos educatius

Aquest apartat està centrat en analitzar la realitat escolar del municipi i les necessitats educatives de Salt en l'àmbit de l'educació reglada i en relació a l'educació més enllà de l'escola i l'educació al llarg de la vida. Es tracta d'un recull d'indicadors d'àmbit educatiu i socioeducatiu que es complementa amb els altres mapes de la Diagnosi.

Aquest apartat es divideix en diversos subapartats. En primer lloc, es fa una fotografia dels ensenyaments reglats de règim general del sistema educatiu de Salt a través d'un conjunt d'indicadors i dades d'oferta escolar, d'escolarització, de mobilitat educativa, de rendiment escolar i de vulnerabilitat socioeducativa.

En segon lloc, en l'apartat de formació al llarg i ample de la vida, s'amplia la mirada cap a l'oferta i demanda a Salt de la formació de persones adultes i per a totes les edats, de formació ocupacional, d'ensenyaments no reglats, educació no formal i informal, així com d'altres activitats educatives i culturals.

Les dades recollides són tant dades secundàries (provinents d'altres fonts) com dades primàries (provinents de registres propis dels diferents serveis i departaments de l'Ajuntament de Salt i dels centres educatius). Les dades secundàries provenen de diferents institucions oficials, principalment el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

a) L'oferta escolar reglada

Actualment Salt compta amb 4 escoles bressol, 12 escoles de primària, 6 centres que ofereixen educació secundària obligatòria, 1 centre d'educació especial, 2 centres de formació de persones adultes, 1 escola municipal de belles arts, 2 centres universitaris i punts d'accés a 2 centres universitaris on-line. La següent taula mostra l'oferta educativa per etapes formatives i titularitat.

Taula 13. Oferta escolar reglada de Salt. Curs 2017-18

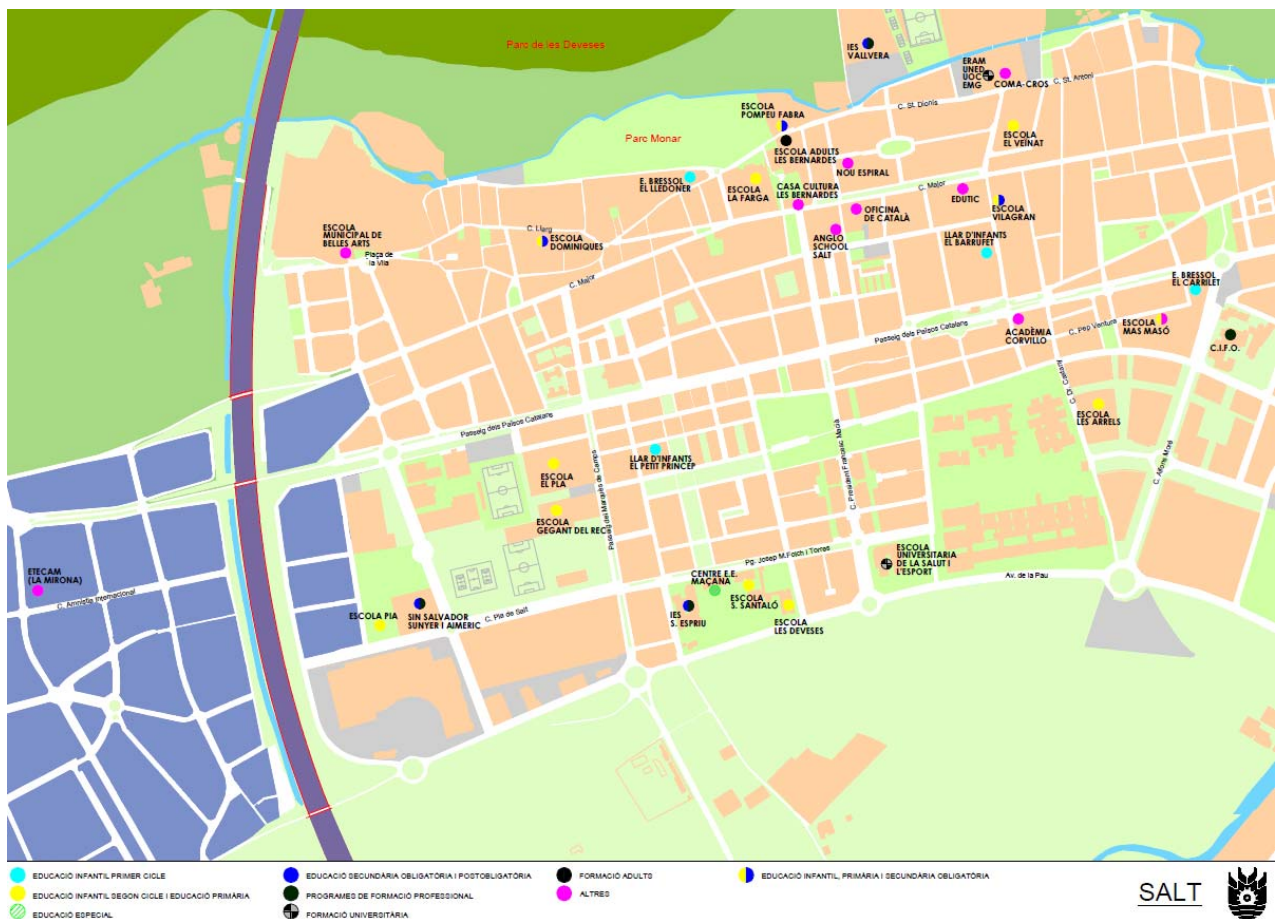
Etapa Educativa	Centres públics	Centres concertats
0-3 anys. 1r cicle d'educació infantil	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EBM El Carrilet ▪ EBM El Lledoner 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ El Barrufet (privada) ▪ El Petit Príncep (privada)
3-6 anys. 2n cicle d'educació infantil 6-12 anys. Educació primària	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escola El Gegant del Rec ▪ Escola El Pla ▪ Escola El Veïnat ▪ Escola La Farga ▪ Escola Les Arrels (fins a 5è) ▪ Escola Les Deveses ▪ Escola Mas Masó ▪ Escola Silvestre Santaló ▪ Centre d'Educació Especial La Maçana 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escola Pia (fins a 3r) ▪ Escola Pompeu Fabra ▪ Escola Vilagran ▪ Fedac Dominiques de Salt
12-16 anys. Educació secundària Obligatòria 16-18 anys. Batxillerat i CFGM / CFGS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Institut Salvador Espriu (+ CFGM) ▪ Institut Salvador Sunyer i Aimeric (+ CFGM) ▪ Institut Vallvera (+ CFGM i CFGS) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escola Pompeu Fabra ▪ Escola Vilagran ▪ Fedac Dominiques de Salt
Adults (A partir de 17 anys)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CFA Les Bernardes ▪ Centre d'Innovació i Formació 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escola Pia (PFI) ▪ Escola Universitària de la Salut i

	<p>Ocupacional (CIFO)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Institut Salvador Sunyer i Aimeric (+PTT i PFI) ▪ Institut Vallvera (+ PPP) ▪ UOC (on –line) ▪ UNED (on-line) 	<p>l'Esport (EUSES) (+CFGM i CFGS)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Escola Universitària ERAM
<p>Educació musical i artística</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Escola Municipal de Belles Arts ▪ Aula de l'Escola de Música del Gironès a Salt 	

Font: Ajuntament de Salt

Al Mapa de polítiques, recursos i agents educatius es tractarà sobre l'àmplia oferta educativa no reglada pública i privada que complementa l'anterior i que inclou l'àmbit de la cultura, les llengües, les noves tecnologies... Dins d'aquesta oferta hi trobem agents com les biblioteques municipals, els centres cultural i juvenil, l'Oficina de Català, el Museu de l'Aigua i diversos agents privats. També cal destacar fins a 13 programes d'acollida i acompanyament escolar que es tractaran posteriorment. L'Ajuntament edita una Guia amb tots els centres i programes educatius consultable [aquí](#).

Gràfic 17. Mapa de Salt amb la ubicació dels centres educatius

Font: Ajuntament de Salt

Com s'observa al mapa anterior, els equipaments estan dividits per tota el municipi, tot i que hi ha dos nuclis on es concentren, un a la zona nord-est i l'altre a la zona sud-oest de la vila. Alguns centres estan molt pròxims entre ells com les escoles Silvestre Santaló i Les Deveses o l'Escola El Pla i El Gegant del Rec, en part això s'explica per la distribució urbanística del municipi, amb poques zones per a equipaments al centre.

Hi ha dues escoles i un institut que estan funcionant en mòduls provisionals: l'Escola Arrels, l'Escola Gegant del Rec i l'Institut Salvador Sunyer i Aimeric. Aquests dos darrers centres fa més d'una dècada que esperen la construcció de l'edifici definitiu. A l'Escola Gegant del Rec el projecte constructiu està actualment en licitació.

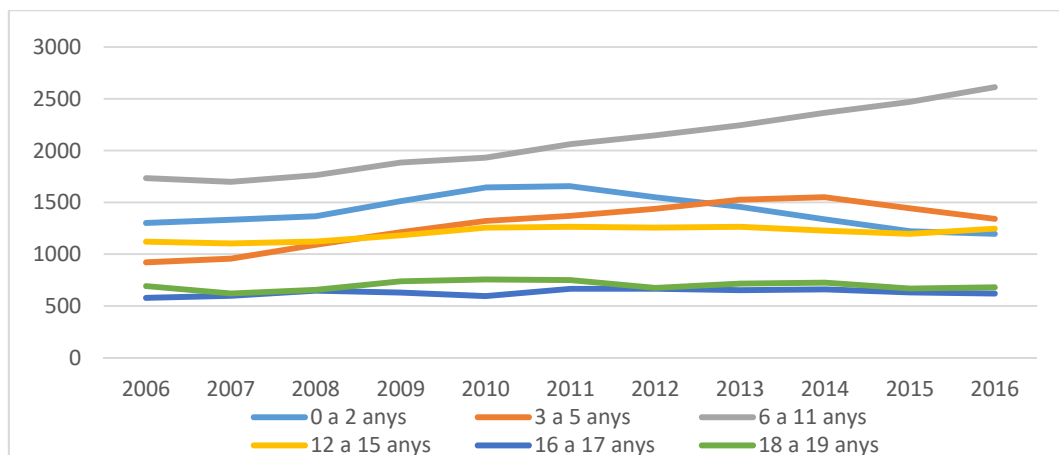
Una característica a remarcar de l'oferta escolar de Salt en relació a l'educació infantil de segon cicle, l'educació primària i la secundària és que l'oferta pública és molt més àmplia que la privada concertada, ja que els 4 centres concertades són només d'una línia.

Abans d'entrar en l'evolució de la població escolaritzada, una altra de les qüestions clau en l'oferta d'equipaments educatius reglats és el contrast entre el nombre d'escoles d'educació infantil i primària públiques (8) i el nombre d'instituts (3), fet que dificulta molt l'adscripció entre centres de primària i secundària. En aquest sentit, s'afegeix que l'Institut Sunyer no té encara una adscripció definida.

b) Evolució de la població escolar de Salt

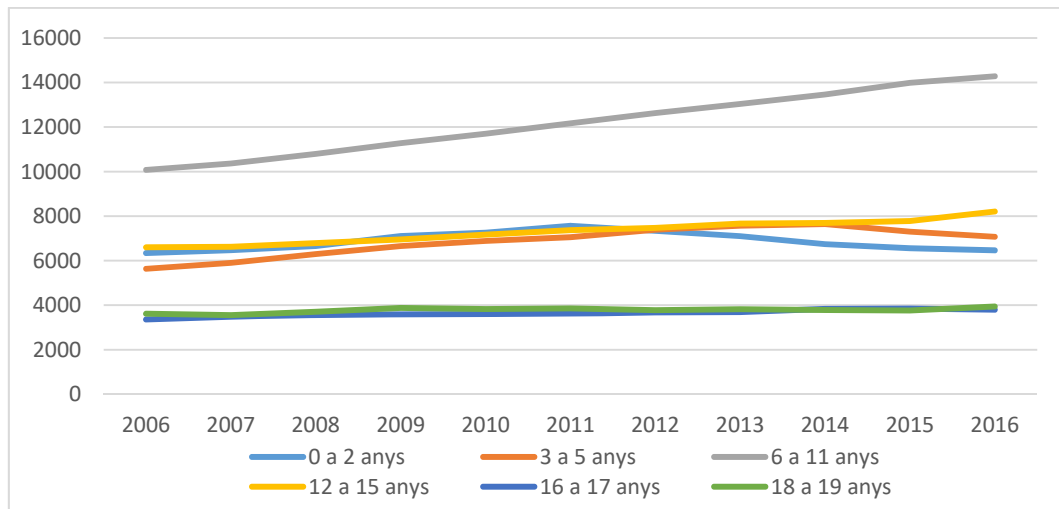
Si ens fixem en la població en edat escolar empadronada a Salt, veiem que **els darrers 11 anys ha crescut un 2,1% anual**, una mica per sota del creixement al Gironès (2,3%). A primer cop d'ull, podem creure que l'evolució de la població per cicles del sistema educatiu els darrers anys ha estat similar a Salt i a la comarca (Gràfics 18 i 19), però és al comparar els creixements proporcionals on trobem les diferències existents (veure Gràfic 20). Per franges d'edat el creixement a **Salt ha estat superior al del seu entorn entre els infants de 3 a 11 anys** (amb creixements per sobre del 4% anual). Cal tenir en compte que aquest creixement demogràfic ja s'ha traslladat a l'adolescència i per tant, a l'educació secundària obligatòria, on com hem vist, només hi ha només 3 instituts públics (2 de 3 línies i 1 de 2 línies) per a les 8 escoles públiques.

Gràfic 18. Evolució de la població empadronada per cicles del sistema educatiu a Salt (2006-16)

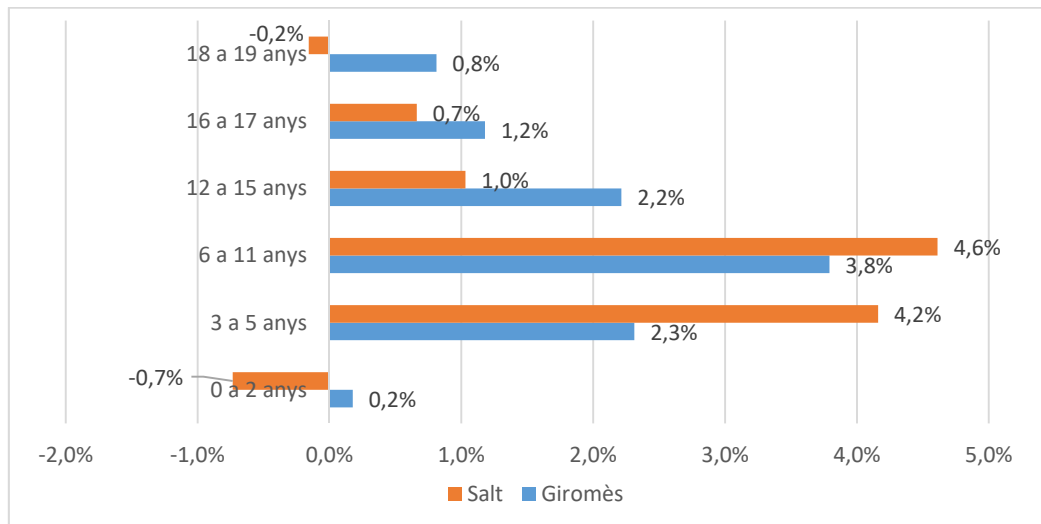
Font: Idescat. Padró municipal d'habitants

Gràfic 19. Evolució de la població empadronada per cicles del sistema educatiu al Gironès (2006-16)

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants

Gràfic 20. Creixement relatiu mig anual de la població empadronada per cicles del sistema educatiu (2006-16)

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants

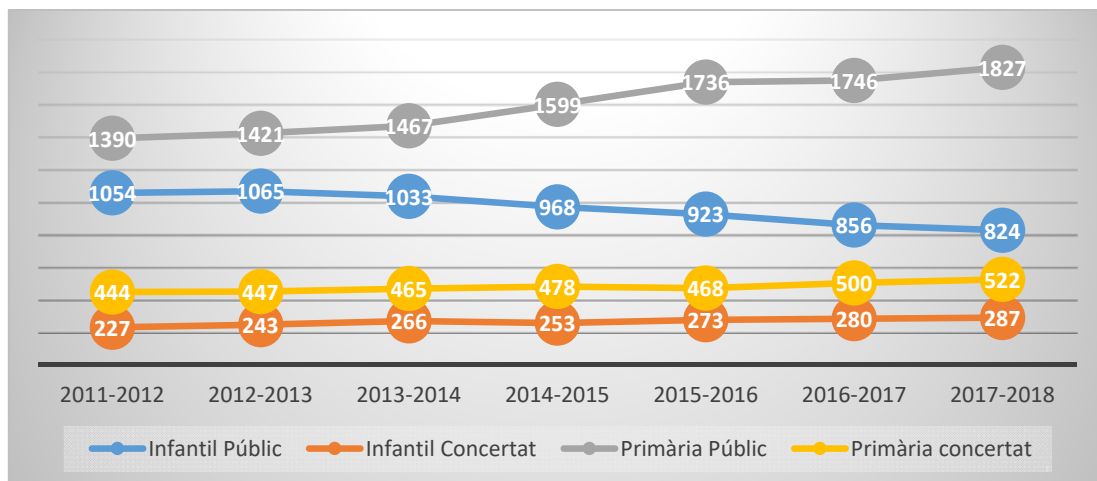
En relació a la població menor de 3 anys escolaritzada o que segueix amb les seves famílies un recurs socioeducatiu a Salt, s'estima que el curs **2017-18 és de 438 infants**, el que significa el **36,6% del total de menors de 3 anys** (població padró 2016). Es tracta d'un percentatge lleugerament superior al del conjunt de Catalunya (36% al curs 2014-15), però insuficient donada la complexitat social de Salt i la necessitat de suport socioeducatiu de les famílies en aquesta etapa vital per al desenvolupament posterior dels infants. Concretament a les Escoles Bressol Municipals hi ha 154 infants (77 places ocupades a cada centre i 5 vacants), dels quals 32 compten amb bonificacions en la quota d'entre el 12% i el 50%. A Salt també hi ha 2 llars d'infants privades amb una capacitat per a 107 infants però on l'ocupació actual és de 45 infants. Finalment, hi ha 4 recursos socioeducatius de la ciutat per a menors de 6 anys, impulsats

per entitats com el Casal dels Infants i per institucions públiques i dirigits especialment a famílies i infants en situació de vulnerabilitat social, que tracten amb 239 infants menors de 3 anys i 76 d'entre 4 i 6 anys.

A continuació, es fa una anàlisi de l'evolució de la població escolaritzada a Salt, a partir de les dades de l'Oficina Municipal d'Escolarització (OME) sobre les 8 escoles públiques i les 4 concertades entre els anys 2011 i 2018.

En els darrers anys 8 anys el creixement demogràfic ha comportat la creació de les escoles públiques Les Arrels i Les Deveses, i la concertada Escola Pia. El creixement més important és a l'educació primària i a les escoles públiques, que passen de **9 a 16 o 15 línies als cursos de 4t i 5è**, respectivament. Aquest creixement ja s'està traslladant a la secundària, fet que fa pensar a mig termini, en la necessitat d'un quart institut. El curs actual (2017-18) hi ha **3.460 infants a les escoles**, la xifra més alta en la història de Salt. Observem que la pèrdua de població total entre 2011 i 2015 no coincideix amb l'evolució de la població escolaritzada, només cau el nombre d'infants en educació infantil a l'escola pública, a l'escola concertada la tendència ha estat positiva.

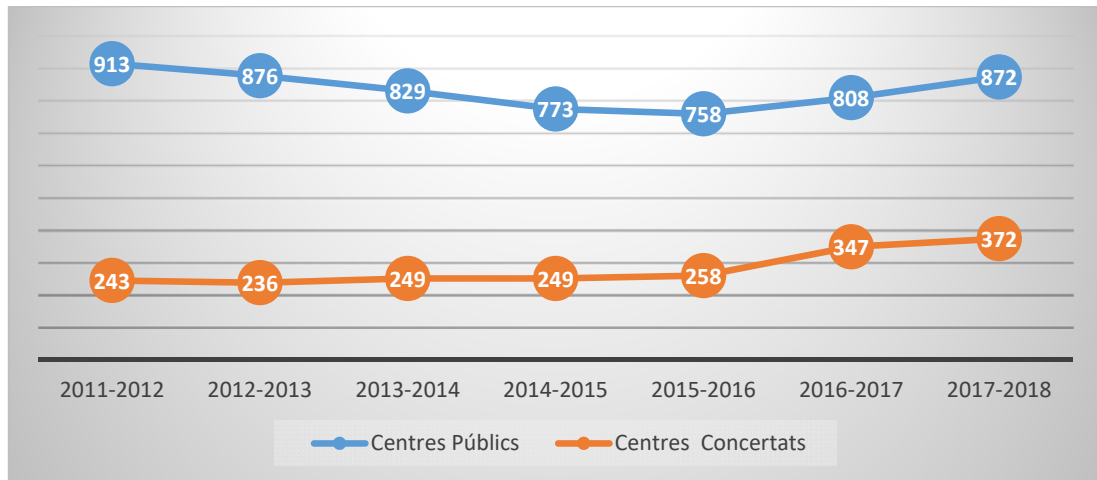
Gràfic 21. Evolució de la població escolaritzada a l'educació infantil i primària a Salt (2011-18)

Font: Oficina Municipal Escolarització. Ajuntament de Salt

A la secundària obligatòria el curs 2017-18 hi ha **1.244 alumnes**, mai n'hi havia hagut tants a la vila. Com hem vist, Salt compta amb 6 centres de secundària 3 de públics i 3 de concertats, però el **70% dels adolescents s'escolaritzen a centres públics**. Després d'uns cursos de caiguda de població als instituts públics, des del curs 2015-16 la pressió demogràfica a la secundària preocupa al municipi. El present curs a tots els centres de secundària (públics i concertats) es **superen les ràtios d'escolarització establertes** per la Generalitat de Catalunya, una situació que ha anat en augment els darrers cursos. El curs 2017-18 hi ha 76 places més ocupades als instituts (62 als centres públics) de les establertes inicialment.

Gràfic 22. Evolució de la població escolaritzada a l'educació secundària obligatòria a Salt (2011-18)

Font: Oficina Municipal Escolarització. Ajuntament de Salt

El curs 2017-18 cursen batxillerat només 184 alumnes als dos instituts públics amb aquesta oferta: l'institut Vallvera i l'Institut Salvador Espriu (el curs 2015-16 eren 232, segons dades del Departament). En canvi, el curs actual 433 cursen un Cicle Formatiu de Grau Mitjà en alguna de les especialitats que ofereix la vila, les tres amb més èxit són: Atenció a persones en situació de dependència (170), Informàtica (120) i Gestió administrativa (93).

Així mateix, 276 joves segueixen un Cicle Formatiu de Grau Superior en una de les quatre especialitats que ofereix l'Institut Vallvera: Educació Infantil (121 alumnes), Integració Social (60), Administració i Finances (56) i Animació Sociocultural i Turística (39). Cal tenir en compte que l'Escola Universitària de la Salut i l'Esport (EUSES), ubicada a la vila, també ofereix 4 cicles formatius de grau superior més i un cicle de grau mitjà, lligats a la salut, així com els tres Cicles Formatius de Grau Superior que ofereix la UOC.

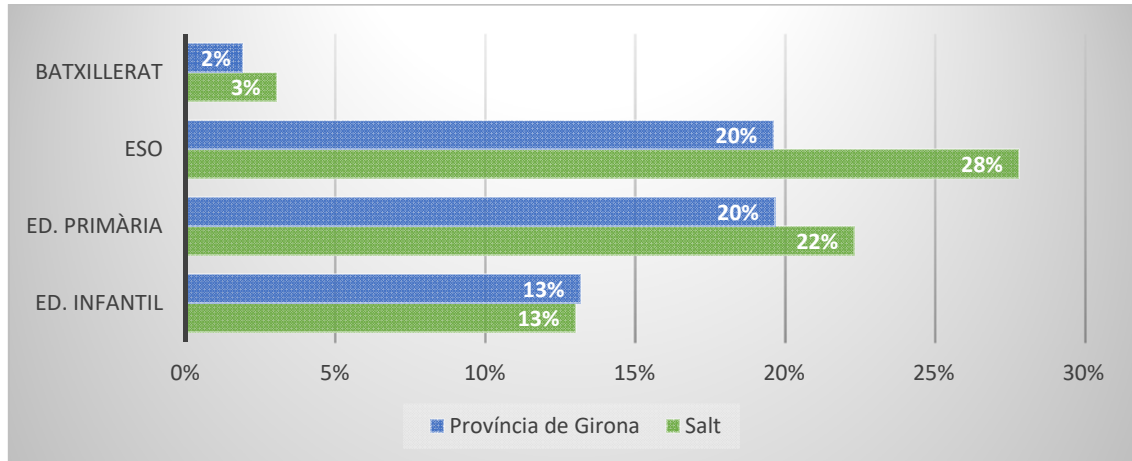
c) Infants i adolescents amb necessitats educatives especials i específiques

Totes les escoles i els instituts de Salt públics són catalogats pel Departament d'Ensenyament com a "**Centres d'Alta Complexitat**". Aproximadament un 10% dels centres educatius que hi ha a Catalunya, tenen aquesta catalogació del Departament des de 2014, tenint en compte qüestions com el nivell d'estudis de les famílies, la seva situació laboral, el nombre d'alumnat nouvingut o el nombre de dictàmens d'infants amb necessitats educatives especials. Una de les implicacions de ser centre d'alta complexitat és comptar amb unes ràtios d'escolaritat menors que les generals (22 alumnes a la primària i 27 a l'ESO) tot i que a Salt aquestes ràtios s'han superat en moltes aules, tan a la primària com a la secundària. L'Escola Pia, és l'únic centre concertat que té una catalogació de major complexitat, dins d'aquesta tipologia de centres.

A continuació es mostren les estadístiques del Departament d'Ensenyament de la Generalitat disponibles en línia sobre els infants i adolescents amb necessitats educatives especials i específiques (NEE) als centres educatius de Salt el darrer curs.

En relació al conjunt de la Província de Girona, a Salt hi ha majors nivells d'infants amb necessitats educatives especials, sobretot a la secundària obligatòria, on són el 28% de l'alumnat. En relació al nivell de NEE a l'educació infantil de segon cicle, possiblement els valors no són superiors donat el baix grau d'escolarització a les escoles bressol d'infants amb aquest tipus de necessitats, que es detecten i posteriorment i sovint es dictaminen oficialment a la primària. Des dels centres educatius es valora que en termes generals, els nivells d'alumnat a Salt amb NEE són superiors al seu entorn, però no es reflecteix perquè els criteris per a dictaminar-los són més restrictius.

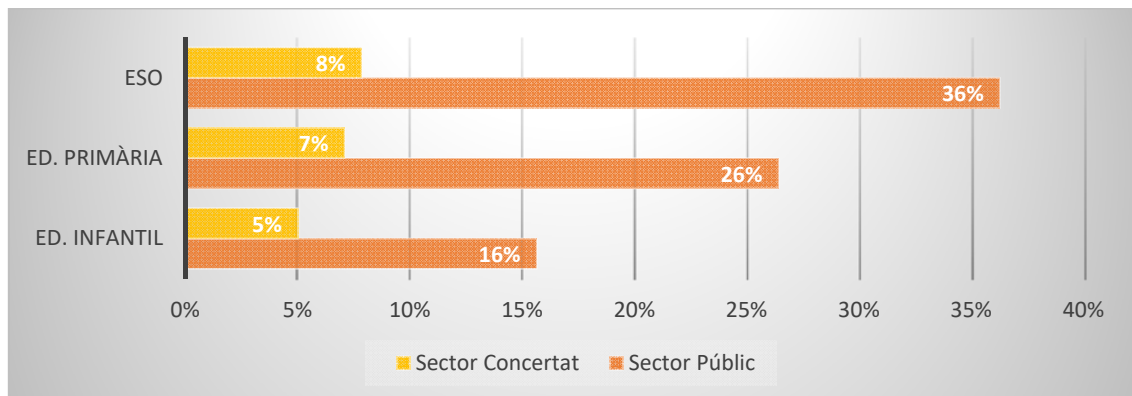
Gràfic 23. Comparativa dels infants amb Necessitats Educatives Especials. Curs 2016-17 (en %)

Font: Departament d'Ensenyament. Estadístiques en línia curs 2016-17.

Les diferències més significatives es donen en la distribució d'aquest alumnat amb necessitats educatives especials per titularitat del centre educatiu dins de la vila, així veiem que la proporció d'infants i adolescents amb NEE als centres públics és entre 3 i 4 vegades el dels centres concertats, sent la major proporció a la secundària obligatòria.

Gràfic 24. Infants amb Necessitats Educatives Especials a Salt per titularitat de centre. Curs 2016-17

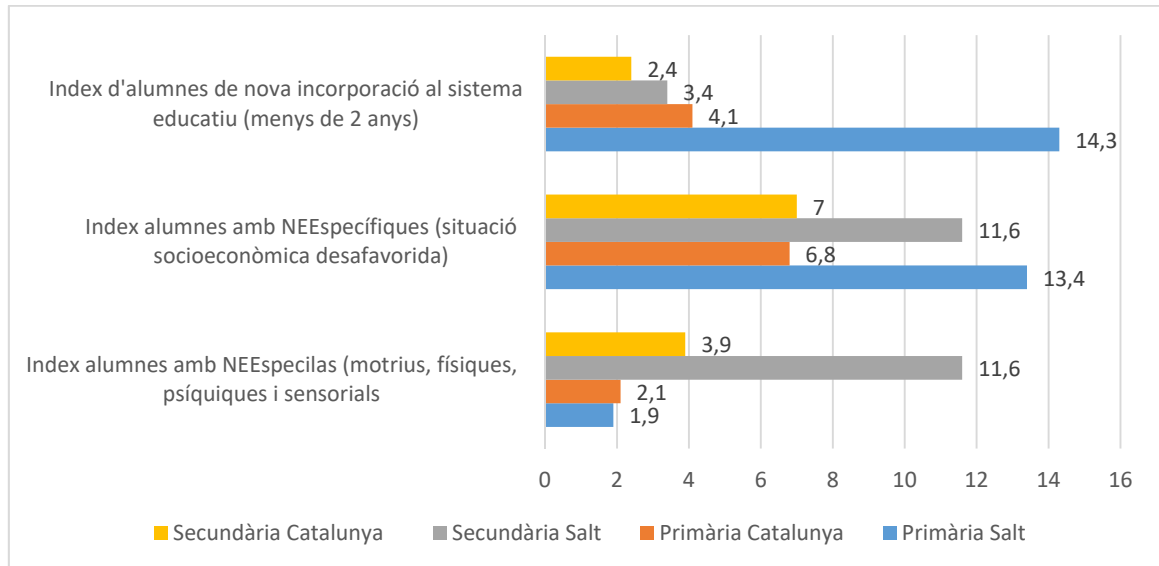

Font: Departament d'Ensenyament. Estadístiques en línia curs 2016-17.

Segons dades facilitades pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat pel curs 2015-16, podem observar les diferències entre l'índex de NEE entre Catalunya i Salt per etapa educativa.

Com ja s'ha vist, la major part d'aquesta diversitat social recau en els centres públics del municipi.

Gràfic 25. Comparativa d'Índex de diversitat significativa. Curs 2015-16 (en %)

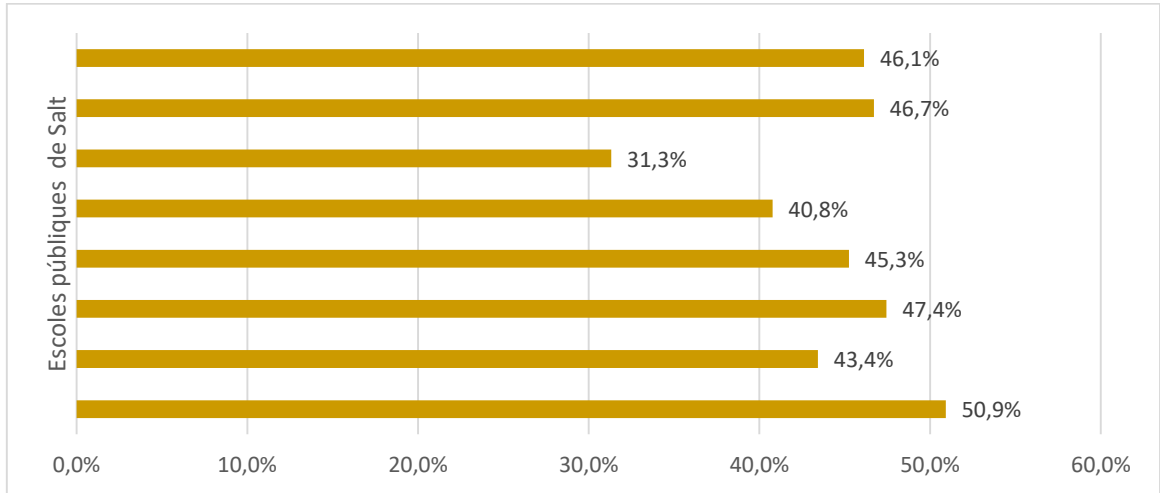

Font: Departament d'Ensenyament.

Com s'observa al Gràfic següent, les principals causes de les necessitats educatives són la **situació social desfavorida d'infants i adolescents** amb valors molt superiors al del conjunt de Catalunya. En canvi, la **incorporació tardana a l'escolaritat és especialment important a la primària, tot i que en percentatge també ho és a la secundària**. És a l'ESO on més creixen els casos de Necessitats Educatives Especials lligat a problemàtiques físiques, motrius, psíquiques o sectorials. Respecte la situació social desfavorida, un altre indicador del Departament és l'índex d'alumnes que gaudeixen d'un ajut d'escolarització (materials, llibres de text...) que mostra l'elevada vulnerabilitat d'una part important de les famílies amb infants i adolescents escolaritzats: A les escoles públiques es tracta del 56% (15% a Catalunya) i als instituts públics és del 80% (10 vegades més que al conjunt de Catalunya).

Segons dades de l'Oficina Municipal Escolarització (OME) de l'Ajuntament de Salt, el **43,8% de l'alumnat de les escoles públiques de Salt** (1.155) el curs 2017-18 **rep un ajut per al menjador escolar**. D'aquests en el 92% dels casos es cobreix tot el cost del menjador, a través de diferents fonts (Consell Comarcal, Ajuntament, entitats, fundacions privades...) i fórmules. La fórmula majoritària és la **compactació**, que fan 654 infants, on es finança només el menjador 3 dies a la setmana, sense tenir dades del que succeeix amb el dinar dels dies restants. Per centres educatius, la majoria es situen entre el 30% i el 40% de l'alumnat, com mostra el Gràfic següent.

Gràfic 26. Alumnat que rep ajuts de menjador per escola a Salt (curs 2017-18)

Font: Oficina Municipal Escolarització. Ajuntament de Salt

En relació als ajuts alimentaris a la secundària, la cobertura és força inferior, ja que amb l'horari compacte ja no hi ha menjadors als instituts. De totes maneres, destaquen dues iniciatives, d'una banda amb el suport econòmic de la Diputació de Girona a través de la Taula de Foment es garanteixen targetes esmorzar a 30 alumnes del IES Sunyer i l'Espriu. D'altra banda, Creu Roja que s'encarrega de fer el menjador a dos instituts de Salt per a 30 alumnes a cada un (65 en total).

Un altre dels aspectes a considerar són les famílies i els infants que reben ajuts a l'escolarització des de Serveis Socials principalment pels següents conceptes: d'inscripció a activitats extraescolars esportives o artístiques, material escolar, llibres, activitat de piscina municipal, matricules a l'ESO, material pel curs d'hostaleria i de pastisseria. Cal dir que les dades són molt desiguals casa any i el seu abast és molt limitat, especialment els darrers dos anys. A part, hi ha els ajuts per als casals d'estiu que s'han fet cada any.

Taula 14. Nombre de famílies i menors beneficiaris dels ajuts a l'escolarització de l'Ajuntament de Salt

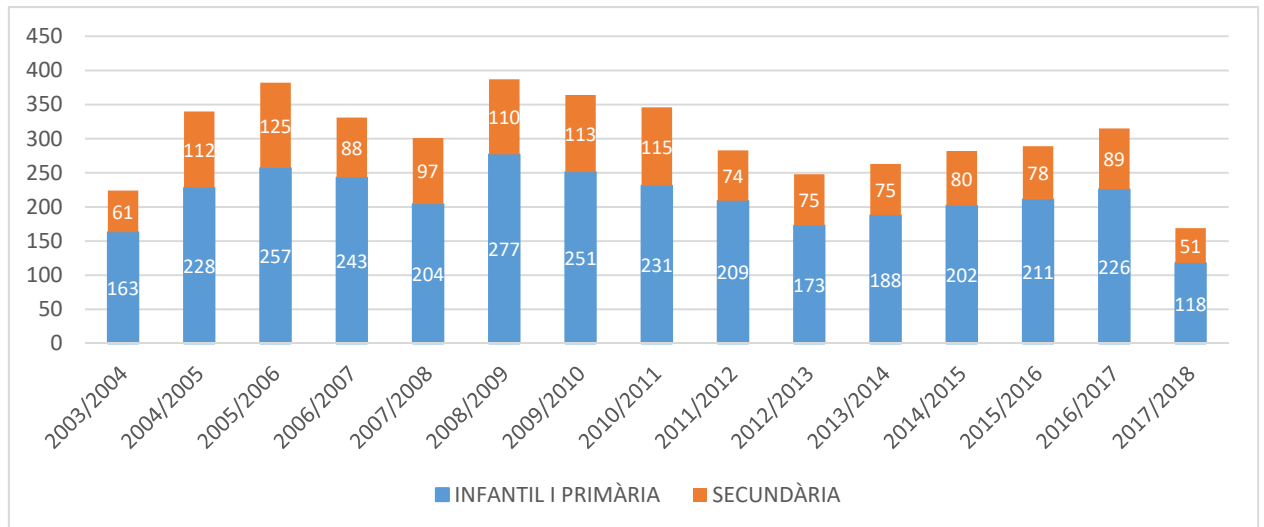
Any	Famílies	Menors Beneficiaris
2015	56	71
2016	8	9
2017	32	39

Font: Serveis Socials. Ajuntament de Salt

En relació a la **incorporació tardana** d'alumnat als centres educatius de Salt, aquest és un dels fenòmens històricament presents a la vila, degut a la mobilitat de la població ja comentada i a la contínua arribada de famílies amb infants al municipi. A partir de les dades d'escolarització de l'OME, veiem que la incorporació tardana és en nombres absoluts majoritària a la primària i que

ha fluctuat en els darrers 15 anys, amb pics els cursos 2005-06, 2008-09 i 2009-10, amb més de 350 infants i adolescents cada curs. Les Comissions Municipals d'Escolarització, on es tracta la distribució del nou alumnat entre tots els centres es reuneixen mensualment en algunes èpoques del curs. Com s'observa al gràfic 26, des de 2012-13 les arribades durant el curs han crescut cada any.

Gràfic 27. Evolució de la incorporació tardana a Salt (2003-2018)

Font: Oficina Municipal Escolarització. Ajuntament de Salt

Però en termes relatius, tal i com mostra la taula següent, des del curs 2014-15 la incorporació tardana significa més del 6% de l'alumnat d'educació infantil i primària i gairebé el 8% de l'alumnat de secundària. Les dades del curs actual no es poden tenir en compte, ja que encara estan arribant infants i adolescents.

Taula 15. Alumnat incorporat durant el curs sobre alumnat total. Salt 2011-2018 (en %)

	Educació infantil i primària	Secundària
2011/2012	6,7%	6,4%
2012/2013	5,4%	6,7%
2013/2014	5,8%	7,0%
2014/2015	6,1%	7,8%
2015/2016	6,2%	7,7%
2016/2017	6,7%	7,7%
2017/2018	3,4%	4,1%

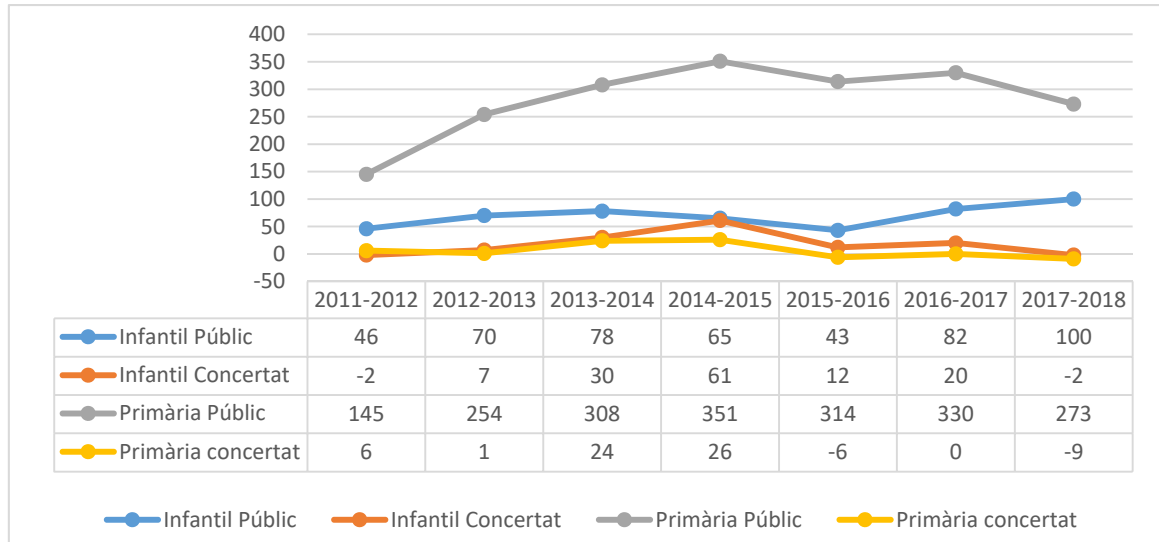
Font: Oficina Municipal Escolarització. Ajuntament de Salt

Cal tenir en compte l'extrema vulnerabilitat de moltes de les famílies que arriben, que les fa ser molt inestables. Entre els cursos 2009-10 i 2014-15, es detecten des de l'OME al voltant d'un 19% d'infants i un 22% d'adolescents d'incorporació tardana que presenten absències de llarg termini (de més de 4 mesos), degudes a la pròpia mobilitat de les famílies.

Aquesta complexitat es concentra majorment als centres públics. A partir de les dades d'escolarització de l'OME, es desprèn que **només el 7% de les places reservades per a la matrícula viva estan a l'escola concertada, mentre el 75% es situen a l'educació primària**

pública i el 18% a l'educació infantil pública. Habitualment les escoles concertades (excepte l'Escola Pia) superen les ràtios d'escolarització a infantil i primària, però no amb infants i adolescents amb NEE o que s'hagin incorporat durant el curs. Això implica que qui pateix amb més força la mobilitat educativa és l'escola pública de la vila, com mostra el Gràfic següent.

Gràfic 28. Evolució de la reserva de places de matrícula viva a les escoles de Salt (2011-2018)

Font: Oficina Municipal Escolarització. Ajuntament de Salt

Per tot això, una de les preocupacions de la comunitat educativa de Salt és la situació de **segregació escolar** que s'hi està donant. Segons Xavier Besalú, “parlem de segregació escolar quan en un mateix barri o ciutat, els seus centres educatius escolaritzen majoritàriament un determinat perfil d'alumnat que no es correspon estadísticament amb la composició socioeconòmica i cultural de la població de la zona en què es troben ubicats. És a dir, que alguns centres acumulen alumnat pertanyent a sectors socials posseïdors d'un capital social i instructiu per sobre de la mitjana, mentre que altres concentren alumnat pertanyent a sectors socials desfavorits⁵”.

Segons les dades del Departament d'Ensenyament, el curs 2015-16, només el **9,3% de l'alumnat de les escoles concertades tenia nacionalitat estrangera, mentre que a les escoles públiques era del 68%**. A la secundària les xifres segueixen mostrant diferències molt importants en l'origen de l'alumnat: **són de nacionalitat estrangera l'10,2% d'estudiants d'ESO dels centres concertats i el 60,5% als centres públics**. Cal dir que aquestes dades no mostren tota la realitat de la multiculturalitat als centres educatius de la vila, donat que molts infants i adolescents de famílies novingudes disposen de la nacionalitat espanyola, tot i que el seu entorn social i cultural és el de l'origen familiar.

⁵ Xavier Besalú, Departament de Pedagogia de la Universitat de Girona: <http://diarieducacio.cat/la-segregacio-escolar-un-mal-evitable/>

Les diferències entre el perfil d'alumnat entre centres educatius s'expliquen per les dimensions dels centres concertats i la seva limitada disponibilitat de places per acollir infants i adolescents nous, com hem vist al subapartat anterior. Però, segons el Síndic de Greuges al seu estudi sobre *Segregació escolar i condicions d'escolarització de l'any 2016*, aquestes diferències s'expliquen també pel **cost econòmic dels serveis complementaris a l'escolarització als centres concertats** (com l'hora complementària), que no poden pagar les famílies noves a la vila ençà de la supressió dels ajuts per a sufragar les activitats complementàries⁶:

L'impacte de la supressió dels ajuts per sufragar les activitats complementàries de l'alumnat amb necessitats educatives específiques a Salt (AO-05115/2012)

En el marc d'una actuació d'ofici sobre la segregació escolar a Salt, el Síndic recorda que les omissions en el desplegament de polítiques per combatre aquest fenomen generen efectes directes i immediats en municipis amb una elevada concentració d'alumnat socialment desfavorit sobre l'equilibri en la composició social dels centres.

De fet, el Departament d'Ensenyament admet en l'informe tramès que determinades polítiques dutes a terme per aquesta administració reforcen la segregació escolar al municipi, quan planteja, entre altres aspectes, que la reducció dels ajuts als centres concertats per a l'escolarització equilibrada d'alumnat compromet l'escolarització de l'alumnat socialment desfavorit en aquests centres pel fet de no poder pagar l'hora complementària.

Font: Síndic de Greuges (2016) La segregació escolar a Catalunya II: Condicions d'escolarització

En aquest sentit, cal abordar el suport a les famílies per fer el pagament de la matrícula (que inclou el cost del material, sortides, AMPA) a la secundària pública, ja que per a moltes es converteix en una dificultat afegida.

Un altre dels elements que per al Síndic de Greuges és clau en la segregació escolar a Salt és **l'estat de les instal·lacions i la provisionalitat de les mateixes**, especialment a la secundària. En el seu informe destaca la situació de l'Institut Salvador Sunyer i Aimeric, que està en mòduls provisionals des del curs 2004-05 i que en els darrers anys tenia una demanda molt reduïda per part de les famílies, al mateix temps que una elevada concentració d'infants amb necessitats educatives específiques.

Els darrers cursos aquesta situació s'està capgirant, gràcies a l'aposta d'un grup de famílies i al treball conjunt amb l'equip docent.

⁶ Síndic de Greuges (2016) La segregació escolar a Catalunya II: Condicions d'escolarització. Novembre de 2016. Consultable a:

http://www.sindic.cat/site/unitFiles/4227/Informe%20segregacio%20escolar%20II%20condicions%20escolaritzacio_def.pdf

Provisionalitat de les instal·lacions de centres a Salt (AO-02286/2010 i AO-02134/2012)

Arran de les diferents visites dutes a terme al municipi en els darrers anys, el Síndic ha pogut constatar que diversos centres del municipi es troben en instal·lacions amb necessitats de reforma o en situació de provisionalitat.

El curs 2004/2005 es va crear un centre de secundària al municipi, en un emplaçament amb dèficits d'accessibilitat i d'urbanització, en comparació amb altres centres del municipi, i després d'onze anys, encara continua en una situació infraestructural de provisionalitat.

Tal com es mostra en la taula 19, d'acord amb les dades aportades pel Departament d'Ensenyament per al curs 2010/2011, aquest centre de secundària tenia la demanda escolar més feble del municipi, només amb 5 sol·licituds sobre un total de 40 places en el procés d'admissió (amb una ràtio de preinscripcions per plaça de 0,1, mentre que en la resta de centres aquesta ràtio girava al voltant de l'1), i també la proporció d'alumnat amb necessitats educatives específiques més elevat, del 29%.

De fet, els dos centres de secundària nous del municipi, que han experimentat en els darrers anys processos de provisionalitat, són els centres públics de secundària amb menys demanda i amb una proporció més elevada d'alumnat amb necessitats educatives específiques. La planificació d'aquests dos nous equipaments, doncs, no ha servit en els darrers anys per capgirar les dinàmiques de segregació escolar del municipi, sinó a accentuar-les.

En l'informe rebut, el Departament d'Ensenyament assenyala que "segons la planificació de construccions de la Secció d'Obres i Manteniment, atès que, en les circumstàncies econòmiques actuals, es produeix un alentiment substancial en el procés de construcció, i en atenció a les múltiples necessitats de manteniment dels centres públics de la demarcació, no es pot establir una data definitiva per temporalitzar el procés constructiu del centre abans de l'any 2017".

Font: Síndic de Greuges (2016) La segregació escolar a Catalunya II: Condicions d'escolarització

d) Mobilitat per raó educativa

Un altra de les dades que s'han demanat al Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya són les referides a la mobilitat de la població escolaritzada per raó educativa, és a dir, per escollir un determinat centre educatiu dins o fora de la vila. Tot i que encara no disposem d'aquestes dades, s'ha cercat fer una aproximació comptabilitzant la població empadronada a la vila d'entre 3 i 16 anys a 31 de desembre de 2016 (5.500) menys la població escolaritzada entre P3 i 4t d'ESO el curs 2017-18 (4.704). Aquest càlcul mostra que **aproximadament 800 infants i adolescents empadronats a la vila de Salt (796), s'escolaritzen a d'altres municipis. Es tracta de l'equivalent al 17% de la població escolaritzada.** Aquestes dades però no es poden considerar com a reals en un context de tanta mobilitat de la població com el que s'ha descrit anteriorment, ja que els infants i adolescents que ja no viuen al municipi molt possiblement es mantenen en el padró. De totes maneres, es calcula que cada curs a P3 hi ha aproximadament uns 350 infants per padró per a escolaritzar, però 50 no s'escolaritzen al municipi.

Segons les dades facilitades pel Departament d'Ensenyament per al curs 2015-16, l'índex de mobilitat de l'alumnat és inferior a la mitjana de Catalunya (5%) en el cas dels centres

concertats, en canvi és el doble de la mitjana catalana en centres públics de Salt, tant a la primària (10%) com a la secundària (11%). Una altra mobilitat a tenir en compte és la del professorat, que als centres públics de primària és 3 punts superior a la mitjana de Catalunya (16% al municipi i 13% al país) però que a la secundària pública és gairebé el doble (23% a Salt i 12% a Catalunya).

e) Absentisme escolar

Les dades facilitades pels Serveis Socials de l'Ajuntament de Salt mostren una reducció molt important de l'absentisme des de l'any 2010 fins als 2017, passant de 46 casos a 10 casos. Un moment d'inflexió va ser l'aprovació del protocol d'absentisme al 2015 que ha permès treballar d'una forma àgil les derivacions dels casos als diferents serveis i fer el seu seguiment. L'absentisme té dues característiques a Salt, es concentra tant a l'etapa de primària com a la secundària i afecta especialment a les famílies d'ètnia gitana. Per exemple, l'any 2015, dels 25 casos detectats 20 eren d'ètnia gitana, dels quals 10 eren infants que anaven a una mateixa escola de primària. El 2016 es comptabilitzen 10 casos de secundària tots d'ètnia gitana i el 2017 se n'afegeixen 5 nous (4 de població gitana).

Durant l'any 2017 hi hagut 44 derivacions d'infants i adolescents des dels Equips d'Assessorament Pedagògic (EAP) a Serveis Socials, d'aquestes derivacions a 10 trobem situacions d'absentisme. D'aquests 10, 5 presenten un absentisme constant (4 d'ètnia gitana) i en els altres 5 hi ha altres indicadors més greus que l'absentisme i aquest és puntual. Des dels centres educatius preocupa l'absentisme d'aquests alumnes també per l'efecte desmotivador de continuar amb els estudis que té per a la resta d'alumnat dels centres, especialment entre les noies d'ètnia gitana.

Segons les dades del Departament d'Ensenyament per el curs 2015-16 l'absentisme escolar a la primària és superior al de la mitja de Catalunya, però es manté baix, en canvi als centres públics de secundària els valors més alts es situen en les absències puntuals (entre el 5% i 25%) al batxillerat i Cicles Formatius.

f) Indicadors de rendiment escolar al final de l'ESO

La mitjana europea d'abandonament escolar, és a dir, de persones que no es graduen en l'educació obligatòria era al 2014 de l'11,2%, mentre a Catalunya era del 22,2% (26,7% homes i 17,5% dones) i a Espanya del 21,9%. Tot i que la tendència ha estat positiva els darrers curs, encara som molt lluny de l'objectiu europeu pel 2020 de reduir l'abandonament escolar al 10%, ja que aquest és el percentatge aproximat de treballs sense qualificació que es calcula que hi haurà en el futur. Segons dades del Departament d'Ensenyament pel curs 2015-16, **l'índex d'alumnes que graduen globalment a l'ESO als centres públics de Salt va ser del 55% i als privats del 94%, mentre la mitja catalana va ser del 89%.**

Segons dades facilitades per l'OME, dels 259 alumnes matriculats a 4t de l'ESO el curs passat (2016-17), el **73,4% es van graduar**, això significa que 60 nois i noies (el 26,6%) no van obtenir el graduat de l'ESO. D'aquests, 14 han repetit, 34 passen a programes formatius con Programes de Formació Inicial i 12 abandonen els estudis sense graduar-se, en aquest cas tots al sector públic. Per tant, la major part de l'abandonament escolar es reconduïx a través d'altres programes professionalitzadors que impulsen els instituts públics i un concertat.

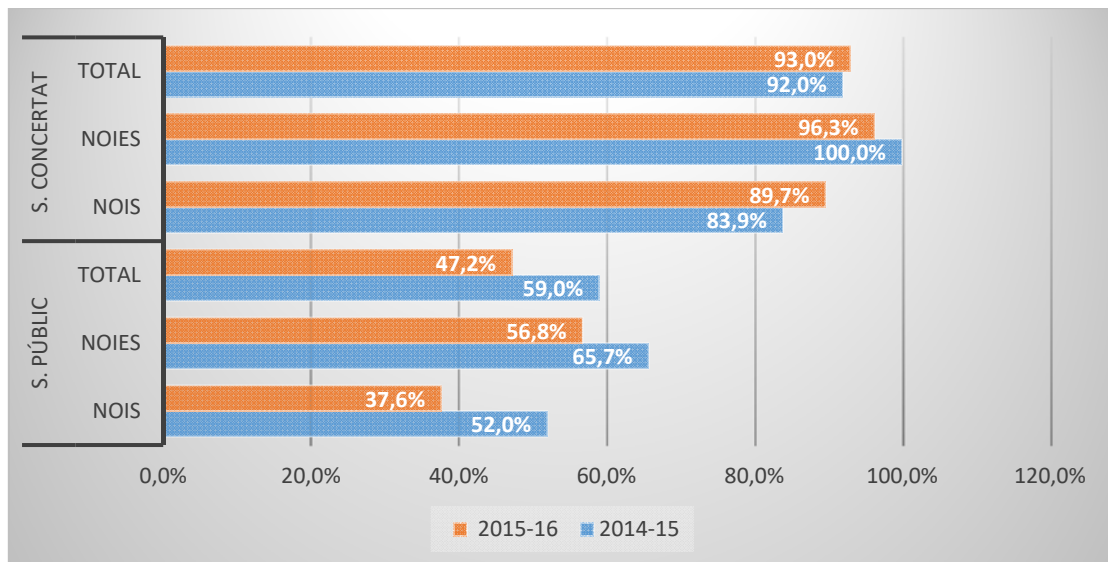
Com es veu a la taula següent, hi ha força diferències en la taxa de graduació a 4t d'ESO entre el sector públic i el concertat (de gairebé 25 punts percentuals), que es situa en el 66,7%. Si fem l'anàlisi per sexe (Gràfic 26), segons les dades del Departament d'Ensenyament per als cursos 2015-16 i 2014-15, veiem que **la graduació dels nois és entre 15 i 20 punts percentuals més baixa que la de les noies als centres públics, i es situa entre el 37,6% i el 52% de l'alumnat, segons el curs**. Com es tracta de grups petits hi ha fluctuacions importants entre els cursos, però la diferència entre els centres públics i els concertats es manté estable, evidenciant la problemàtica social i educativa en els centres públics de la vila.

Taula 16. Indicadors de graduació a 4t d'ESO curs 2016-17 a Salt (en percentatges)

	Taxa graduació	Taxa d'avaluació	Taxa de repetició	Taxa d'abandonament que va a recursos de segones oportunitats	Taxa d'abandonament sense informació
S. Concertat	92,5%	100,0%	4,5%	3,0%	0,0%
S. Públic	66,7%	95,3%	5,7%	16,7%	6,3%

Font: Oficina Municipal Escolarització. Ajuntament de Salt

Gràfic 29. Taxes de graduació a 4t d'ESO a Salt, per sexe i titularitat del centre. Curs 2015-2016 i Curs 2014-15 (en %)

Font: Departament d'Ensenyament de la Generalitat. Estadístiques en línia.

En relació als resultats de les proves de competències bàsiques, cal dir que els centres de secundària públics s'acosten molt a la mitja catalana, tenint en compte la realitat social i cultural del seu alumnat, especialment en les àrees de llengua catalana 70% i llengua castellana 75% (89% ambdós a Catalunya). El **rendiment global a l'ESO segons aquestes proves és del 68%** (88% a Catalunya).

Un dels aspectes que preocupa a nivell educatiu és el nombre d'adolescents que **graduen a l'ESO amb una adaptació curricular**. És important conèixer aquests casos ja que, tot i ser aparentment casos d'èxit escolar, l'adaptació curricular els condiciona a seguir una formació post-obligatòria reglada que sovint no s'adequa al seu nivell acadèmic, el que comporta un abandonament escolar prematur. En canvi, aquesta opció els hi nega la possibilitat de seguir un Programa de Formació Inicial, un Programa de Transició Escola Treball o accedir als cursos de Graduat Escolar de Secundària de l'Escola d'Adults. Aquesta oferta és la que s'analitza al subapartat següent.

Segons les dades facilitades pel Departament d'Ensenyament per al curs 2015-16 als instituts públics, l'índex d'alumnes de 4t d'ESO que cursen programes de diversificació curricular a és un punt superior que a Catalunya (6%). D'altra banda, l'índex d'alumnes que segueixen un Pla Individualitzat és igual o inferior a la mitja de Catalunya (entre un 6 i 9%), excepte a 2n d'ESO on hi ha gairebé un 15%.

D'altra banda, preocupa l'augment de **l'abandonament educatiu durant el primer cicle de l'ESO**, al que s'afegeix l'elevada mobilitat de les famílies. Segons les dades en línia del Departament d'Ensenyament, el curs 2015-16 van matricular-se a 2n d'ESO 283 alumnes i es van avaluar 275, això significa el 97,2%, tot i que 8 nois no van acabar el curs, la majoria a centres concertats. Segons les dades facilitades pel Departament d'Ensenyament del curs 2015-16, l'índex d'alumnes que promocionen a finals de 1r i 2n d'ESO (94,3%) és lleugerament superior a la mitja catalana i a 3r d'ESO és lleugerament inferior (89,6%)

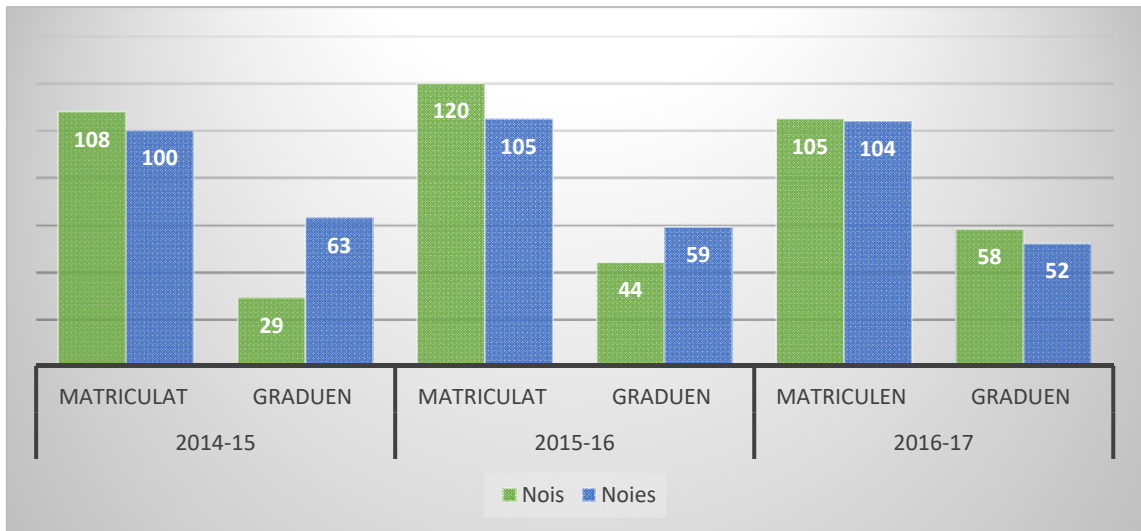
g) Indicadors de continuïtat dels estudis

A partir de les dades estadístiques en línia del Departament d'Ensenyament, podem valorar la continuïtat dels estudis de l'alumnat i les seves avaluacions al batxillerat, als cicles formatius de cicle mitjà i de cicle superior, Així com el seu accés a la universitat.

Pel que fa als **Cicles Formatius de Grau Mitjà** a la vila cal dir que la majoria dels que es matriculen són nois, tot i que cada curs hi ha més noies que escullen aquesta opció i moltes es graduen. De fet, si ho comparem amb el conjunt de la comarca, a **Salt les noies signifiquen gairebé el 50% de les matricules, mentre al Gironès són entre el 30% i el 40%** del total (gràfic 30). Això depèn també del tipus d'oferta formativa que es potenciï.

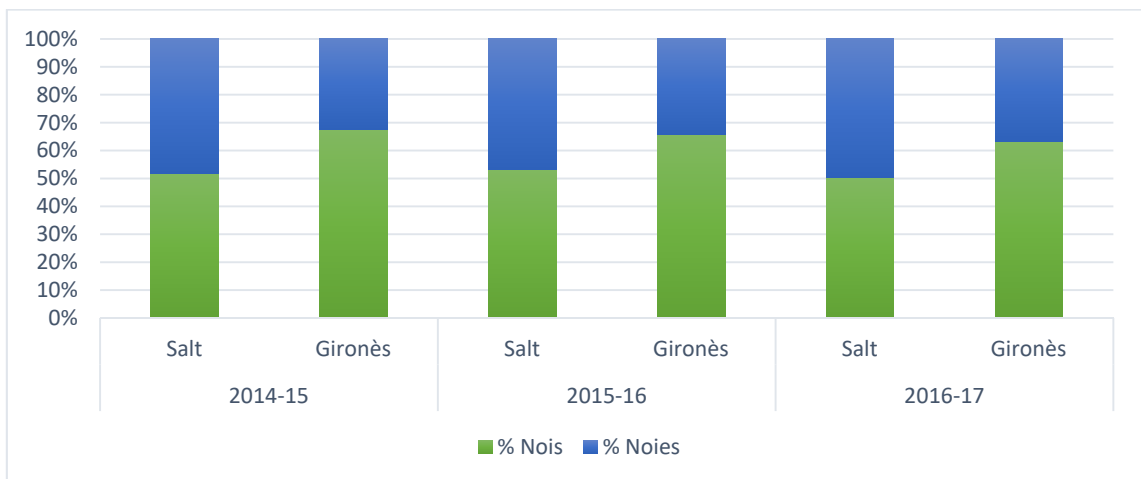
La graduació als Cicles Formatius depèn de cada especialitat però cal dir que en termes globals, és lleugerament inferior a Salt que a l'entorn i els índex d'abandonament són superiors al de la mitjana catalana.

Gràfic 30. Evolució de la matriculació i la graduació al 2n curs de CFGM a Salt

Font: Departament d'Ensenyament de la Generalitat. Estadístiques en línia.

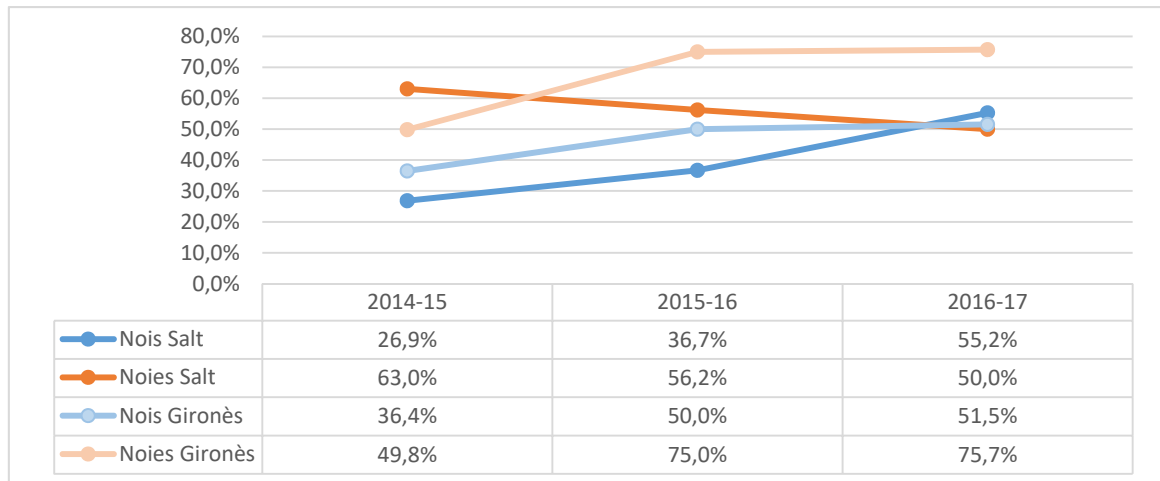
Gràfic 31. Evolució de la matriculació a 2n curs de CFGM a Salt i Gironès per sexe (en %)

Font: Departament d'Ensenyament de la Generalitat. Estadístiques en línia.

Però sobretot destaquen a Salt **nivells de graduació molt baixos entre els nois (del 40% de mitja els darrers tres cursos) i superiors entre les noies (56% de mitja)**. Com veiem al gràfic següent, aquesta diferència de gènere també es dona al conjunt de la comarca, tot i que les tendències de nois i noies han estat contràries a Salt. La graduació de les noies ha empitjorat els darrers anys (del 63% ha passat al 50%) i la dels nois ha millorat (del 27% al 55%), superant la mitja dels nois de la comarca.

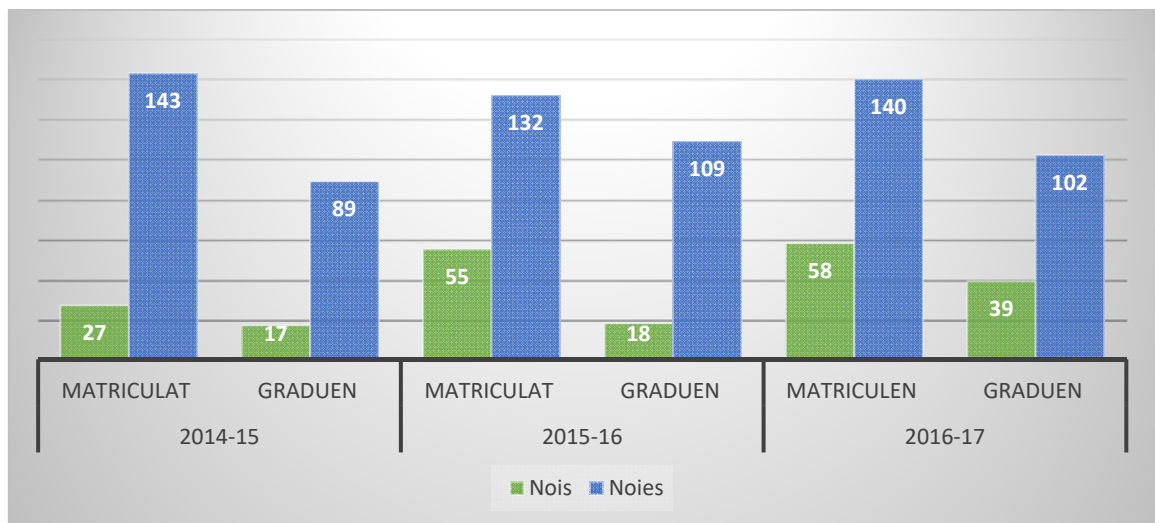
Gràfic 32. Evolució de la taxa de graduació a 2n curs de CFGM a Salt i el Gironès

Font: Departament d'Ensenyament de la Generalitat. Estadístiques en línia.

En relació als Cicles Formatius de Grau Superior, observem que la gran **majoria de les matriculades són noies (entre el 70% i el 85%)**, possiblement perquè els nois no troben prou atractiva l'oferta d'especialitats que s'ofereix, majoritàriament de les branques social, educativa i de la salut. En canvi, de nou aquesta no és la situació que trobem al conjunt de la comarca, com veiem al Gràfic 33, on els nois solen ser majoria o hi ha equiparació entre sexes.

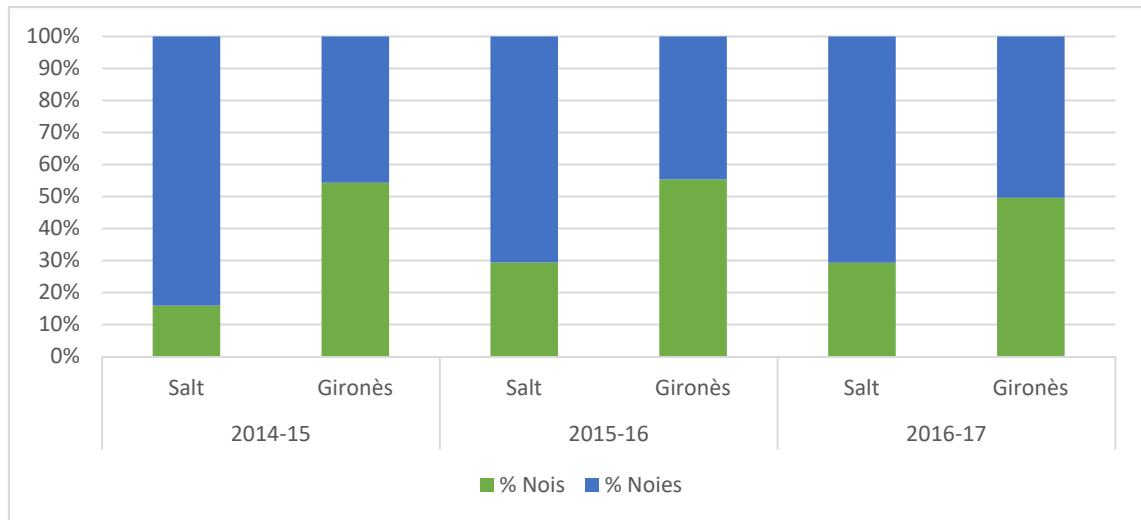
Gràfic 33 i 34. Evolució de la matriculació i la graduació al 2n curs de CFGS a Salt

Font: Departament d'Ensenyament de la Generalitat. Estadístiques en línia.

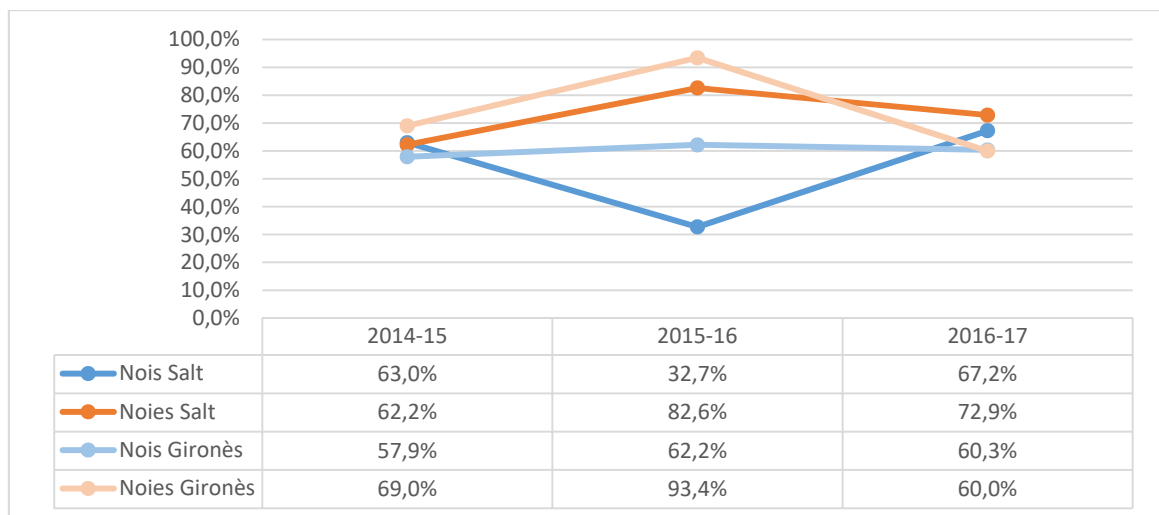
Respecte a l'evolució de la taxa de graduació al finalitzar el CFGS i la seva comparació amb la comarca, cal dir que es manté la **tònica general de millors avaluacions per part de les noies, tant a Salt (72,6% de mitja), com a la comarca (76%)**. L'avaluació dels nois a Salt és millor que la del Gironès per a dos dels cursos analitzats (del 65% de mitja), en canvi el curs 2015-16 va caure fins al 32%, tot i que es va recuperar l'any següent. Com es tracta de pocs casos es poden donar oscil·lacions importants.

Gràfic 34. Evolució de la matriculació a 2n curs de CFGS a Salt i Gironès per sexe (en %)

Font: Departament d'Ensenyament de la Generalitat. Estadístiques en línia.

Gràfic 35. Evolució de la taxa de graduació a 2n curs de CFGS a Salt i el Gironès

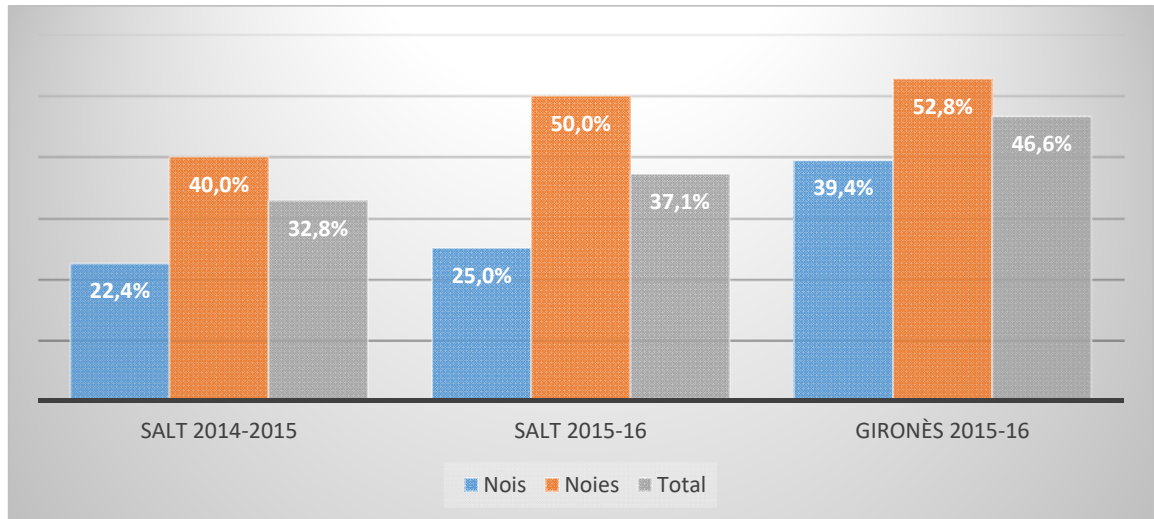

Font: Departament d'Ensenyament de la Generalitat. Estadístiques en línia.

Una altra de les qüestions que hem analitzat amb les dades en línia del Departament és la **taxa de graduació (sense assignatures pendents) i de repeticions a 1r i 2n de Batxillerat a Salt**. Com ja s'ha dit, l'alumnat que fa batxillerat a Salt és menor del que fa Cicles Formatius i a més, s'ha reduït els darrers anys (passant de 232 a 184). Entre els matriculats la majoria són noies, excepte en un curs, i en tot cas hi ha més equiparació entre sexes que al conjunt de la comarca, on les noies són sempre l'alumnat majoritari. La graduació a Salt, tant a primer com a segon de Batxillerat (Gràfics 36 i 37) segueix un patró similar que a la comarca. Les avaluacions a 1r de batxillerat són pitjor que a 2n (cal dir que els grups també es redueixen molt, ja que molts alumnes repeteixen, com veurem després) i els nois tenen pitjors resultats que les noies.

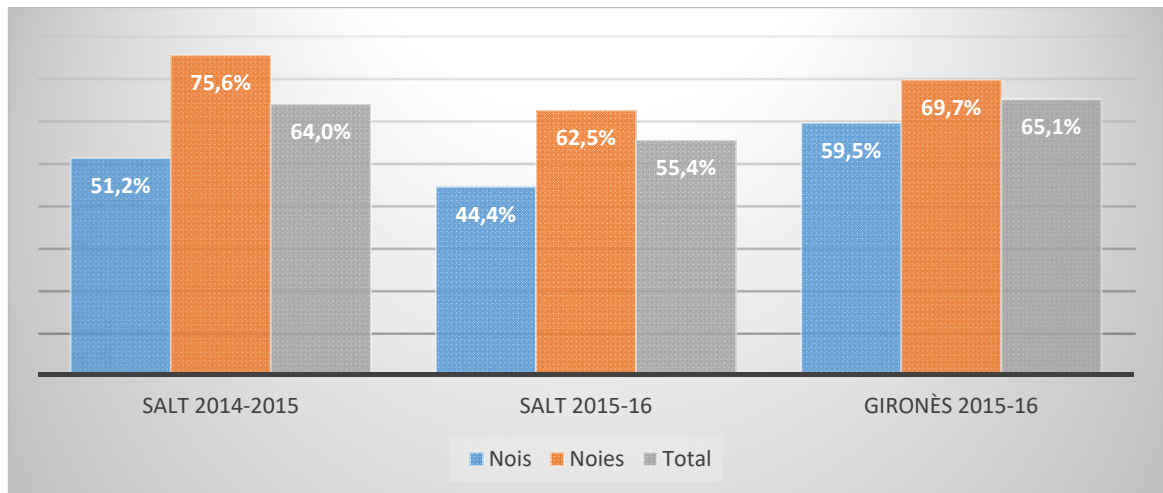
La graduació a 1r de batxillerat ha millorat els darrers anys, tot i ser força inferior a la de la comarca, especialment en el cas dels nois (25% a Salt en front a 40% a la comarca). En canvi a 2n de batxillerat la tendència els darrers anys ha estat negativa, tot i que al tractar-se de pocs casos es poden donar fluctuacions importants. En tot cas, les mitges de graduació són força equiparables a les de la comarca. Segons el Departament d'Ensenyament el rendiment acadèmic global del batxillerat a Salt és 5 punts inferior que a la mitja de Catalunya (84% davant de 89%).

Gràfic 36. Taxa de graduació a 1r de Batxillerat a Salt i al Gironès

Font: Departament d'Ensenyament de la Generalitat. Estadístiques en línia.

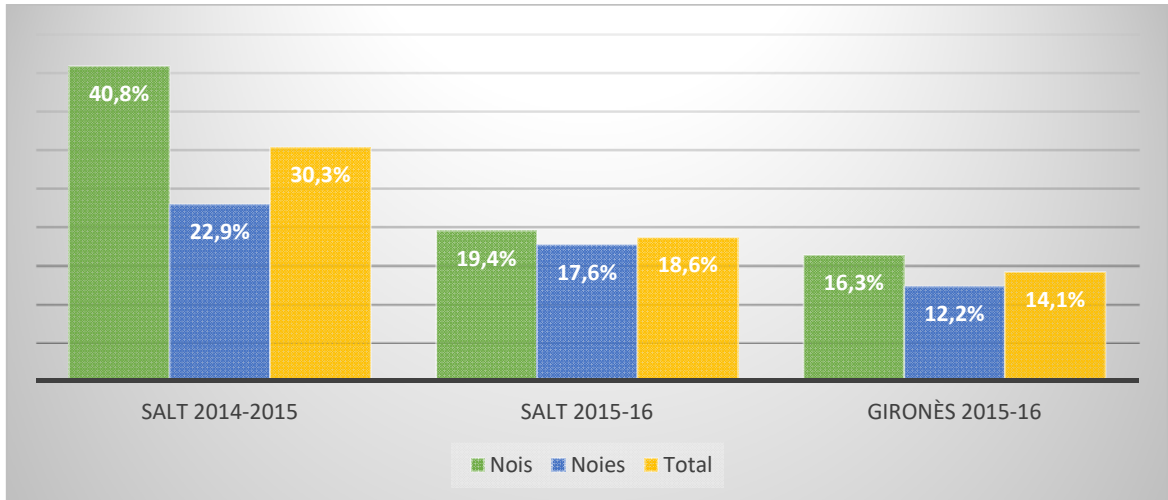
Gràfic 37. Taxa de graduació a 2n de Batxillerat a Salt i al Gironès

Font: Departament d'Ensenyament de la Generalitat. Estadístiques en línia.

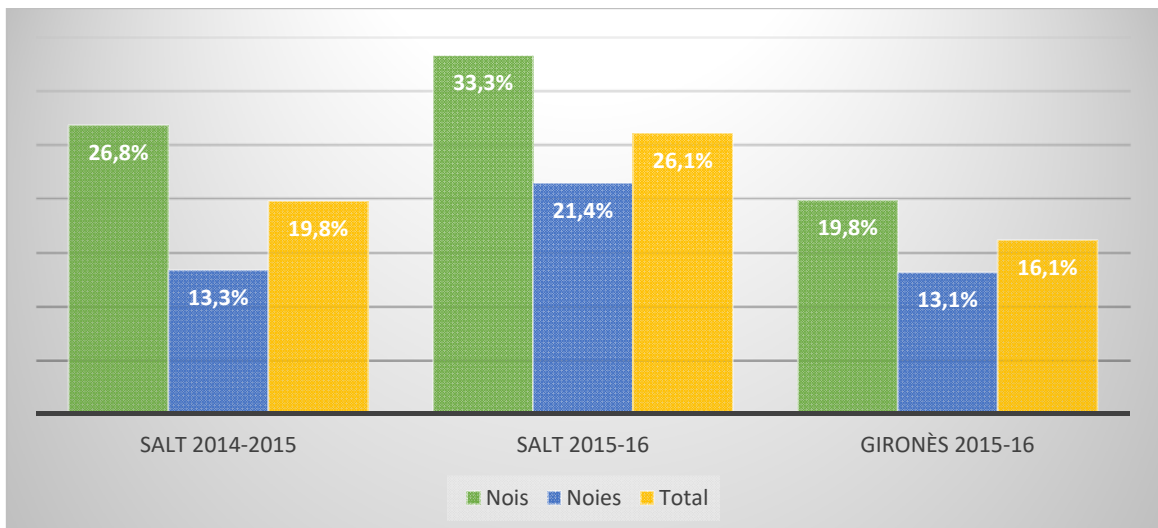
Pel que fa a la taxa de repeticions a batxillerat (Gràfic 38 i 39), els indicadors tornen a mostrar fluctuacions important entre cursos, però un patró general de **taxes molt elevades entre els nois de Salt**, que superen sempre les de les noies i les del conjunt de la comarca.

Gràfic 38. Taxa de repeticions 1r de Batxillerat a Salt i al Gironès

Font: Departament d'Ensenyament de la Generalitat. Estadístiques en línia.

Gràfic 39. Taxa de repeticions 2n de Batxillerat a Salt i al Gironès

Font: Departament d'Ensenyament de la Generalitat. Estadístiques en línia.

Finalment, segons dades del curs 2015-16 l'índex d'alumnes que superen les proves d'accés a la universitat és del 88,2% gairebé 6 punts menys que al conjunt del país (94%).

h) Formació de persones adultes

En aquest subapartat es recull principalment l'oferta formativa per aquells joves que han abandonat el sistema educatiu reglat a la vila, però també la formació permanent i ocupacional, fent èmfasi en dos espais de referència de la formació d'adults al municipi: el Centre de Formació d'Adults Les Bernardes i la formació ocupacional d'iniciativa pública, que impulsa el CIFO (Centre d'Innovació i Formació Ocupacional) de la Generalitat. Al municipi hi ha diverses

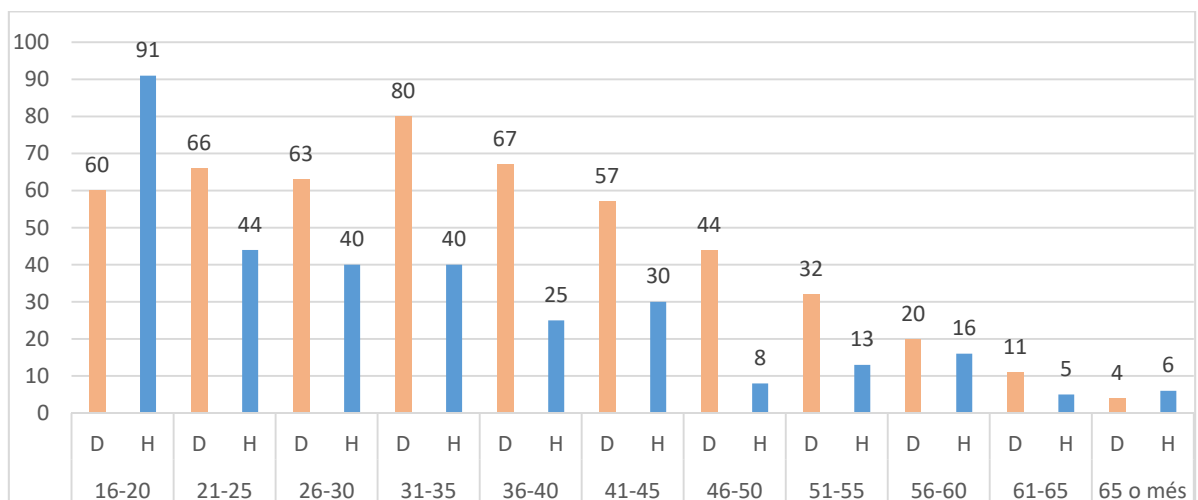
ofertes formatives per adults, tant d'iniciativa pública, privada com del tercer sector social que es mostren al Mapa de polítiques, recursos i agents socioeducatius.

L'educació d'adults a Europa és un tema clau per millorar les competències de tota la població, els objectius de la Unió Europea per al 2020 marquen que més del 15% de la població adulta s'estigui formant. Espanya al 2014 estava al 9,8%, molt lluny l'objectiu del 15% i més encara de les xifres de països com Dinamarca, que ja estan al 17,8%.

Davant de les problemàtiques i dificultats existents en l'educació obligatòria, a partir dels 16-18 d'anys s'obre una **xarxa de dispositius que en podríem dir de "segones oportunitats"** impulsades per agents públics, privats i del tercer sector que ofereixen formació als joves que no poden o no volen seguir estudiant una oferta reglada. En aquest sentit, cal destacar l'oferta de Programes de Formació Inicial, Programa a de Transició Escola Treball i Programes de Promoció Professional dels Instituts Vallvera (especialitat administratiu), Salvador Sunyer i Aimeric (vendes, oficina i atenció al públic; i muntatge d'instal·lacions d'aigua, electricitat i gas) i l'Escola Pia (forneria i fleca; fontaneria, calefacció i climatització; i estètica personal i perruqueria).

El Centre de Formació d'Adults (CFA) Les Bernardes de Salt compta el curs 2017-18 amb 846 alumnes. Com veiem al següent gràfic, la **majoria d'alumnes a totes les franges d'edat són dones (61,3%) tot i que no entre la franja d'edat de 16 a 20 anys (la més nombrosa)**, on els darrers cursos el CFA ha augmentat substancialment la demanda de Graduat d'Educació Secundària (actualment hi ha 5 grups que el cursen en diferents nivells) i d'altres formacions instrumentals i en llengua catalana, que segueixen principalment nois que no han graduat a l'ESO als instituts. Dels 151 alumnes de 16 a 20 anys matriculats al centre, 42 són menors d'edat, una novetat dels darrers anys al centre, ja que fins a fa poc temps només comptava amb majors de 18 anys i que fet que ha fet canviar les rutines de l'escola (ara calen autoritzacions, avisos a la família en cas d'absentisme...). D'entre l'alumnat menor d'edat, 11 segueixen estudis de secundària, 10 fan formació instrumental (bàsica), 17 estudien llengua catalana i només 3 fan formació per accedir a un CFGM.

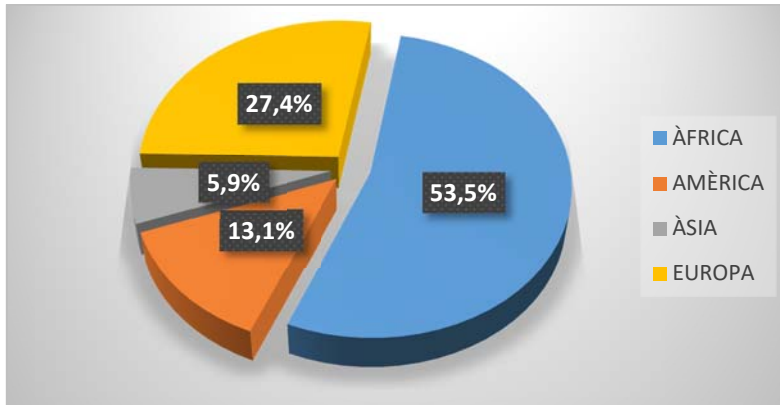
Gràfic 40. Alumnat distribuït per edats i sexe al CFA Les Bernardes (curs 2017-2018)

Font: CFA Les Bernardes. Ajuntament de Salt

Pel que fa a l'origen de l'alumnat de l'escola, el **curs 2017-18 més de la meitat (453) són nascuts a un país del continent africà**, dels quals 282 són nascuts al Marroc (33%), 210 nascuts a l'Estat espanyol (25%), 96 a Gàmbia (11%) i 67 a Hondures (8%). Com veiem a la taula següent, els darrers anys el nombre d'alumnat s'ha reduït passant de 1.007 el curs 2012-13 a 846 el curs actual. Si observem com ha canviat el perfil d'alumnat per orígens geogràfics, veiem que ha augmentat o s'ha mantingut l'alumnat d'origen estranger i només ha caigut l'alumnat d'origen espanyol, que ha passat de 431 a 232 (una reducció del 86%).

Gràfic 41. Alumnat del CFA Les Bernardes per continent de naixement (curs 2017-18)

Font: CFA Les Bernardes. Ajuntament de Salt

Taula 17. Evolució de l'alumnat del CFA Les Bernardes 2012-2018 per orígens

	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18
Àfrica	432 (42,90%)	426(42,39%)	467(46,01%)	449 (46,53%)	455 (49,1%)	453 (53,5)
Europa	431 (42,80%)	440(43,78%)	443(43,65%)	398 (41,24%)	336 (36,3%)	232 (27,4%)
Amèrica Llatina	95 (9,43%)	94(9,35%)	69 (6,80%)	84 (8,70%)	84 (9,1%)	111 (13,1%)
Àsia	49 (4,87%)	45(4,48%)	36 (3,55%)	34 (3,52%)	51 (5,5%)	50 (5,9%)
Total	1007	1005	1015	965	926	846

Font: CFA Les Bernardes. Ajuntament de Salt

El CFA Les Bernardes ofereix formació bàsica secundària i curs d'accés a CFGM on el curs actual hi ha 95 estudiants. També ensenyaments inicials en llengua catalana i castellana, juntament amb l'alfabetització els segueixen aquest curs 529 persones. Les absències de llarga durada de l'alumnat joves (més de 4 mesos fora de Catalunya) fan que necessitin suport abans, són neoelectors. Hi ha 133 alumnes en els cursos de competències transprofessionals, en l'àmbit digital i la llengua estrangera. El seus grups es reparteixen en tres torns (de matí, tarda i vespre) força igualats, tot i que la majoria d'alumnes estudien al vespre, ja que és quan al centre disposa de més espais. L'escola té llistes d'espera per diverses formacions, especialment els cursos d'alfabetització en horaris de matins.

D'altra banda, el **Consorti de Normalització Lingüística** ofereix cursos de català a través de l'Oficina de Català de Salt, que l'any 2017 van seguir 665 persones, un nombre molt elevat tot i que un 11% menys que fa 2 anys (al 2015 eren 740 persones). Els darrers anys ha augmentat el percentatge de persones estrangeres (de 82% a 90%) i l'any 2017 ha crescut el percentatge d'homes, que ja són el 44% del total de l'alumnat. Per primer any, el 2017 Hondures és la

primera nacionalitat estrangera de l'alumnat, seguida de Marroc, que era tradicionalment la majoritària. Entre 2015 i 2017 s'ha reduït l'oferta de cursos de suficiència i intermedis de català i ha augmentat l'oferta d'estudis elementals i de certificats B2 i B3, justament on més ha crescut el nombre d'alumnes.

Des de l'**Espai Municipal d'Ocupació de Salt (EMO)** es programen diversos cursos adreçats principalment a persones en situació d'atur, comerciants i empreses i emprenedors/es. Els darrers anys ha augmentat un 35% el nombre de cursos (passant de 14 al 2015 a 19 al 2017), però el que sobretot ha crescut molt, un 79%, és el nombre de persones que els han seguit (de 183 al 2015 a 327 al 2017).

Pel que fa a l'oferta de formació ocupacional, s'han analitzat les dades d'alumnat del **CIFO (Centre d'Innovació i Formació Ocupacional)** de la Generalitat dels darrers 3 anys (2015-2017). Es destaca l'ampliació del nombre de cursos els darrers anys, de 9 l'any 2015 a 15 l'any 2017, i d'alumnat, que passa de 173 el 2015 a 225 el 2016, tot i que cau lleugerament l'any **2017 a 209**. La mitja d'alumnes per curs ha caigut els darrers anys de 19 a 13 alumnes, i els cursos amb més demanda són: Electricista, muntador d'instal·lacions i soldador, tots ells oficis masculinitzats.

Existeixen també diferents dispositius de formació professionalitzadora que impulsen entitats com el Casal dels Infants, Fundació SER.GI, Associació Vinçle, Fundació Gentis,... i d'altres impulsats per Serveis municipals com el de Joventut (Integra), tots es recullen al Mapa de polítiques i recursos. En relació al **Programa Integra**, que impulsa el servei de Joventut, en col·laboració amb l'Ajuntament de Girona, el Consell Comarcal i les entitats del tercer sector, s'han atès 21 joves, la major part amb cicles formatius de grau mig o superior, batxillerat o amb graus universitaris finalitzats. Els resultats han estat: 2 retorns al sistema educatiu; 8 insercions laborals de menys de 6 mesos; i 7 insercions laborals de més de 6 mesos. Tot i el limitat nombre de participants, es valora molt positivament la capacitat d'inserció que ha tingut el programa.

En relació a l'assessorament a joves durant el 2017, segons la memòria del **Punt d'Informació Juvenil de l'Estació Jove**, aquest ha atès 9.362 joves d'entre 12 i 30 anys, els quals han fet més de 13.000 consultes. Per àmbits temàtics, els assessoraments més demandats estan relacionats amb educació i formació, accés al treball i a la formació ocupacional, la salut i la mobilitat. El 56% dels usuaris/es són menors de 16 anys i només el 40% són dones, tot i que les dades es van equilibrant en relació a l'any anterior. El 73% són nascuts/des a Catalunya i el 90% estan estudiant.

En relació a la **formació artística**, destaquen l'Escola Municipal de Belles Arts, l'Aula de l'escola de Música del Gironès a Salt i l'Escola de Teatre del Gironès a Salt.

Així mateix, cal fer esment al Programa Juguem? On diàriament hi ha entre 150 i 200 infants (482 globalment el 2017) que participen en activitats de lleure dirigides o lliures a diferents places de la vila (Pl. Llibertat, Plaça del Mercat, Plaça Catalunya...) i patis d'escoles públiques i concertades (La Farga, Mas Masó, Arrels, Vilagran, Veïnat, Santaló, Pla, Pompeu Fabra, Gegant del Rec...) en horari extraescolar. La majoria són infants de primària (367) i 115 són adolescents.

Finalment, un dels elements interessants dels quals tenim dades del Departament d'Ensenyament és de la participació de les famílies en l'educació a través de les AMPA i de les seves aportacions econòmiques a activitats extraescolars. L'índex de famílies associades a

l'AMPA a Salt és del 58% a la primària, 20 punts inferior a la mitja de Catalunya (78%) i de 56% a la secundària (64% a Catalunya). És a la secundària on trobem més diferències entre la participació de les famílies als centres públics (42%) i als concertats. A la secundària és també on més diferències hi ha entre les aportacions de les famílies per a extraescolars: 9,8% a centres públics i 17% a concertats enfront al 20% del conjunt de Catalunya. En el següent apartat (Mapa de polítiques, agents i recursos socioeducatius) s'explica amb més detall tota l'oferta formativa del municipi, especialment la no reglada.

2. Mapa de les polítiques, recursos i agents socioeducatius

El següent apartat intenta ordenar, sistematitzar i analitzar les principals actuacions educatives del municipi que porten a terme els actors educatius identificats. Conèixer bé el rol de cada agent i les accions educatives que està desenvolupant és clau per elaborar un pla realista, viable i que aprofiti al màxim les potencialitats del territori. Així mateix, s'analitza el marc competencial de l'administració local a l'àmbit de l'educació.

Aquest Mapa es divideix en diversos subapartats. En primer lloc, s'exposa l'actual marc competencial local en relació a les polítiques educatives; en segon lloc, hi ha una introducció a les polítiques educatives del municipi; i posteriorment es mostren en diferents taules els agents i equipaments socioeducatius del territori; els espais de participació i treball transversal; i les principals actuacions educatives dutes a terme des d'una perspectiva àmplia.

2.1. Marc competencial de l'administració local en matèria d'educació

Tota política pública està condicionada pel marc normatiu que regeix les possibilitats de gestió o decisió en un àmbit, territori i moment concrets. A continuació fem un repàs dels textos jurídics que condicionen les polítiques educatives a nivell local actualment a Catalunya.

Segons l'**Estatut d'autonomia de Catalunya** (Llei orgànica 6/2006) les competències locals en matèria educativa són: *“La planificació, l'ordenació i la gestió de l'educació infantil i la participació en el procés de matriculació en els centres públics i concertats del terme municipal, el manteniment i l'aprofitament, fora de l'horari escolar, dels centres públics i el calendari escolar”* (art. 84.2)

L'actual **Llei d'Educació de Catalunya** (Llei 12/2009, de 10 de juliol) diu que són competència municipal *“La participació en la programació de l'ensenyament i la cooperació amb l'Administració educativa en la creació, la construcció i el manteniment dels centres docents públics; la intervenció en els òrgans de gestió dels centres docents i la participació en la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria”*.

Per tant, a nivell català es reconeix i reforça el paper de les administracions locals i la seva coresponsabilitat amb el Govern de la Generalitat en matèria d'educació. De fet, la coresponsabilitat s'ha anat exercint conjuntament amb la Generalitat des del restabliment de la democràcia, per exemple, en el cas dels **ajuntaments** (ACM, 2011):

- El fet de posar a disposició sòl per a la construcció d'escoles
- El manteniment de les escoles
- La creació de centres de titularitat municipal
- La participació en la planificació educativa perquè s'adapti a les realitats del territori
- El desenvolupament i la construcció de llars d'infants, escoles de música i escoles artístiques i d'idiomes.

- La participació i el desenvolupament propi de programes adreçats a complementar i donar recursos des d'una perspectiva socioeducativa, com l'organització d'activitats extraescolars i de lleure, els plans educatius d'entorn, els programes per promoure la convivència i la cohesió social...

En el cas dels **consells comarcals**:

- La gestió dels serveis de menjador escolar
- La gestió del sistema de beques d'accés als menjadors escolars durant l'educació primària
- La gestió del transport escolar, segons el conveni de delegació de competències signat amb el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.
- La garantia del transport escolar gratuït només per a l'alumnat d'educació obligatòria què, per manca d'oferta del seu nivell educatiu en el municipi de residència, s'escolaritzi fora d'aquest, en un centre educatiu proposat pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

L'educació és cosa de tothom, no només de l'escola, i els municipis hi fan aportacions i estan implicats a través de la coresponsabilitat i l'aplicació dels principis d'autonomia i de subsidiarietat.

En canvi, la **Llei de racionalització i sostenibilitat de l'Administració Local (LRSAL)** aprovada a finals de 2013, comporta canvis profunds en la capacitat dels municipis per implicar-se en les polítiques educatives, ja que prioritza els principis de sostenibilitat financera i d'eficiència al de proximitat. Aquesta nova llei, en primer lloc, distingeix les competències pròpies i per delegació de les competències impròpies, i afegeix que aquestes només es podran assumir quan no es posi en risc financer la realització de les competències pròpies, no hi hagi duplicitats amb les competències autonòmiques i es garanteixi la sostenibilitat financera de les noves competències o activitats econòmiques assumides, respectant en tot cas el principi d'eficiència.

Per tant, la LRSAL implica eliminar algunes de les competències educatives que fins ara tenien els municipis i en aquells menors de 20.000 habitants, el trasllat de les competències pròpies a les diputacions, per afavorir economies d'escala i evitar duplicitats. De totes maneres, és de gran dificultat suplir les actuacions promogudes pels ajuntaments, ja que són recursos, programes i serveis que només s'entenen des de la proximitat local. En conclusió, LRSAL està promovent un procés de recentralització de les polítiques educatives, contrari a la major coresponsabilitat que s'havia portat a terme els darrers anys entre les diferents administracions locals. Es tracta d'un context difícil pels ajuntaments, però alhora clau perquè criteris com la sostenibilitat econòmica no generin majors desequilibris i desigualtats en les oportunitats i la qualitat educativa de la ciutadania.

Cal dir que la **Llei Orgànica per a la Millora de la Qualitat Educativa (LOMCE)** impulsada també pel Govern del PP al 2013 modifica en diferents aspectes la Llei Orgànica d'Educació de 2006, a banda de les qüestions lingüístiques, desvirtua la idea de participació dels consells escolars ja que, de facto, deixa les famílies i la comunitat sense vot als consells escolars de centre. Així, sembla que tant la LRSAL com la LOMCE plantegen l'educació cada vegada més com a quelcom

individual i obliden les evidents dimensions territorials, col·lectives i participatives que l'educació té i ha de potenciar.

2.2. Polítiques educatives del municipi

En relació a les polítiques locals amb un important impacte socioeducatiu, cal parlar del **DECÀLEG DE PRIORITATS MUNICIPALS DE SALT**, elaborat per l'Ajuntament l'any 2015, com a eina per establir les línies estratègiques que han de regir l'acció social al municipi. És el document que estableix els àmbits d'actuació prioritaris per tal de donar resposta a les necessitats socials detectades a la diagnosi de ciutat. Permet, així mateix, ordenar l'acció i facilitar el treball col·laboratiu i en xarxa. En resum, és la GUIA que ha d'orientar l'acció social inclusiva del municipi de Salt, ja que s'elabora com a resultat del Pla Local d'Inclusió Social de Salt. Aquests són els 10 programes que recull el Decàleg:

PROGRAMA 1: *Projectes/ accions de caràcter socioeducatiu i de capacitació per a l'autonomia social que facilitin la incorporació professionalitzadora al mercat de treball i previnguin conductes de risc (habilitats prosocials, formació en competències bàsiques, aprenentatges alternatius, acompanyament a processos d'integració social adreçats a persones en situació d'exclusió social, etc.) aprofitant, sempre que fos possible, els recursos endògens del municipi (amb el doble objectiu d'afavorir la creació de llocs de treball i revertir en beneficis comunitaris i la sostenibilitat de les empreses i comerços locals).*

PROGRAMA 2: *Projectes/ accions que impulsin accions i/o fórmules d'inclusió de treball protegit adreçat a persones en situació d'exclusió social, vulnerabilitat, amb especial atenció a nuclis amb càrregues familiars en situació de pobresa.*

PROGRAMA 3: *Projectes/ accions que proposin programes formatius adaptats a les persones amb càrregues familiars per tal que aquestes puguin accedir-hi, així com crear serveis d'atenció dels familiars a càrrec (exemples: serveis alternatius de guarderia de 0-3 associats als programes de formació perquè les dones puguin accedir-hi sense barreres; utilització dels espais del municipi adreçats a la gent gran (centre de recursos, centre de dies, residències privades, etc.) perquè les persones aturades puguin deixar els seus familiars dependents per poder accedir als diferents programes formatius, etc.).*

PROGRAMA 4: *Projectes/accions adreçats a millorar la detecció i l'abordatge de les situacions d'aïllament de col·lectius amb especials dificultats o en situacions especials (nouvinguts, gent gran sola, persones amb malalties mentals o discapacitats físiques, psíquiques i sensorials, famílies en processos de transició i ruptura, monoparentals, etc.) mitjançant accions/iniciatives de voluntariat, solidaritat, treball en benefici de la comunitat, suport relacional, socioterapèutic, d'ajuda mútua, foment de xarxes relacionals. L'objectiu general és combatre el risc d'aïllament i fomentar la integració, la convivència, la participació i la cohesió social.*

PROGRAMA 5: *Projectes/accions que fomentin el benestar infantil i el desenvolupament integral dels nens i nenes del municipi, prevenint possibles situacions de risc en els diferents entorns que interactuen: familiar, relacional comunitari, xarxa de serveis i societat de la informació.*

PROGRAMA 6: *Projectes/accions que fomentin la implicació i la participació de les famílies en els entorns educatius mitjançant la sensibilització/capacitació de pares/mares i la incorporació de l'educació Intercultural en els serveis educatius formals i no formals.*

PROGRAMA 7: Projectes/accions que fomentin les activitats **d'educació no reglada i extraescolar integradores i trencant la segregació en l'espai informal** (que busquin barrejar nens/es/joves de diferents barris i zones de Salt).

PROGRAMA 8: Projectes/accions que facilitin el **reforç a l'estudi i promoguin l'èxit escolar** (bones pràctiques que busquin desenvolupar l'autoeficàcia dels alumnes, aules d'estudi, premis, beques, accions per **prevenir l'abandonament prematur** de la formació, etc.) així com **formació complementària** (idiomes) i **aprenentatges artístics** (música, arts) que esdevinguin una oportunitat de desenvolupament personal, de destreses i talents, de millora professional en la vida.

PROGRAMA 9: Projectes/accions que fomentin la **provisió de necessitats bàsiques** (materials, alimentàries, sanitàries, d'habitatge...) no cobertes per l'administració i que prioritzin a les persones i famílies amb situació o risc de pobresa, sobre tot en temps de crisi.

PROGRAMA 10: Projectes/accions que ampliïn el desenvolupament de **programes preventius i comunitaris d'educació i promoció de la salut** adreçats a tota la ciutadania, en general i, en particular a aquells col·lectius amb problemes de salut i pràctiques de risc de repercussió comunitària (drogues, Mutilació Genital Femenina, planificació familiar, prostitució, malalties de transmissió sexual, etc.). famílies en processos de transició i ruptura, monoparentals, etc.)

Com s'observa, la major part dels programes fan referència a projectes o accions socioeducatius o formatius. A partir d'aquet Decàleg, l'Ajuntament va impulsar un Segell Inclusiu per a certificar aquells projectes i organitzacions que actuen seguint els preceptes i prioritats municipals.

Però a nivell educatiu, possiblement és el **Pla Educatiu d'Entorn de Salt** és l'instrument de política educativa local més important. El pla educatiu d'entorn és un projecte educatiu de ciutat que pretén donar resposta a les necessitats educatives de l'alumnat de forma integrada. L'objectiu és implicar tots els àmbits que intervenen al territori, des dels centres educatius, la inspecció i els serveis educatius, passant per les entitats i associacions del municipi, les AMPA i l'Ajuntament, amb la finalitat última de millorar la cohesió social. Per això cal la implicació del conjunt d'agents i col·lectius del territori, per dinamitzar i potenciar actuacions coordinades entre els centres educatius i el seu entorn amb l'ús de la llengua catalana com a vehicle d'unió.

Específicament, el Pla Educatiu d'Entorn és una iniciativa de cooperació educativa que vol:

- Promoure la cohesió social mitjançant l'educació intercultural i l'ús de la llengua catalana en un marc multilingüe.
- Crear un sistema de cooperació interdepartamental i amb l'Administració local, obert al món associatiu.
- Donar una resposta integrada a partir de la corresponsabilització i la implicació del conjunt d'agents i serveis d'un territori.

- Aconseguir l'educació integral de l'alumnat.
- Actuar en un àmbit territorial concret d'una manera ordenada i estable.
- Dinamitzar i potenciar actuacions coordinades entre els centres educatius i el seu entorn.

El Pla Educatiu d'Entorn es va iniciar a Salt al febrer de l'any 2005, en aquell moment encara sense cap conveni signat amb el Departament d'Educació, però amb la clara voluntat d'arribar-hi per ambdues parts. En un principi es varen marcar tres objectius: Conèixer els recursos existents de què disposava la vila; recollir les demandes i necessitats dels centres educatius i actualitzar el llistat d'associacions i entitats del municipi.

Es va començar per fer una diagnosi de necessitats educatives i es va evidenciar que Salt és una població d'acollida en la qual s'estaven escolaritzant gran quantitat d'alumnat procedent d'altres països i d'altres cultures. També, es va veure que hi havia molts nens i nenes jugant al carrer, la gran majoria dels quals era d'origen immigrant. Aquestes peculiaritats feien que en aquest municipi la tasca educativa esdevingués especialment difícil i aconseguir la cohesió social de tota la població necessiti uns recursos especials. Així mateix, es va observar que en els darrers cursos s'havien anat escolaritzant al poble molts alumnes d'incorporació tardana, fet que feia mantenir sempre l'Oficina Municipal d'Escolarització (OME) en "matrícula viva".

A partir del Diagnòstic es va proposar un programa d'activitats extraescolars motivadores, i que a la vegada tinguessin un cost econòmic que permetessin una alta participació i així, donar una alternativa educativa a tots els alumnes de la vila: naixia el **programa "Laos Salt"**.

Per altra banda, s'estava impulsant el **Pla Local de Formació** (que havia nascut prèviament) com un projecte en col·laboració entre el Departament de Benestar i Família de la Generalitat, l'Ajuntament de Salt i la Universitat de Girona per donar resposta, per mitjà de la llengua catalana, a les necessitats d'adquisició de competència lingüística de les persones nouvingudes. D'aquesta manera podem afirmar que aquests dos programes varen constituir el nucli sobre el qual va arrelar després el Pla Educatiu d'Entorn de Salt.

Al març de 2005, l'Ajuntament de Salt i el Departament d'Educació de la Generalitat van signar el Conveni de col·laboració per constituir el Pla Educatiu d'Entorn, amb el consens i la finalitat d'integrar la participació de tots els centres escolars, les AMPA, les entitats i associacions, els professionals del món de l'educació i els agents que participen en la vida educativa, cultural i social de Salt. Des del Departament d'Ensenyament, concretament els Equips LIC i la Inspecció, es va fer tota la sensibilització i informació als centres educatius, i des de l'Ajuntament es va fer la de les AMPA a través dels tècnics i agents socials que des de diferents nivells i serveis treballen en atenció a les persones i les entitats i associacions de la vila. Al maig de 2005 es constitueixen **les comissions**, tant la **representativa com l'operativa**, amb el propòsit de definir les prioritats i línies de treball del Pla Educatiu d'Entorn de Salt, també es van crear altres espais com la xarxa escolar, la xarxa local, el suport institucional i la comissió local.

La intervenció directa del PEE es basava a donar resposta a totes aquelles necessitats detectades a partir de la primera diagnosi i a partir d'escoltar la comunitat educativa. Aquesta intervenció es va estructurar en 8 blocs bàsics d'actuació:

1. Sensibilitat i formació. Objectiu: desvetllar actituds positives i oferir formació pel que fa a la promoció de l'ús de la llengua catalana, l'educació intercultural i la cohesió social i per potenciar una dinàmica que afavoreixi el treball en xarxa. Projectes:

- Formació i alfabetització de mares (Centre de formació d'adults). Servei de guarderia (0-3 anys).
- Voluntaris lingüístics.

2. Optimització de l'escolarització. Objectius: garantir l'escolarització òptima de tot l'alumnat. Prevenir i proporcionar recursos pel tractament de l'absentisme escolar. En aquest cas, no s'ha realitzat cap actuació des del PEE, però el que sí que existeix, des de l'Àrea d'Educació de l'Ajuntament, és un pla d'absentisme.

3. Acollida de les famílies. Objectius: proporcionar la informació necessària. Fer el seguiment i l'orientació de famílies amb dificultats específiques. Igualment que en el bloc anterior, no s'ha realitzat cap actuació des del PEE, però el que sí que es fa, des de diferents serveis del Municipi (l'Escola d'Adults, el Centre d'Atenció Primària, les escoles, el mateix Ajuntament, etc.) és un acolliment per tal de resoldre tots aquells dubtes que se'ls poden presentar als nouvinguts.

4. Activitats complementàries, extraescolars o de vacances. Objectiu: promoure la participació de tot l'alumnat en activitats que fomentin l'ús de la llengua catalana, l'educació intercultural i la cohesió social. Projectes:

- Activitats extraescolars.
- Casals lingüístics d'estiu.
- Taller intensiu de llengua per alumnes d'ESO.
- Taller d'acollida lingüística per alumnes de CM i CS d'Educació Primària.

5. Incentivació escolar. Objectiu: afavorir l'èxit escolar de tot l'alumnat, proporcionant recursos que millorin l'eficàcia dels centres educatius i facilitin l'acceleració dels aprenentatges. Projectes:

- Tallers d'estudi assistit.
- SIE (Servei d'Intervenció Educativa). El SIE ofereix un espai de treball fora de l'horari escolar però complementari a l'escola on es busca consolidar aprenentatges i habilitats socials a través del suport escolar i activitats lúdiques.

6. Resposta a les demandes socials. Objectius: prevenir i proporcionar recursos per al tractament d'aspectes socials que tenen una especial incidència en infants i joves.

7. Acompanyament acadèmic-professional. Objectius: promoure la incentivació de la continuïtat dels estudis. Facilitar l'ordenació acadèmic-professional i per a la inserció laboral. Projecte:

- Acollida i formació per a joves nouvinguts de 16 a 18 anys.

8. Espais de trobada i convivència. Objectiu: fomentar activitats de convivència i ús de la llengua catalana entre les famílies. Pel que fa a aquest últim bloc els projectes que hi ha en marxa són dos:

- Tallers per a les famílies.
- Trobada final del taller de danses i cançons tradicionals.

Un altre dels espais de treball i instrument de política pública a tenir present és el **Pla de Desenvolupament Comunitari**, que compta amb diverses comissions que impulsen accions en 5 àmbits, on l'educació és un tema transversal i present a totes elles. Les línies de treball són: Famílies, Infants i Joves, Salut, Diversitat i participació, i Entorn.

Salt també compta amb diferents taules de treball a nivell tècnic, entre elles la **Taula Formació i Laboral (FIL)**, des de 2007 que actualment realitza un Pla Estratègic, i la **Taula x l'Educació**, formada per membres del Ple Municipal per debatre i abordar les qüestions educatives que preocupen a nivell de municipi. Salt compta amb Pla Local de joventut des del 2001 i recentment s'ha elaborat el **Pla Local de Joventut 2016-19**. Així mateix, recentment s'està fent un Pla Estratègic de tots els serveis de ciutat.

Salt es va adherir a l'**Associació Internacional de Ciutats Educadores** per acord del Ple Municipal de data 20 de desembre de 1999. Des d'aquesta data que l'Ajuntament és membre de la Xarxa de Ciutats Educadores, però per manca de recursos, només en algunes ocasions el/la referent polític/a ha assistit a l'Assemblea Anual. Les limitacions de personal tècnic i de pressupost han condicionat la capacitat de Salt per a participar a ple rendiment d'aquesta Associació.

D'altra banda, el 29 de novembre de 2016 es va signar el compromís de creació de la **Xarxa de Ciutats Educadores de les Comarques Gironines**, amb la presència de tots els Alcaldes i Alcaldesses de comarques gironines que formem part de l'Associació Internacional. El juny de 2017 es va fer una primera reunió tècnica amb l'assistència de tots els tècnics i tècniques d'Educació de les ciutats adherides a l'Associació i es van decidir un seguit d'actuacions que varen culminar el passat 29 de novembre de 2017 (coincidint amb el dia Internacional de la Ciutat Educadora) amb una Jornada celebrada a Girona amb l'assistència de personal tècnic local i regidors/es de totes les ciutats de comarques gironines adherides a l'Associació i a la qual es varen convidar altres ciutats i viles de comarques gironines per motivar-les a formar part d'aquesta Xarxa. Es preveu realitzar accions conjuntes cada any a diferents ciutats de la Xarxa.

A nivell supramunicipal i d'acord amb el Consorci de benestar Social Gironès –Salt, cal destacar el treball en xarxa a nivell social establert especialment a partir de 2015 amb dos protocols: d'una banda, La guia bàsica del treball en xarxa entre els Serveis socials bàsics i els Centres educatius per a la detecció i atenció de Menors en situació de Negligència i Desprotecció. I de l'altra, el Protocol d'absentisme dels centres educatius de l'àrea d'influència del consorci de benestar social Gironès-Salt

Les següents taules mostren les principals polítiques, serveis i accions per etapes educatives, àmbits i titularitat de qui ho impulsa o gestiona, més enllà de la formació reglada. Destaquen les nombroses accions en tots els àmbits impulsa el tercer sector social, especialment en l'àmbit de l'acompanyament educatiu, la transició escola-treball i la formació permanent i ocupacional.

POLÍTIQUES, SERVEIS I ACCIONS	Petita infància (0-3 anys)	Infantil, primària i ESO (3 – 16 anys)	Transició i post-obligatòria (16-25 anys)	Formació Permanent i ocupacional	Socioeducatives, culturals, esportives...	Participació i educació en valors
Impulsa/ gestiona	Accions per a la petita infància i llurs famílies	Acompanyament escolar des de l'etapa infantil fins el final de l'obligatòria: projectes amb centres, famílies i extraescolars	Accions de transició, formació i orientació per a joves per retornar al sistema educatiu o entrar al món laboral	Accions de formació i orientació per a joves i adults, competències bàsiques, món laboral, culturals i desenvolupament personal	Accions socio-educatives no formals per a la ciutadania, de lleure, esport, culturals i de formació en salut, orientació familiar, etc.	Accions de participació, coresponsabilitat i educació en valors
Ajuntament de Salt	- 2 Escoles bressol municipals	<ul style="list-style-type: none"> - Espai Estudi - Programa Juguem? Als Patis i a les Places - Programa de natació dins del currículum escolar - OME: Oficina Municipal d'escolarització - Comissió de garanties d'escolarització - Programa d'ajuts a beques de menjador escolar INF-PRI 	<ul style="list-style-type: none"> - XAT: Xarxa Accés al Treball - Servei Garantia Juvenil (fins 2018) - Programa Integral (fins 2018) - Orientació i intermediació EMO - Servei d'Orientació Acadèmica - Joves per l'ocupació (fins 2018) - Que circuli el lleure (formació i pràctiques premonitors i monitor) 	<ul style="list-style-type: none"> - Programa Reactiva't - Brigada Jove - Formació de l'EMO 	<ul style="list-style-type: none"> - Clubs de lectura Biblioteques - Projecte VIP (Salut Jove) - Projectes Fàbrica Jove - Cursa Popular de Salt per la Salut i la Convivència. - Xarxa de Tallers amb Famílies (amb Ass. Vinçle) 	<ul style="list-style-type: none"> - Fira Internacional del Cistell - Festa del Llibre Gengant d'en Massagran - Festes populars catalanes (castanyada...) - Parla amb la boca plena - Assemblees i Festa LIMBO - Fòrums Universitaris de Salt
Consell Comarcal	- Programa de maternatge i atenció a la família	<ul style="list-style-type: none"> - Servei de centres oberts infantils - Programa de Beques de menjador escolar 				
Altres administracions			- Aula Activa (SOC)	<ul style="list-style-type: none"> - Formació del CIFO - Cursos de l'Oficina de Català 	- Punt Òmnia	
Centres educatius		<ul style="list-style-type: none"> - Projectes singulars als 3 instituts públics i Escola Educació Especial 	<ul style="list-style-type: none"> - PTT i PFI IES Salvador Sunyer - PFI Escola Pia - PPP IES Vallvera 			<ul style="list-style-type: none"> - 'Servei Comunitari' i 'ApS' (3r i 4t ESO)

<p>Entitats i Fundacions</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Projecte vincles (Casal Infants) - Ludoteca familiar 0-3 - Casal Familiar 	<ul style="list-style-type: none"> - Dispositiu SIE - Casal Obert Infantil i Adolescent (Casal Infants) - Programa de beques Escolars i Universitàries (SER.GI) - Activitat "Junts aprenem" - Programa CaixaProInfància - Programa APS (Vincle) - Ajudes escolarització (Creu Roja) - Taller d'Estudi Assistit amb Famílies (SER.GI) - Menjador Infantil I Juvenil (La Caseta) - Berenars Saludables (La Caseta) - Reforç Escolar (La Caseta) - RAI ESO Dinem Junts (Casal Infants) - Programa de complement de beques menjador a INF-PRI (Fundació Probitas) 	<ul style="list-style-type: none"> - Girona, territori integral (SER.GI) - Projecte xarxa d'accés al treball (Casal Infants) - FES+ (Caritas) - Programa CaixaProInfància - Programa de Reincorporació al treball – PRT (Vincle) - Escola De Segones Oportunitats Per A Joves De Garantia Juvenil (Creu Roja) 	<ul style="list-style-type: none"> - Servei Orientació Sociolaboral (Càritas) - Programa d'Orientació Laboral per a persones amb RMI (Gentis) - Programes AESE i SIOAS (discapacitats) (Gentis) - Agència de col·locació (Gentis) - Porta d'Accés (SER.GI) - Mesures Actives D'Inserció (F. Intermedia) - Itineraris integrals per persones de difícil inserció (Creu Roja) - Itineraris sociolaborals per a famílies en dificultat social - Puentes hacia el empleo: itinerarios por la igualdad (Creu Roja) - INTEGRALS + 30 (Gentis) - Incorpora (Gentis) - Programa PRT (Gentis) - Red Araña (Gentis) - Formació Continuada (Gentis) - FOAP (Gentis) 	<ul style="list-style-type: none"> - Casal Familiar. Punt d'Orientació i Informació Familiar (Casal Infants) - Taller d'acollida lingüística i cultural - Integració d'immigrants - Projecte Llaminer - Intervenció Comunitària Intercultural - Endavant Català (Gentis) 	<ul style="list-style-type: none"> - Xarxa de tallers amb famílies (Casal Infants) - Altrícis (SER.GI) - Diversitat i convivència. - Medicació Comunitària i Mediació Pla Gitano - Punt del Voluntariat - Fira d'intercanvi de joguines i roba de segona ma - 'Servei Comunitari' i 'ApS' (3r i 4t ESO) - Ateneu Popular Coma Cros (format per moltes entitats de Salt)
-------------------------------------	---	--	---	---	--	---

La següent taula mostra els agents i equipaments educatius no reglats que trobem a Salt, on veiem que el sector socioeducatiu, l'esportiu, el cultural i la formació continuada estan força treballats per diferents agents i equipaments, en canvi, en l'àmbit de l'educació i el lleure ambiental, s'ha destacat només alguns parcs i places del municipi.

AGENTS I EQUIPAMENTS EDUCATIUS (NO REGLATS)	Socioeducatius i de lleure	Esportius	Culturals i artístics	Espais verds i sostenibilitat	Formació continuada, permanent i ocupacional
Equipaments públics	<ul style="list-style-type: none"> - Punt d'Informació Juvenil – Estació Jove - Fàbrica Jove -Satèl·lit Jove - Ludoteca de Salt Les Bernardes - Hotel d'Entitats Salt - Les Bernardes 	<ul style="list-style-type: none"> - Camp de futbol Municipal de Salt - Pavelló Municipal d'Esports - Pavelló municipal de Gimnàstica Artística - Piscina Municipal i Piscina Coberta Municipal 	<ul style="list-style-type: none"> - Factoria Cultural Coma Cros - Escola Municipal de Belles Arts - Biblioteca Pública Iu Bohigas - Biblioteca d'en Massagan - Museu de L'Aigua de Salt - Aula de l'escola de Música del Gironès a Salt - Teatre de Salt - El Canal -Centre d'Arts escèniques 	<ul style="list-style-type: none"> - Parc de les Deveses de Salt - Pl. Llibertat - Plaça del Mercat - Parc Monar 	<ul style="list-style-type: none"> - Oficina de Català de Salt (Consorti de Normalització Lingüística) - CIFO
Entitats i Privats	<ul style="list-style-type: none"> - AMPA d'infantil, primària i secundària - Coordinadora d'AMPA - Plataforma Salt Educa - Càritas de Salt - Casal dels Infants - Fundació SER.GI - Ass. Oudiodial per l'ajuda social mútua - Fundació Intermedia - Creu Roja Girona - Associació La Caseta, Centre Labouré - Suara Cooperativa - Fundació Gentis - Associació VINCLE - Fundació Atenena - Fundació Probitas - Espai d'Acollida Familiar Els Pirulets - Agrupaments escoltes St. Cugat i CanTona 	<ul style="list-style-type: none"> - Camp de futbol Unió Esportiva Coma-Cros - Club Piragüisme Salt-Ter - Pista Eslàlom La Pilastra - Tennis Salt – Les Guixeres - Club Basquet Salt - Badminton salt - escola taekondo - La Crinera 	<ul style="list-style-type: none"> - Aula de Música Tradicional i Popular—Aulatradi - Espai Jazz Academy - ETECAM. Fundació Privada de la Casa de la Música del Gironès - Nou Espiral Escola de Dansa de Salt -Sibiem. Escola de Ball - Eram Zeta - Escola d'art Paco Morgado - Escola de Teatre del Gironès - Marrecs de Salt - Ateneu Popular Coma Cros - ConArte Internacional 	<ul style="list-style-type: none"> - Cal Cigarro (Escola de Natura) 	<ul style="list-style-type: none"> - Anglo School Salt - Edutic Acadèmia de Noves Tecnologies - Centre Kids&Us Salt - Moebius - Fundació Gentis - Associació VINCLE - Ateneu Popular Coma Cros
Regidories / Departaments	<ul style="list-style-type: none"> - Àrea de Joventut - Àrea d'Integració i Convivència - Servei municipal d'acollida i ciutadania - Regidoria d'Educació - Consorci de Benestar Social - Departament de Treball, Afers Socials i Famílies - Departament d'Ensenyament 	<ul style="list-style-type: none"> - Regidoria d'Esports 	<ul style="list-style-type: none"> - Regidoria d'Educació - Regidoria de Cultura - Oficina de Promoció de la Ciutat 	<ul style="list-style-type: none"> - Regidoria de Medi Ambient 	<ul style="list-style-type: none"> - Departament de Treball, Afers Socials i Famílies - Espai Municipal d'Ocupació

3. Mapa de visions sobre l'educació a Salt

El Mapa de visions sobre l'educació a Salt s'ha realitzat durant els mesos de gener i febrer de 2018 amb els següents tallers participatius o sessions de treball:

- Sessió de treball al Seminari de direccions de primària i secundària (17/01/2018) (14 participants)
- Sessió de treball amb direccions d'escoles concertades (17/01/2018) (2 participants)
- Taller participatiu amb la Plataforma Salt Educa (17/01/2018) (35 participants)
- Sessió de treball amb personal tècnic local (23/01/2018) (16 participants)
- Sessió de treball amb regidors i regidores de Salt (19/02/2018) (8 participants)

Imatges de les sessions de treball amb direccions de centres, personal tècnic local, membres del Ple Municipal i taller participatiu amb la Plataforma Salt Educa.

A totes les sessions de treball i tallers participatius es va fer una presentació inicial de les dades recollides al Mapa Sociodemogràfic i es va plantejar un debat en grups amb quatre preguntes en referència a cada àmbit del Pla Educatiu de Salt:

- Àmbit escolar
- Àmbit fora escola
- Formació d'adults i transició escola-treball
- Salt, Vila educadora

L'objectiu era identificar punts forts/oportunitats, punts febles/amenaces, agents clau i propostes en cada àmbit. La darrera part de la sessió es va posar en comú el que s'havia comentat a cada grup i es va fer un debat conjunt.

Cal dir que aquest mapa de visions es completarà amb les visions d'altres agents clau en l'educació, com són infants, adolescents i famílies. També es proposa incorporar les visions d'altres professionals de primera línia d'atenció socioeducativa.

A continuació es fa una síntesi de les principals idees sorgides dels tallers participatius i de les sessions de treball. En tots els espais s'han recollit tant aquells aspectes dels quals els agents n'estan satisfets i per tant, cal mantenir, com aquelles qüestions que preocupen i caldria canviar. També s'han recollit propostes d'accions a iniciar a Salt amb l'objectiu de fer-la una ciutat més educadora i aquells agents educatius que no ens podem oblidar.

A l'Annex 1 que acompanya aquest informe es recullen els noms i àmbits de representació de les persones que han participat al Mapa de visions, així com el buidat de les idees i propostes expressades als diferents debats.

Les aportacions es sintetitzen a continuació en quatre àmbits: l'àmbit escolar, l'àmbit de les activitats educatives fora de l'escola, l'àmbit de la formació al llarg de la vida i la transició escola-treball, i finalment, Salt, vila educadora. De cada àmbit s'exposen les principals fortaleces i debilitats, així com el recull de propostes de cada al futur Pla Educatiu de Salt, a treballar d'ara en endavant.

3.1. Àmbit escolar

Fortaleses/Oportunitats	Debilitats/Amenaces
<ul style="list-style-type: none"> ▪ La implicació del professorat i altres professionals en els projectes escolars de primària i secundària. Voluntat i esforç. Hi ha professionals que venen a treballar a Salt per vocació. Equips docents força consolidats, Tècnics d'Integració Social a instituts i escoles. Esforç per desdoblar grups i treballar millor la diversitat a l'aula. El treball de les educadores a P3, on arriben molts infants que mai han sentit català o castellà. ▪ Respecte a la tasca educativa, l'escola treballa el sentiment de pertinença de l'alumnat al centre, a Salt i al país. Bon nivell d'idiomes. ▪ Innovacions en el nivell educatiu (més a infantil i primària que secundària) Pedagogia molt dinàmica, estratègies educatives adaptades a les necessitats i les característiques de l'alumnat. ▪ Plena escolarització de la població infantil, baix absentisme i baix nivell de conflictitat. ▪ El treball en xarxa: Seminari de direccions de centres públics. ▪ Els recursos de suport psicològic a infants i adolescents: El servei de psicòloga a l'ABS que treballa amb l'EAP per donar resposta a les necessitats d'infants detectades a les escoles; El suport psicològic adolescents surt com a prioritat al Pla Local de Joventut; A l'Institut Vallvera hi ha un servei de psicòleg clínic; La universitat de Girona té un programa de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ En relació a la petita infància, Escoles Bressol Municipals inaccessibles pel preu; és a l'Escola bressol on s'inicia la segregació; Es detecten trastorns de llenguatge a P3, en famílies que no han anat a la llar d'infants. La pèrdua del programa Minuts Menuts. ▪ A l'educació infantil de segon cycle, baixa la matrícula els darrers anys i hi ha risc de tancar grups de P3 en el futur. ▪ L'elecció del centre no es fa en funció del projecte educatiu de l'escola o institut, sinó del perfil social del seu alumnat, és a dir, quants infants són fills/es de famílies estrangeres. Hi ha prejudicis i desconeixement dels centres, que no aconsegueixen trencar aquesta dinàmica. Els centres educatius no se saben "vendre", és a dir, explicar els seus projectes educatius, no tenen temps, diuen que "caldria que l'Ajuntament ens ajudés". Però d'altres agents detecten una certa competència i rivalitat entre centres educatius, no hi ha una comunitat educativa pública de Salt. ▪ Hi ha una gran mobilitat, molts infants s'escolaritzen fora, en canvi l'escola és un dels motius per viure a un municipi, t'arrela. La incorporació tardana es dona tant a la primària com a secundària. La segregació escolar, la desigualtat entre el nº d'alumnat estranger i alumnat amb NEE. Per a la concertada, obligar-la a tenir els mateixos nivells de població estrangera que la pública faria que les famílies marxessin a escolaritzar fora. ▪ A la secundària, la segregació d'alumnat per nivells educatius en alguns instituts; el tractament dels conflictes i dels espais de la convivència dins dels centres; l'absentisme específic de la població gitana. I l'adaptació curricular a l'ESO, que si no va acompanyada d'un procés d'autonomia per part de l'alumnat no té sentit i limita la continuïtat d'itineraris formatius professionalitzadors (com PFI). A la secundària preocupen també les altes ràtios i la manca de planificació escolar. ▪ En relació a les escoles concertades, totes (excepte l'Escola Pia) són de tipus familiar i no poden fer un programa de beques que haurien de suplir la resta de famílies, de nivell socioeconòmic mig –baix. L'Escola Pia es considera una concertada amb vocació pública, però no se sent reconeguda pel Departament d'Ensenyament, de 6 cursos només 3 tenen concerts. Les escoles concertades no participen al Pla Comunitari ni a la Plataforma Salt Educa perquè senten que se les culpabilitza dels problemes de Salt. ▪ A nivell d'adults i famílies, la falta d'interacció entre famílies immigrants i famílies autòctones (escoles, instituts i espais a les ciutats però especialment a les escoles on hi ha més segregació), manquen punts de trobada. Des dels centres es confia massa en el paper del fill/a com a mitja de comunicació amb la família. L'accés al psicòleg clínic per la major part de famílies és car i difícil. La situació de vulnerabilitat social de les famílies afecta a la major part de l'alumnat de l'escola pública i cada vegada a major part de l'escola concertada. ▪ Respecte a la detecció, atenció i seguiment dels infants amb NEE (Necessitats Educatives Especials), hi ha un col·lapse dels serveis, donat l'alt nombre de casos a Salt i els criteris de l'EAP són més restrictius que a d'altres zones.

<p>consultori psicològic pel territori (SEPA).</p> <ul style="list-style-type: none"> En relació a infants amb diversitat funcional, hi ha una aula Bressol per a infants pluridiscapacitats. Tot i la mobilitat social existent, els darrers anys es redueix relativament la matrícula viva. Escoles concertades amb una llarga trajectòria i vinculació a Salt. L'Escola Pia és concertada amb vocació pública, el 70% de les seves famílies estan becades. Recursos privats i del tercer sector de Salt: "Beques Accés"(Fundació SerGi), escola de fisioteràpia amb potencial per treballar l'esport amb les escoles. 	<p>Es dictaminen amb problemes greus i situacions familiars molt complicades. A la concertada no s'omple la reserva de places per a infants amb NEE, a la pública sí. Preocupen la distribució entre centres i els alts nivells als públics.</p> <ul style="list-style-type: none"> L'abandonament no només afecta a la població gitana, sinó que la majoria de famílies gambianes (d'ètnia sarahule sobretot) envien els fills a Gàmbia per llargs períodes per estudiar l'Acorà i quan tornen molts no reprenen estudis perquè han quedat totalment perduts i per tant no acaben la ESO o bé s'hi incorporen amb moltes dificultats. A Creu Roja, des del 2016 s'havien atès una cinquantena de casos i pràcticament tots eren de Salt. Des de serveis socials no es fa cap intervenció específica per paliar-ho. Fins i tot, es va exposar la situació a la Generalitat. La manca d'una singularització normativa per atendre l'especificitat de Salt, ja que té una situació molt diferent a la del seu entorn però el Departament aplica les mateixes polítiques. En conseqüència, els centres públics se senten escoltats però no prou recolzats pel Departament d'Ensenyament. La forma com es fa planificació de places escolars per a l'any següent genera un efecte pervers, tot i que vol evitar la segregació escolar, l'acaba reforçant. El perfil dels professionals de Salt no sempre és adequat a la realitat que hi ha al municipi. Es detecten conductes paternalistes i supremacistes des del professorat.
<p>Agents Clau</p>	<p>Propostes</p>
<ul style="list-style-type: none"> Centre educatiu: Llars d'infants, Escoles, Instituts Personal docent i professionals socioeducatius: Equips directius, professorat, integradors socials, EAP (Equip d'Assessorament Psicopedagògic), infermeres, psicòlegs, CSMIJ (Centres de Salut Mental Infantil i Juvenil)... Departament d'Ensenyament Ajuntament de Salt 	<ul style="list-style-type: none"> Millorar les condicions d'escolarització: reduir les ràtios d'escolarització, dignificar els centres educatius (barracons), més inversió municipal en equipaments i serveis. Reforçar l'Escola Bressol i la seva transició a les escoles. Analitzar el % d'infants que van a una EBM i després segueixen l'escolarització a una escola pública de Salt, a una concertada, o marxen a estudiar fora. Potenciar una adscripció des de les EBM a les escoles públiques, promovent que les famílies autòctones facin el pas a l'escola pública de forma directa. Potenciar el treball en xarxa entre agents educadors: Treball en xarxa més àgil i efectiu entre els centres educatius i altres recursos (SBAS, CSMIJ, CDIAP...) Fomentar espais de trobada amb les famílies: Cal millorar el treball amb les famílies des dels centres educatius, espais de trobada fixes per fomentar la convivència. Davant de la segregació escolar, posar en valor l'escola pública en la tria de centre, sensibilitzar a les famílies, donar a conèixer i posar en valor els projectes educatius singulars dels centres i millorar la implicació de l'escola concertada en la Comunitat educativa. A la secundària, més formació al professorat sobre temes de diversitat i entorn cultural i allargar el seguiment de la secundària a batxillerat, CCFF, Escola d'Adults... i més programes que ajudin a l'èxit educatiu de l'alumnat i millorar la planificació escolar, cal planificar un 4t institut. Més espais i activitats conjuntes entre centres educatius públics i concertats: Cal barrejar l'alumnat dels diferents centres amb activitats dins o fora de l'horari escolar, tallers...

3.2. Àmbit fora escola

Fortaleses/Oportunitats	Debilitats/Amenaces
<ul style="list-style-type: none"> ▪ El Programa Juguem, per dinamitzar el joc a les places i ludoteca es valora positivament. Hi participen molts infants però la cobertura respecte al total és baixa i no arriba als adolescents. Els eu horari és limitat. ▪ El treball en xarxa en diferents espais com el Pla Comunitari, en fase primerenca i a potenciar, El Pla Català de l'Esport a l'escola, el Pla Educatiu d'Entorn amb activitats com la de piscina, on hi participen tots els infants. ▪ El Programa Educació 360 que era engegat, és una oportunitat per fer un enfocament integral de l'educació dins i fora de l'escola. ▪ A la secundària, una cinquantena d'alumnes poden menjar de franc i fer una estona de reforç a través del Programa Municipal xxx. Activitats (ex. Tallers de Joan Pedra) que fan sentir-se útils als adolescents i els fa pujar l'autoestima. El Programa FitJove que acostia les activitats de gimnàs als adolescents. ▪ Les activitats extraescolars de les escoles. Per exemple, molts alumnes del Pompeu Fabra fan extraescolars dins de l'escola. ▪ L'oferta d'activitats fora escola. Es percep bona voluntat de l'Ajuntament per donar una cobertura d'activitats extraescolars a infants i adolescents assequibles (gairebé gratuïtes), ▪ La important xarxa d'entitats socials (Casal dels Infants, La Casita...), els caus i els esplais ofereixen activitats durant el cap de setmana i hi ha un major compromís social d'algunes entitats esportives (futbol, bàsquet, El Galliner...), nou agrupament escolta, les curses... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lleure desigual i segregat, especialment els casals: La gran desigualtat es produeix després de l'escola, pel fet que molts joves i infants no poden accedir a recursos extraescolars. El Programa Juguem són activitats pensades per persones amb necessitats socio-econòmiques, la segregació passa a les entitats del 3r sector. L'oferta dels casals d'estiu encara és poc inclusiva, és una proposta molt segregadora. La poca barreja de població per orígens en les activitats esportives reglades. Les activitats extraescolars no són prou cohesionadores, tampoc els casals, on manca oferta al Nadal i la resta són segregats i més cars que a Girona. En el cas de la Fàbrica Jove a partir dels 15 anys es fan invisibles, especialment les noies. ▪ Hi ha famílies són absents, que no s'impliquen en les extraescolars dels fills i filles, es desvinculen. Hi ha una desresponsabilització familiar dels infants i adolescents. ▪ Les activitats extraescolars són insuficients o es desconeixen: Activitats fora escola no arriben a fer una tasca de prevenció de les situacions de delinqüència entre adolescents i joves, que es perceben en creixement. És complicat que alguns infants i adolescents facin esports com piragüisme per desconeixement de l'oferta o pel preu. Hi ha una gran oferta d'activitats però els centres educatius no són conscients del seu abast. Des dels centres es desconeix el teixit associatiu. Les cobertures en el temps no lectiu, hi ha activitats que no estan a l'abast de les famílies. Manca oferta de lleure familiar. De l'alumnat de l'Escola Pia només 3 fan extraescolars. ▪ El menjador escolar és un menjador social no reconegut amb problemes de comportament que generen conflictes i xoquen amb les pautes que es donen a l'horari lectiu. El monitoratge és insuficient, hi ha molta mobilitat. A l'Escola Pia més de la meitat dels alumnes estan becats en el menjador. ▪ Manca de beca menjador a l'estiu i a l'etapa educativa de la secundària ▪ L'oferta de l'Aula de l'Escola de Música de Girona és molt costosa per a famílies i ajuntament sense que estigui prou justificat. L'Escola Municipal de Belles Arts té una estructura molt precària però amb molt bona qualitat. ▪ Les AMPA estan debilitades, són gregàries, prima l'amistat i l'ajuda "entre els propis" hi ha AMPA on només participen famílies estrangeres o autòctones, no són eines d'integració. L'ús de l'espai escolar fora de l'horari comporta problemes (es malmet material...). ▪ L'oferta d'oci i lleure la fan servir majoritàriament gent de fora del municipi. Hi ha instal·lacions esportives que utilitzen equips d'altres municipis en moments que hi ha activitats d'infants i adolescents de Salt. En general, les entitats esportives tenen molts problemes d'espais.

Agents Clau	Propostes
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Departament d'Ensenyament ▪ Ajuntament de Salt ▪ Comunitat educativa ▪ Entitats del sector educatiu (AFA...), socials, culturals i esportives ▪ L'Ateneu Coma cros (per a adults) ▪ La Ludoteca i Biblioteca Massagran i la Biblioteca lu Bohigues ▪ Els recursos socioeducatius de Joventut: La Fàbrica Jove, l'Estació Jove i l'Espai Jove 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Treballar des d'una lògica d'Educació a temps complet, continuïtat entre dins i fora de l'escola. Cal que hi ha hagi més coneixement i connexió entre els centres educatius i les entitats esportives (per exemple, l'atletisme).L'ajuntament hauria de promoure un full de ruta de l'oferta educativa de Salt dins i fora de les escoles en el moment de l'acollida de les famílies. Es podrien fer sortides per conèixer els espais educatius, tipus les sortides que fa Càrites per conèixer el municipi. Per establir comunicació entre entitats i direccions de centre, les entitats poden anar-hi a presentar-se als alumnes. Calen més activitats de qualitat per omplir més hores del temps lliure dels infants. Caldria invertir més recursos al Programa Juguem. ▪ Cal potenciar els estudis artístics municipals (dignificació i millora), més oferta extraescolar de reforç (anglès, música...), una oferta que enganxi als adolescents (Rap,...) i millorar la formació del monitoratge (mimar-lo perquè no marxi). ▪ Garantir l'accés a les activitats: Implicacions i clàusules socials a les entitats per part de l'Ajuntament per obrir les activitats, tarifació social per fer front a les barreres econòmiques. Calen més ajudes i beques per a l'esport, facilitar des dels centres educatius la pràctica esportiva d'infants i adolescents. Cal implicar més a les entitats del municipi, amb oferta de places becades, cal que hi hagi un retorn de les entitats esportives a les quals es cedeix gratuïtament els equipaments esportius municipals ▪ Support educatiu: Ajudes per fer els deures (moodle, internet...) Cal trobar espais i maneres perquè els infants o joves puguin fer els treballs que requereixen ordinador, internet... ja que la majoria no tenen opció de fer-ho ni ajuda dels adults de casa. ▪ Menjadors com a entorn educatiu: Caldria integrar el menjador escolar dins del projecte educatiu de l'escola (no totes les direccions hi estan d'acord) requereix treballar-ho amb major autonomia dels centres i la intervenció dels mestres. Ampliar les beques menjador a la secundària. ▪ Ampliar els recursos socioeducatius a l'estiu i coordinar els actuals: A l'estiu donar formació als nouvinguts, cal la continuïtat del treball de les escoles amb casals lingüístics o similar. Implicació de l'Ajuntament en la coordinació i preus dels casals d'estiu per trencar la barrera econòmica actual. Caldria obrir les possibilitats de pagament. ▪ És fonamental treballar els hàbits d'oci saludable entre els i les adolescents. ▪ Cal una Escola de Pares, la presència com a educadors/es al nucli familiar.

3.3. Àmbit educació de persones adultes i transició escola-treball

Fortaleses/Oportunitats	Debitats/Amenaces
<ul style="list-style-type: none"> ▪ L'Escola d'Adults és un puntal però no està suficientment valorada. Supleix el que els instituts per edat no poden arribar, alguns adolescents que tarden en dominar la llengua necessiten més temps per graduar. A l'Escola d'Adults es treuen el graduat no només joves de Salt, també d'altres municipis i tant de nacionalitat espanyola com estrangera. ▪ Els PFI (Programes de Formació Inicial) i els PTT (Programes de Transició al Treball), ja que permeten als adolescents reenganxar-se al sistema, són recursos que es valora positivament. L'Escola Pia ofereix per segon any dos ofertes de PFI. ▪ El Projecte Singulars i les Aules Obertes: els centres educatius busquen empreses per fer pràctiques, amb la participació de l'Ajuntament, on també fan pràctiques. ▪ L'EMO (Espai municipal d'Orientació), que realitza l'orientació davant dels diversos recursos. ▪ El treball en xarxa a la Taula FIL (Laboral i formativa) i la implicació dels professionals. ▪ Els tallers de famílies perquè cohesionen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ La no graduació a l'ESO. Hi ha un volum molt important de nois i noies que no graduen. Manca una orientació professional i acadèmica eficaç a l'ESO. L'adaptació curricular tanca opcions als adolescents (si fan una graduació que no sigui real). ▪ Manca d'inversió econòmica en l'educació d'adults: recursos humans, espais, etc. Per exemple, l'Escola d'Adults no té prou espai per desenvolupar la seva oferta formativa. A l'Escola d'Adults no es barreja la població a cada aula, estan segregats per orígens i sexe. ▪ No hi ha suficient CCFF ni PFI adaptat a la realitat de la població de Salt. L'escola d'Adults fa funció d'escola de segones oportunitats i s'haurien d'ampliar les accions formatives. Molts alumnes es queden sense plaça als cicles formatius de Salt. Manca de recursos econòmics per a la continuïtat d'estudis superiors. L'organització dels PFI és molt cara i el Dep. d'Ensenyament ho subvenciona a partir del segon any. L'Escola Pia ha tingut molts problemes per manca d'espais i no està garantida la continuïtat dels PFI. Falten tallers ocupacionals (com les antigues escola-taller) on a banda de formar-se hi havia una part de les hores que eren de pràctiques remunerades. La manca de cohesió social també és conseqüència de no tenir altres alternatives educatives després de l'obligatòria. Hi ha una part del jovent que està desemparat i econòmicament és molt costós seguir estudiant. ▪ Formació ocupacional i permanent discontinua, dispersa i que no respon a les necessitats de la població: Sovint hi ha recursos que no responen a les necessitats, No hi ha serveis estables i d'estructura, es treballa per subvencions i programes amb inici i fi, que són "bolets", No hi ha una concertació territorial de la formació d'adults i Salt per la seva especificitat la necessita, No hi ha una vinculació entre els programes que s'inicien i l'estructura tècnica estable (Ajuntament), Moltes recursos que actuen al municipi ho fan de forma independent, amb desconeixement i descoordinació respecte la resta d'oferta d'adults. Això comporta una dispersió de projectes. Desaparició de programes que funcionaven. No es coneixen tots els projectes que s'estan fent al municipi en aquest àmbit, falta donar visibilitats als projectes. ▪ Les beques per als CCFF volen suplir el de cost d'oportunitat de no treballar, però alguns joves la cobren i abandonen. Seria més eficient si estigués gestionada pels centres educatius. ▪ Hi ha discriminació d'accés al mercat de treball per raó d'origen. ▪ Hi ha diferència culturals en el significa tenir 16 anys, per a les famílies estrangeres ja és una persona adulta, encara que estigui fent un procés de maduració.

Agents Clau	Propostes
<ul style="list-style-type: none"> ▪ EMO ▪ Ajuntament ▪ Escola d'Adults ▪ Centres educatius de primària, secundària i CCFF ▪ Escoles universitàries de Salt ▪ Entitats del territori ▪ Empreses ▪ Federacions, organismes... ▪ Orientador/a de l'institut ▪ EAP ▪ Tutors/es 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ampliar i coordinar l'oferta de formació a adults: d'un Consell Municipal per a la formació ocupacional i professional (similar al de Girona) per dur a terme plans d'acció amb tots els agents implicats. Servei d'entrada que defineixi el circuit a seguir. Definir els Itineraris formatius que van des dels programes ocupacions de transició al treball. A nivell de municipi cal treballar amb les famílies, alfabetitzar les dones, activitats de municipi,... cal implicar a l'escola concertada, que se senti part del projecte. Cal ampliar l'oferta i millorar-ne la qualitat. ▪ Millorar i ampliar els Cicles Formatius (CCFF): que tinguin més prestigi i més sortida laboral. Més Cicles Formatius de Grau Mitjà i PFI pensant en la realitat de la població de Salt (agricultura/horticultura, mecànica, manteniment, infermeria, confecció, sabaters, artesanía...). Es podria implicar a les famílies estrangeres, que molt aviat es desentenen de l'educació dels fills/es. Caldria conèixer la demanda de les empreses saltenques en relació als CCFF, amb la visió de l'Ajuntament. Promoure la Formació Professional Dual. Ampliar l'oferta de Cicles Formatius, d'acord a l'oferta de formació superior de Salt i promovent que els segueixin tan nois com noies ▪ Escoles de segons oportunitats: Programes tipus escola taller, cases d'oficis per poder casar amb PFI accions municipals/necessitats del municipi/pràctiques en empreses i retorn al territori.. Més implicació de l'Ajuntament per a poder tirar endavant els PFI que necessita la vila. Calen PFI (Pastisseria, informàtica)...i una oferta similar a la de l'Escola Tècnica (Girona) per fer formació professionalitzadora i classes teòriques però passat un temps de maduració personal. Una Escola de segones oportunitats, permetria coordinar tota la formació d'adults (excepte la universitària): formació permanent, ocupacional,... compartint recursos, TIC, espais polivalents... ▪ Suport a l'orientació a la Secundària: Servei de psicologia a l'ESO per potenciar l'orientació acadèmica i formativa, amb més eines i començar abans, a la primària. Més suport de l'Ajuntament al Projecte Singulars. ▪ Transició Escola-treball: Cal treballar també per garantir la inserció laboral en els casos d'èxit educatiu. ▪ Cal ampliar els espais per a l'Escola Adults (Generalitat), caldria que estiguessin en un mateix espai totes les aules.

3.4. Àmbit Salt, Vila educadora

Fortaleses/Oportunitats	Debilitats/Amenaces
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Les activitats on participen totes les escoles i motiven les famílies a anar-hi (els instituts menys): el Rodajoc, la Fira del Cistell, Fira de la Flor i el Planter, la Setmana l'Educació Física, el Dia de la Pau...El Llibre Gegant de la Massagan, com a model de festa integradora de la diversitat cultural del poble. ▪ Els espais de trobada que possibiliten la convivència de veïns de diverses edats i cultures: biblioteca, Ateneu ComaCrós, Estació Jove, la Fàbrica,... ▪ Activitats educatives i culturals: Hi ha una programació des de tots els àmbits: culturals, esportius... tant d'iniciativa pública com privada. Han nascut espais de programació d'activitats de caire més accessible (Ateneu) a part dels existents més tradicionals (Teatre/El Canal...), Casal d'Estiu,... ▪ La riquesa del teixit associatiu: Les entitats, n'hi ha força i variades, moltes i dinàmiques, tenen voluntat de treballar en xarxa i d'integrar les diferents realitats de Salt: gegants, castellers, diables, 2 caus, esportives (club de bàsquet, futbol, hoquei, naturalista, hortes...). Algunes entitats amb compromís social com: futbolnet, l'atletisme, el Galliner (teatre), Bàsquet Salt. Les AMPA a les escoles públiques. Entitats del tercer sector com el Casal dels Infants ▪ Els projectes d'APS a primària i secundària i el 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ El disseny de la ciutat no contribueix a espais públics educatius i de convivència: Manquen espais per a vianants, places per fer-hi vida. L'urbanisme condiciona les condicions de vida de les persones i com es relacionen. Manca d'espais públics dissenyats i preparats per al seu ús educatiu (prohibir vs educar) tant al nucli urbà com a l'extraradi. ▪ Manquen equipaments cívics, però també esportius i de lleure: Hi ha força zones verdes i parcs, però la població és molt jove i de seguida s'omplen. Falten espais tipus centre cívic a cada barri de Salt (per exemple, Mas Mata podria ser-ho). La manca d'equipaments esportius i de lleure. No tenim cap centre cívic i les biblioteques fan en part aquesta funció. Les Biblioteques fan una tasca important però estan soles i els manca recursos. No hi ha suficients espais públics per atendre la demanda (esports, educació, cultura...). Manca d'espais de relació veïnal tipus centres cívics, només hi ha la Coma Cros. ▪ Les Festes popular no reflecteixen la multiculturalitat de Salt i no són espai de trobada: A les Festes del poble la gent que participa no és representativa de la diversitat de Salt. La manca de consideració de dates i festes importants com la Festa del Xai o la Festa dels Sijis per fer activitats i participar-hi com a vila. No es visualitzen les festes que no siguin de tradició catalana i d'arrel cristiana. La interculturalitat no es viu com un fet positiu i enriquidor (la política no hi ajuda) en el plantejament d'algunes fires i festes populars, altres són més obertes. ▪ Baixa participació social i experiències de participació que no es valoren en positiu: La baixa participació política de part de la població (no poden votar) es tradueix en una baixa participació social també. Es va fer un procés participatiu amb infants per a la reforma de la Plaça Llibertat però després no es va fer un retorn sobre la decisió final. Els infants van tenir la percepció que no se'ls va tenir en compte. Costa molt fer participar a les famílies musulmanes els caps de setmana, perquè són moments de pregària. ▪ Es cohabita, més que es conviu i hi ha actituds racistes latents: Es percep a l'immigrant com a l'altre, no hi ha inclusió real ni convivència perquè falten ponts. Els darrers anys creixen les nacionalitzacions de persones estrangeres però sense integració cultural. Al Barri Centre les famílies viuen en la seva cultura, l'ús del carrer, els horaris... ho fan com als seus països d'origen. Hi ha racisme al poble, es creu que en el fons al poble no es conviu, es cohabita. El tarannà tancat de la gent de Girona i també de Salt. Des de l'escola concertada s'identifiquen famílies amb actituds racistes i s'intenta treballar-ho. ▪ La segregació escolar és un reflex de la segregació social al municipi, on cada barri o zona té la seva peculiaritat i composició social. L'escola és un punt clau per a la convivència i per trencar barreres que no pot fer aquesta funció si està segregada. Falten canals perquè la gent entri a les escoles, i les escoles surtin al carrer ▪ Una part de la població viu amb molta precarietat i vulneració de drets socials bàsics: Preocupa l'ocupació de les cases, les màfies que hi ha darrera, i la població sense serveis mínims com gas, llum, o internet per estudiar.

<p>servei comunitari a 3r i 4t d'ESO.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ L'urbanisme és clau, l'obertura de la plaça Llibertat i els processos d'esponjament urbanístic. ▪ El treball en xarxa a Salt és una referència. ▪ El Festival Temporada Alta, i les relacions amb els centres educatius: anar al teatre de franc i la participació de les escoles (ex. La Farga). ▪ El paper clau de les dones estrangeres, que es queden a càrrec de les famílies mentre els homes van i venen cercant feina a Espanya i a Europa. 	<p>Preocupa l'accés a la sanitat per part de tots els infants i adolescents, en relació a la vacunació, etc. Cal treballar amb els infants els hàbits de salut i sanitaris (menjar, higiene).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ La concentració de població de risc d'altres municipis: Salt compta amb alguns equipaments per a població en situació de risc a nivell territorial, com un CRAE molt gran, llar per a dones maltractades i els seus fills/es, que afegeixen més complexitat al municipi. ▪ La comunicació de les activitats educatives locals no funciona: és difícil d'entendre, la major part de les activitats no es fan...). Els mestres no reparteixen els llibrets amb les activitats de Salt perquè es pregunten si els nens/es poden pagar. ▪ Manca difusió de les xarxes i recursos existents: des dels centres educatius es desconeix tant qui forma part de cada xarxa, com el seu impacte, els projectes i actuacions que han dut a terme. ▪ No hi ha educadors/es de carrer i només hi ha 3 mediadors/es (un per habitatge, un que ha començat recentment per a Espai Públic i una medidora del poble gitano, que es coordina amb serveis socials). ▪ L'Ajuntament de Salt té un pressupost municipal menor que altres municipis amb el mateix volum de població i una estructura tècnica feble, per tant subcontracta molts serveis i professionals, i els tècnics municipals dediquen el 70% de la jornada a la gestió normativa i organitzativa. Això provoca d'una banda, que no puguin desplegar la seva feina tècnica i de l'altra, que es depengui de programes amb inici i final, i professionals que entren i surten de l'Ajuntament perdent equips formats i motivats davant de la realitat de Salt. Actualment s'està fent un estudi a nivell de consistori per reorganitzar les àrees i serveis
Agents Clau	Propostes
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Patits polítics i càrrecs electes ▪ Personal tècnic local (cultura, participació...) ▪ Entitats del tercer sector social, educatives, culturals... ▪ Ciutadania en general 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Activitats inclusives amb implicació d'infants, adolescents i famílies: Participació d'entitats diverses en l'organització d'activitats per engrescar nous públics. Implicació dels joves. Caldrien més activitats de poble que barreassin infants de diferents escoles i també permetessin fer activitats als diferents centres educatius. ▪ Més espais de trobada on puguin confluïr persones diverses. Potenciar els locals veïnals (per fer deures, connectar-se a internet, activitats, reunions..). ▪ Treballar per fer de Salt una Ciutat Educadora, on tothom educa: cal implicació política per avançar cap a una Ciutat educadora, on tothom ha de sentir-se agent educador i s'han de fer polítiques amb aquest objectiu. Cal educar davant del racisme. ▪ Fer una difusió de les xarxes de treball de manera similar com es fa al Pla Educatiu d'Entorn. Fer una trobada a l'any per compartir projectes i visions sobre l'educació. ▪ Urbanisme més orientat a un ús relacional i educatiu. Més i millor informació sobre l'ús dels espais públics (educar i no prohibir). Canvis a la política urbanística, enderrocar, esponjar, aturar les ocupacions. ▪ Ajudar a dinamitzar l'espai públic: Cal potenciar la figura d'agents cívics i d'educadors de carrer. Calen educadors de medi obert.

4. Conclusions de la Diagnosi socioeducativa i reptes de futur

Aquest capítol es divideix en dos apartats. En el primer es recullen les principals conclusions de la Diagnosi socioeducativa en base als tres mapes elaborats i a les visions que s'han manifestat en el marc del Grup Motor pels agents que estan implicats en aquest estudi. A continuació es mostren les principals dades i aportacions de la Diagnosi del Pla Educatiu de Salt per cadascun dels àmbits analitzats, tenint en compte la informació recollida als tres mapes: el Mapa socioeducatiu (format per dades estadístiques), el Mapa de polítiques i recursos (format per totes les polítiques actuals i agents que hi treballen) i el Mapa de visions (que reflecteix que n'opinen els diferents agents implicats).

El segon apartat d'aquest capítol planteja un seguit de reptes educatius de Salt que es desprenen de la Diagnosi, tant a nivell global, com per a cadascun dels àmbits analitzats.

4.1. Conclusions de la Diagnosi Socioeducativa

La primera dimensió és l'**Educació 360**, es tracta de la suma de dos àmbits que s'han treballat en la Diagnosi per separat, l'àmbit escolar i l'àmbit fora escola, però que entenem que cal integrar, ja que engloben els diferents espais i temps educatius que viu cadascun dels infants i adolescents de Salt, dels 0 als 16 anys. En aquesta dimensió volem destacar les següents idees:

- Les dades mostren una **intensa mobilitat de la població i una continua arribada de població d'origen estranger en situació molt vulnerable**, això explica l'extrema dificultat que hi ha a Salt per evitar la segregació escolar i social, utilitzant les mateixes eines normatives i de política educativa que a la resta de municipis catalans, però amb un context social molt diferent. Els reptes als que s'enfronta el municipi tenen una lògica territorial i global, de totes maneres cal seguir reforçant la inversió educativa i fer un abordatge més integral a les educacions.
- Darrerament es detecta **arribades adolescents sense documentació**, venen amb visat turístic, per exemple, noies hondurenyes. També arriben nois marroquins majors d'edat sense documentació, i és deriven als diferents recursos. Es creu que es treballa de forma reactiva, manca detecció.
- Les dades sobre els **nivells formatius de les famílies i els nivells de renda de Salt** en relació a l'entorn, conjugades amb el quantió d'alumnat nouvingut o d'incorporació tardana a l'escolaritat en el nostre país, i en alguns casos també la seva procedència de sistemes educatius molt diferents, permet entendre perquè totes les escoles i instituts públics de Salt estan catalogats com a "centres d'alta complexitat", amb un l'elevat nombre d'infants dictaminats amb necessitats educatives específiques o especials (NEE).
- En relació a la **mobilitat per raó educativa**, malgrat no disposar de dades del Departament d'Ensenyament, hem pogut comptabilitzar uns 800 infants/adolescents empadronats a Salt però no escolaritzats al municipi. Des d'una perspectiva històrica, donat el gran creixement demogràfic de Salt i específicament de la seva població infantil, durant força anys les places que s'oferien a P3 eren inferiors a la demanda, fet que provocava que moltes famílies no podien accedir ni a la primera, ni a la segona, ni moltes vegades a la tercera opció. Això va fer

que durant els anys de 'bonança' econòmica les famílies que s'ho podien permetre (classe mitjana i mitjana/alta) optessin per escolaritzar fora del municipi, en centres concertats o privats, per tal de no haver d'acceptar una opció que moltes vegades no volien, en un context de creixent presència d'alumnes nouvinguts a les escoles. Aquesta situació va comportar no només 'fugida' d'alumnes cap a d'altres municipis, sinó que també moltes famílies de Salt optessin per marxar i cercar un habitatge en municipis del Gironès que tenien una població totalment diferent de Salt, sobretot amb poca presència de persones nouvingudes, amb famílies benestants, amb una població estable i un nivell de renda molt per sobre de la de Salt (per exemple, a Caldes de Malavella, Quart, Bescanó...)

- Es percep una certa competència entre les escoles per captar les famílies provinents de les **llars d'infants**, en canvi caldria treballar conjuntament aquestes transicions i donar punts complementaris pel grup de famílies que fan el pas de l'escola bressol a la pública. D'altra banda, les llars d'infants municipals només escolaritzen infants que tenen els dos progenitors amb ocupacions remunerades, en canvi infants menors de 3 anys en que ja s'han detectat dificultats de desenvolupament o aprenentatge no hi poden accedir.
- Disposem de poques dades sobre la **cobertura de l'oferta educativa fora escola i com afecta als infants i adolescents en termes d'equitat**. Però sí podem desatacar d'una banda, un magma molt important d'entitats del tercer sector social, del lleure, cultural i artístiques, AMPA, etc. moltes d'elles articulades en plataformes (Federació d'AMPA, Plataforma Salt Educa) i espais de treball conjunt (Pla Comunitari, Pla Educatiu d'Entorn). I d'altra banda, el Programa **Juguem?** com a una peça fonamental per articular una oferta de lleure, esport i activitats diverses a les tardes i caps de setmana, que arriba a uns 500 infants i adolescents. El programa es desenvolupa tant en centres educatius com en espais públics de la vila, amb un plantejament comunitari i integrador d'entitats, escoles públiques i concertades i agents educadors del municipi.
- Els diferents agents van coincidir a assenyalar que la **segregació** es dona per omisió d'una part de la població, la que és socioeconòmicament més desfavorida, a les activitats fora escola, tant durant l'any com a l'estiu, i abans de l'escolarització obligatòria (0-3 anys), sent necessari treballar-ho com a repte específic. Respecte a la segregació en les activitats fora escola, es creu que cal fer més difusió i altaveu de les activitats que realment barregen alumnat.
- Es creu que caldria replantejar la **formació artística** que s'impulsa des del municipi, en termes d'equitat i d'igualtat d'oportunitats, impulsant programes de beques i coresponsabilitat tant en l'Escola Municipal de Belles Arts, com especialment en l'Aula de Música de Girona. A l'**àmbit esportiu**, hi ha força equipaments que fan servir principalment entitats i clubs, alguns de fora de Salt, en horari extraescolar. A l'estiu es va fer un programa de beques amb entitats esportives amb molt bona valoració, però que no s'ha pogut mantenir durant el curs. En aquest sentit, s'aposta per incorporar clàusules socials als convenis amb les entitats.
- En relació a la **connexió entre els aprenentatges que fan infants i adolescents dins i fora de dels centres educatius** a les sessions participatives es va copsar la voluntat d'alguns centres per començar a treballar-les però en general hi ha desconeixement des dels centres sobre quines activitats fan els alumnes fora de l'horari lectiu.
- Podrem ampliar la informació sobre la cobertura, la valoració i l'oferta que manca d'activitats fora escola a través de diferents enquestes que es faran arribar a infants i adolescents en el marc del desplegament de les accions **Educació 360**.

El següent àmbit de la Diagnosi sobre el que es plantegen algunes conclusions, és l'**Educació al llarg i ample de la vida, i les transicions educatives i al món del treball**. Entenem que un cop sortim de l'educació obligatòria, és clau no perdre la visió de l'educació durant tota la trajectòria vital de les persones i també en tots els àmbits (ocupacional, permanent, artística, cultural,...). Així mateix, hi ha moments especialment sensibles que requereixen d'atenció específica, ens referim a les transicions entre etapes educatives i a la transició entre educació i treball.

- En relació a les dades sobre **graduació a l'ESO**, preocupen les dificultats de molts alumnes per graduar-se, però es valora molt positivament la implantació de programes a Salt que han ajudat a mantenir els i les adolescents en el sistema educatiu. D'una banda que tots els Instituts públics de Salt tenen el '**projecte singular**' en conveni entre el Departament d'Ensenyament i el propi Ajuntament per tal de mantenir en el sistema educatiu als alumnes de 3r i 4t d'ESO (15-16 anys) que presenten dificultats greus en l'assoliment de les competències bàsiques (per raons que ja hem explicat d'incorporació tardana al sistema educatiu català, o per llargues absències als seus països d'origen que els fan perdre els coneixements i aprenentatges adquirits, etc...). També cal esmentar els **Programes de Formació i Inserció (PFI)** que han anat creixent en els darrers anys, adreçats a alumnat de 16 a 21 anys i que permeten aprendre les activitats d'un ofici alhora que preparen els joves per poder assolir o bé el Certificat d'Educació Secundària (CES) o bé poder passar directament a un curs d'accés a un Cicle Formatiu de Grau Mitjà. L'oferta a Salt entre pública i concertada (amb condicions de pública en quant a la gratuïtat per als alumnes), ha permès a molts nois i noies reconduir-se altra vegada cap al sistema educatiu, o fins i tot, en alguns casos els ha facilitat la inserció laboral.
- És destacable també la participació de l'**Àrea de Joventut** de l'Ajuntament en els programes Integral, en col·laboració amb l'Ajuntament de Girona, el Consell Comarcal i les entitats del tercer sector, atès que entre tots poden arribar als joves de diferents nivells: sense graduació d'ESO i amb baixes competències, amb Graduat d'ESO, amb estudis de batxillerat o CFGM i CFGS, o bé també a joves titulats universitaris que necessiten orientació per accedir al món laboral. Preocupa la inestabilitat dels programes liderats des de Joventut, que en 3 d'ells finalitzaran en 2018, perdent el rol de referència en orientació per a molts adolescents del municipi, que passarà a l'Espai Municipal d'Ocupació.
- La **formació de persones adultes és un tema clau**, però la filosofia que l'educació, la cultura, l'aprenentatge i la formació en general són per al llarg de tota la vida és una idea difícil d'implantar, en gran mesura per les enormes necessitats del municipi. El Centre de Formació d'Adults de Salt fa una gran tasca en aquest sentit amb més de 850 alumnes matriculats cada curs a tots els nivells de formació. Però, des de fa 10 anys, es reclama un espai digne i suficient per a aquest centre docent, amb un espai propi totalment insuficient, que utilitza 6 aules a diari de l'Escola La Farga en horari de 19:00h a 22:00h, utilitza una aula de l'INS Vallvera i una de la Casa de Cultura 'Les Bernardes', entre d'altres espais.
- En la formació d'adults i la transició entre educació i treball també cal destacar **multitud d'entitats que impulsen programes** (Creu Roja, Caritas, SER.GI, ProInfància, Vinclé, Gentis i Fundació Intermedia), alguns amb suport i coordinació municipal i d'altres que no estan connectats amb els espais de treball i coordinació existents (com la Taula FIL, per exemple). També destaca un creixement molt important els darrers anys de la **formació ocupacional**

d'iniciativa pública, tant a través de l'Espai Municipal d'Ocupació com del Centre d'Innovació i Formació Ocupacional.

- Es valora molt positivament **l'oferta de Cicles Formatius i l'oferta universitària** de Salt, però caldria que revertís més sobre la població del municipi, ja que encara falta molt d'impuls en la formació post-obligatòria i una major connexió amb el territori i retorn cap a l'educació. En aquest sentit, s'estan començant a treballar
- En relació a l'orientació educativa i laboral es creu que cal millorar la **coordinació dels instituts amb l'EMO**, per poder fer les xerrades i donar la informació dins de l'institut als adolescents que pensin incorporar-se al mercat. Cal més implicació dels instituts a la Taula FIL perquè la informació arribi, per això es faran accions informatives als claustres i s'està treballant en una comissió d'itineraris juvenils.

El darrer àmbit de la Diagnosi sobre el que es plantegen algunes conclusions, és **Salt, Vila acollidora i educadora**, dos conceptes que veiem estretament lligats a la identitat de Salt, per la seva història, per la seva realitat actual i de futur.

- En primer lloc, cal dir que els **reptes als quals s'enfronta Salt en termes d'acollida i educació** són molt grans i difícilment comparables amb els d'altres municipis catalans, tal i com es desprèn de les dades inicials de la Diagnosi sobre la mobilitat de la població i el seus nivells educatius. Podem dir que les situacions de precarietat i de vulneració de drets socials fonamentals d'una part de la població en qüestions com l'habitatge, els subministres o l'alimentació sobrepassen la capacitat de resposta de l'àmbit local. Una altra de les problemàtiques és que donades les enormes necessitats de part de la població, sovint els recursos socioeducatius s'utilitzen per a finalitats assistencials.
- L'Ajuntament de Salt ha donat **molta importància a les polítiques d'acollida, d'inclusió social i polítiques socioeducatives** del municipi, tal i com mostren el Decàleg de prioritats de Salt, el Segell d'Inclusió, el Pla Educatiu d'Entorn, el Pla Comunitari o la participació del municipi a l'Associació de Ciutats Educadores des de desembre de 1999 i des de l'any 2016 també a la Xarxa de Ciutats Educadores de les Comarques Gironines. Així mateix, L'Ajuntament mostra la seva voluntat amb l'elaboració d'aquesta diagnosi i el Pla Educatiu de Salt, i amb la participació del municipi com a experiència pilot de la iniciativa Educació 360.
- Així mateix, són moltes les entitats i organismes que s'han bolcat a treballar al municipi per a la millora de les condicions de vida i l'educació de la població més vulnerable i s'han articulat espais de treball comunitari molt valuosos.
- En canvi, a través de les sessions de treball i tallers participatius es remarca que a Salt la població cohabita, més que conviu i hi ha actituds racistes latents. Aquesta situació s'emmarca en una tendència general a tenir societats cada vegada més fragmentades. De totes maneres, hi ha activitats que són compartides entre infants (com la Festa del Llibre Gegant d'en Massagran) i entre AMPA (com Fira d'intercanvi de joguines i roba segona ma) i que caldria seguir potenciant.
- De totes maneres hi ha diferents aspectes que des de l'Ajuntament i les entitats es podrien treballar per tal d'incorporar la **mirada de ciutat educadora i acollidora de forma més transversal al municipi**:

- **L'espai públic:** El disseny de la ciutat no contribueix a espais públics educatius i de convivència, es troben a faltar espais de socialització, de participació ciutadana i de formació informal.
- Les **festes populars:** no reflecteixen la multiculturalitat de Salt i no són espai de trobada, hi ha una baixa participació social de part de la ciutadania. En aquest sentit, calen més activitats cohesionadores i espais de relació.
- Els **equipaments:** Salt no disposa de cap equipament amb funció de 'Centre Cívic' a partir del qual articular polítiques de participació ciutadana en la vida pública, en la presa de decisions sobre la convivència, la vida en comú... Recentment s'ha inaugurat un local social al centre i les biblioteques fan sovint una funció d'espai de trobada. El municipi disposa d'equipaments culturals potents com l'Ateneu Comacrós (encara amb molts espais a rehabilitar) i la Casa de Cultura de Les Bernardes, però no tothom se'ls ha fets seus ni els utilitza regularment.
- La **mobilitat en autobús entre Salt i Girona** (gestionada per una companyia privada), es veu com a una oferta molt limitada tant per estudiar, com per a treballar a la capital. Políticament s'està treballant per tenir millor connexió amb la zona universitària de Girona, avançant amb una mobilitat amb lògica d'àrea metropolitana de Girona que doni més oportunitats educatives i formatives a tots els municipis de l'entorn.
- **L'estructura tècnica** del consistori és més feble que en d'altres municipis de dimensions similars, així com el pressupost municipal és menor que en altres viles amb el mateix volum de població. Això comporta l'externalització de molts serveis i programes i limitacions tècniques en la capacitat de dissenyar i implementar polítiques educatives i socials. Però també en la selecció de perfils professionals s'han prioritzat àrees com la seguretat per sobre d'altres com l'educació comunitària. Actualment s'està fent un estudi a nivell de consistori per reorganitzar les àrees i serveis.

A les següents taules es reproduïxen les principals dades, informacions i visions extretes de la Diagnosi Socioeducativa en cadascun dels àmbits comentats.

Educació 360	Mapa socioeducatiu Quina realitat hi ha?	Mapa dels agents i les polítiques Què s'hi està fent?	Mapa de visions Què en pensen els agents?
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2006-2016 Creixement anual primària: Salt 4,6% Gironès 3,8% ▪ El curs actual hi ha 3.460 infants a les escoles, en 8 anys cau el 22% el nombre d'infants d'infantil i creix un 117% la primària de les escoles públiques. ▪ Incorporació tardana curs 2016-17: 7,7% alumnat primària i 6,7% secundària. ▪ El 93% de les places de matrícula viva estan al Sector públic. ▪ Al voltant de 800 infants i adolescents empadronats i no escolaritzats a Salt. ▪ Ràtios d'escolarització superiors a primària (concertada) i en tots els centres de secundària. El curs actual hi ha 76 places de més ocupades als instituts (62 als centres públics). ▪ A Salt el curs 2016-17 el 26% d'alumnat al sector públic tenen NEE i el 7% Concertat (amb dictamen) segons el Dep. d'Ensenyament ▪ Informes Síndic de Greuges sobre segregació escolar ▪ Al voltant de 500 infants i adolescents al Juguem? ▪ 1.303 alumnes als menjadors escolars (89% becats) ▪ 65 alumnes de secundària menjador + 30 bonus esmorzar ▪ El curs 2017-18 438 infants escolaritzats a llars d'infants i altres recursos socioeducatius, el que significa el 36,6% del total de menors de 3 anys. ▪ El 9,3% d'alumnat a les escoles concertades té nacionalitat estrangera, en canvi el 67,1% a les públiques. L'11,4% és alumnat estranger als centres secundària concertats i el 54,9% als públics. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Salt compta amb 8 escoles públiques totes d'alta complexitat i 4 concertades. ▪ Oficina Municipal d'Escolarització, tot i que només hi ha una tècnica d'educació. ▪ Existència d'una coordinació regular amb el Dep. d'Ensenyament a través de les Taules de planificació, Comissions d'escolarització ... ▪ Espais de coordinació i reflexió de la comunitat escolar: Consell Escolar Municipal, Seminari de direccions de centres públics. ▪ Un institut i dues escoles en mòduls provisionals, una d'elles en fase de licitació. ▪ Ajuts a l'escolarització de 0 a 18 anys ▪ Escola Municipal de Belles Arts i Aula de l'Escola de Música del Gironès a Salt ▪ Pla Educatiu d'Entorn ▪ Programa Juguem ▪ Oferta extraescolars i casals d'estiu d'AMPA ▪ Impuls del projecte Educació 360 ▪ Dispositiu SIE ▪ Casal Obert Infantil i Adolescent (Casal Infants) ▪ Programa de beques Escolars i Universitàries (SER.GI) ▪ Programa CaixaProInfància ▪ Programa APS (Vincle) ▪ Ajudes escolarització (Creu Roja) ▪ Taller d'Estudi Assistit amb Famílies (SER.GI) ▪ Menjador Infantil i Juvenil, i Berenars Saludables (La Caseta) ▪ Reforç Escolar (La Caseta) ▪ RAI ESO Dinem Junts (Casal Infants) ▪ Programa de complement de beques menjador a INF-PRI (Fundació Probitas) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Preocupa la segregació escolar, que s'inicia a la petita infància ▪ Manca de suport i recursos en l'atenció a la diversitat i a les NEE, amb percentatges superiors als oficials ▪ Falta d'implicació dels centres concertats en el repartiment d'infants i adolescents amb NEE. ▪ Es percep prejudicis cap a les escoles públiques, que no saben o no poden fer arribar el seu projecte educatiu a totes les famílies ▪ Falta d'interacció entre famílies i centres educatius ▪ Salt necessitaria aplicar una normativa diferent i específica a la seva realitat però això no es dona. ▪ L'oferta d'activitats fora escola és diversa però insuficient i segregada ▪ Els menjadors escolars són menjadors socials poc educatius i la cobertura alimentària durant la secundària és molt limitada ▪ Desconeixement per part dels centres educatius de les entitats i activitats fora escola ▪ Els adolescents tenen més temps lliure, però menys oferta i no s'enganxen fàcilment

<p>Educació al llarg i ample de la vida. Transicions educatives i al món del treball</p>	<p>Mapa socioeducatiu Quina realitat hi ha?</p>	<p>Mapa dels agents i les polítiques Què s'hi està fent?</p>	<p>Mapa de visions Què en pensen els agents?</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analfabetisme i sense estudis: Salt 15% / Gironès 8% (2011) ▪ Nova contractació Salt 2016: Autòctons 85%/ Estrangeres 15% ▪ 73% d'aturats/des tenen com a màxim estudis bàsics (2016) ▪ Curs 2015-16, alumnes que graduen a l'ESO als centres públics: 55% i privats: 94%, mentre la mitja catalana va ser del 89%. El 62% dels nois al sector Públic no graduen (curs 2015-16). ▪ Bons resultats a les proves de competències bàsiques a la secundària pública tant en llengua catalana (70%) com castellana (75%), encara que sota la mitja de Catalunya ▪ 850 alumnes a l'Escola d'Adults, 53% origen africà ▪ Degut al tipus d'oferta de Cicles de Grau Mitjà, les noies són gairebé el 50%, (Gironès són entre el 30% i el 40%). Als Cicles Superiors la majoria són noies (entre el 70% i el 85%). ▪ A CFGM hi ha nivells de graduació molt baixos entre els nois (del 40% de mitja els darrers tres cursos) i superiors entre les noies (56% de mitja). ▪ L'alumnat que fa batxillerat a Salt és menor del que fa Cicles Formatius i s'ha reduït els darrers anys (passant de 232 a 184) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Taula Formació i Laboral (FIL) que desenvolupa un Pla estratègic ▪ L'Espai Municipal d'Ocupació (EMO) fa cursos per a aturats i empreses, amb un creixement del 79% el seu alumnat entre 2015 i 2017, fins als 327. ▪ La Generalitat impulsa Aula Activa i el Centre d'Innovació i Formació Ocupacional (CIFO) hi passen 209 alumnes que fan formació ocupacional al 2017. ▪ Projectes i accions promogudes per l'Ajuntament: XAT: Xarxa Accés al Treball, Servei Garantia Juvenil (fins 2018), Programa Integra (fins 2018), Orientació i intermediació EMO, Servei d'Orientació Acadèmica, Joves per l'ocupació (fins 2018), Projectes Singualars, orientació educativa, Programa Reactiva't, Brigada Jove ▪ Moltes accions i recursos promoguts per entitats com Creu Roja, Caritas, SER.GI, ProInfància, Vincle, Gentis i Fundació Intermedia ▪ Oferta d'empreses i acadèmies privades. ▪ Formació post-obligatòria (CCFF) i de segones oportunitats (PFI, PTT, PPP a dos instituts i una escola concertada...) ▪ Oferta de formació universitària (2 centres presencials i 2 de formació on-line) ▪ Punt d'Informació Juvenil de l'Estació Jove que rep 9.362 joves d'entre 12 i 30 anys, la majoria amb consultes sobre formació i treball. ▪ Realització de 2 Fòrums Universitaris de Salt 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ L'Escola d'Adults desbordada, gran creixement d'alumnat de 16 a 20 anys, fa funcions de 4t institut ▪ Recursos de segones oportunitats ben valorats però insuficients per cobrir la demanda existent i alguns amb perill de continuïtat. ▪ Oferta de formació per a adults dispersa i descoordinada, que en alguns casos no respon a la realitat de Salt. ▪ L'adaptació curricular a 4t d'ESO pot ser contraproductiva ja que tanca les possibilitats per accedir a altres formacions.

Salt, Vila acollidora i educadora	Mapa socioeducatiu Quina realitat hi ha?	Mapa dels agents i les polítiques Què s'hi està fent?	Mapa de visions Què en pensen els agents?
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creixement 2000-16: Salt 34% / Gironès 37% ▪ Recanvi població Salt 2000-10: Estrangera +776% / Espanyola -20% ▪ Menors de 15 anys (2016): Salt 20% / Cat. 15% ▪ Beneficiaris Salt Centre Distribució Aliments (2016) 5.164 persones (17,6% de la població) ▪ Taxa Atur (set.2017): Salt 15,73% / Gironès 10,23% ▪ Salt 2017: 41% d'aturats/des sense prestació ▪ Índex de famílies associades a l'AMPA a Salt és del 58% a la primària, 20 punts inferior a la mitja de Catalunya (78%) i de 56% a la secundària (64% a Catalunya). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Festes populars i tradicionals ▪ Entitats culturals, esportives, socials, educatives... ▪ Plataforma Salt Educa ▪ Fàbrica Jove, Estació Jove i Satèl·lit Jove ▪ Pla Comunitari infants, Joves i famílies ▪ Ateneu Popular ComaCrós (activitats i entitats vinculades) ▪ Biblioteques Massagran i lu Bohigas ▪ Centre Cultural Les Bernardes ▪ Xarxa de Ciutats Educadores de les comarques de Girona ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ El disseny de la ciutat no contribueix a espais públics educatius i de convivència ▪ Manquen equipaments cívics, però també esportius i de lleure ▪ Les festes popular no reflecteixen la multiculturalitat de Salt i no són espai de trobada, hi ha una baixa participació social de part de la ciutadania ▪ Es cohabita, més que es conviu i hi ha actituds racistes latents ▪ La precarietat i vulneració de drets socials bàsics de part de la població (habitatge, subministres, alimentació) sobrepassen la capacitat de resposta local. ▪ Estructura tècnica menor que la d'altres municipis de dimensions similars.

4.2. Agenda dels reptes de Salt per a l'educació i la cohesió social

En aquest apartat, d'una banda, es descriuen 6 reptes de ciutat que s'han considerat clau a partir de les conclusions de la Diagnosi i que caldrà perseguir a través del futur Pla Educatiu de la vila de Salt i de l'altra, es defineixen diversos objectius per cadascun dels tres àmbits o dimensions en que s'han organitzat les conclusions.

1. Pensar-se com a vila acollidora i educadora

L'educació i l'acollida són elements fonamentals per a la integració de les persones en la societat, i són polítiques clau en un municipi com Salt amb una història marcada per ser punt d'arribada de famílies joves, amb infants d'arreu de Catalunya i del món que cerquen una vida amb majors oportunitats. Una ciutat és acollidora i educadora sempre, però de quina manera articula les seves polítiques d'acollida i educació, amb quins valors, intencionalitat, coherència i objectius ho fa és el que diferencia els resultats que n'obté. En aquest sentit, és clau fer polítiques basades en necessitats reals i encaminades a reduir les desigualtats socials i educatives i a potenciar la cohesió social. Per tant, d'una banda, cal entendre l'acollida i l'educació des del treball transversal dins de l'Ajuntament i des del treball en xarxa amb d'altres administracions públiques, entitats i agents privats. I d'altra banda, cal reforçar la identitat saltenca com a vila acollidora i educadora, com a marca de poble, a través d'una campanya de comunicació pública cap a la ciutadania però també internament cap a l'Ajuntament⁷.

2. Trencar les lògiques de la segregació escolar i social

Sabem que la segregació escolar és negativa des de diferents punts de vista, però també sabem que no obeeix només a les polítiques educatives d'un municipi, sinó que s'explica per processos complexos que sobrepassen l'educació i el propi àmbit local, i que responen a dinàmiques d'exclusió social. Per tant, trencar les lògiques de la segregació escolar és un repte fonamental pel Pla Educatiu de Salt però que cal treballar també en un marc més ampli on es repensi des d'una perspectiva territorial per exemple l'estructura urbanística i l'oferta d'habitatge, les oportunitats laborals, les polítiques d'acollida i d'integració, etc.

3. Oferir a Salt la millor educació possible, integrant les educacions de dins i fora dels centres educatius

La perspectiva de l'Educació 360 o Educació a Temps Complert ens fa veure la necessitat de trencar els murs entre els temps educatius lectius i no lectius, i connectar els aprenentatges d'infants, adolescents i joves. Això és clau si volem oferir a Salt la millor educació possible, perquè només amb la suma de les fortaleses i aportacions de tots els agents educadors del municipi aconseguirem millorar l'educació de forma global.

---

⁷ Veure el vídeo impulsat per la ciutadania al Projecte Educatiu de Ciutat de Manlleu (2017) <https://youtu.be/rPMPVlpkEIk>

4. Ampliar la formació de les persones adultes i reduir l'analfabetisme

No hi ha un estímul educatiu més potent per a un infant o adolescent que veure com el seu pare o mare s'esforça per millorar la seva formació. I una de les majors angoixes per a moltes famílies és no poder ajudar els seus fills i filles a tenir un futur millor a través de l'educació. L'analfabetisme és nefast per a les persones que el pateixen, ja que els limita enormement la seva autonomia per viure, però també és nefast en termes de societat, ja que és una pèrdua de capital social de part de la població, que es va quedant progressivament més aïllada.

5. Tenir cura dels principals recursos educatius, les persones

La duresa de les situacions que es viuen quotidianament a Salt fa que el compromís social de les persones implicades en processos socioeducatius sigui tan elevat com el seu nivell d'estrès i d'angoixa. Cal tenir cura de les persones que eduquen dins i fora dels centres educatius perquè són el recurs més valuós que tenim i potenciar que se segueixin formant i motivar-les per tenir les eines per seguir educant en un context molt difícil.

6. Generar cohesió social, a través del (re)coneixement entre saltencs i saltenques

Passar de cohabitar a conviure i d'aquí a la cohesió social és un procés complex i lent però que parteix sempre del coneixement i del reconeixement de totes les persones com a iguals, en el marc de les nostres diferències. Això requereix d'espais compartits, participatius i d'estratègies per trencar els prejudicis socials que es generen arreu. En aquest sentit, l'educació en el marc de les diferències (de sexe, edat, origen, cultura, religió, capacitats, etc.) és una eina cabdal per avançar cap a la cohesió social.

En relació als tres àmbits del Pla Educatiu de Salt, s'identifiquen els següents reptes a tractar en un futur:

Des de la perspectiva d'**Educació 360**, és a dir, integrant els moments i espais educatius que viuen infants i adolescents dins i fora de les aules i amb voluntat de connectar-les i potenciar-les mútuament, s'identifiquen els següents reptes:

1. Millorar l'impacte del programa Juguem? Amb la implicació de nous agents per ampliar la cobertura, i la connexió entre aprenentatges i activitats dins i fora dels centres educatius.
2. Reforçar la cobertura socioeducativa a la petita infància i promoure una major oferta educativa 0-3 anys
3. Garantir el coneixement i l'accés a l'oferta educativa fora escolar de les famílies, en termes d'equitat, especialment en l'oferta de tipus esportiu.
4. Repensar el menjador escolar com a entorn educatiu a primària i a la secundària, enfortint el vessant educatiu del menjador escolar
5. Elaborar una oferta socioeducativa coordinada per als mesos d'estiu i altres períodes de vacances escolars
6. Ampliar l'oferta d'activitats de les tardes de joves i adolescents
7. Fer de les activitats artístiques uns dels trets d'identitat de l'educació de Salt, aprofitant l'oferta universitària del municipi i també les entitats i empreses que es desenvolupen en aquest àmbit

8. Aprofitar i potenciar el valor de les biblioteques, tant les escolars com de les municipals, per promoure activitats per a infant i joves
9. Fomentar l'Aprenentatge Servei com a estratègia per connectar centres educatius de totes les etapes amb l'entorn, fent un retorn a la comunitat

Els següents reptes també s'han de tractar des d'una perspectiva educativa ampla, tot i que són nucli de les **polítiques educatives a nivell supramunicipal**, de les quals l'Ajuntament i els centres educatius tenen una capacitat limitada, ja són qüestions que s'han de planificar i acordar d'acord amb un nivell territorial superior, ja que és competència del Departament d'Ensenyament:

10. Millorar les condicions d'escolarització de l'alumnat dels centres educatius públics de Salt. Ens referim tant a la dignificació dels espais i la construcció dels edificis pendents, com al manteniment de ràtios d'escolarització reduïdes per poder atendre a la diversitat de l'aula, al repartiment equitatiu de la matrícula viva i dels infants i adolescents amb Necessitats Educatives Especials i Específiques, amb percentatges similars entre l'escola pública i la concertada i l'ampliació dels recursos de suport per a garantir una bona atenció i educació en aquests infants i adolescents.
11. Incidir en els criteris d'elecció de centre per part de les famílies, a través de diferents estratègies. D'una banda, potenciar els projectes educatius dels centres i construir projectes diferenciats amb aliances educatives entre centres educatius i altres entitats i organitzacions del territori; i d'altra banda, afavorint els canvis de centre educatiu en grups de famílies i trencant els prejudicis respecte a les escoles, a través de la relació i comunicació regular amb les famílies de la vila.
12. Aprofundir en el treball conjunt entre centres educatius en les transicions educatives des de l'escola bressol fins a l'educació post-obligatòria, traçant itineraris educatius i relacionant amb lògica de ciutat (adscripcions) els diferents centres educatius públics.
13. Ampliar l'oferta de Cicles Formatius de Salt, en relació d'una banda a l'oferta universitària existent al municipi i de l'altra, a les necessitats de les empreses del territori.

En relació a l'**Educació al llarg i ample de la vida, a les transicions educatives i a la transició entre educació i treball**, s'han identificat aquests reptes clau:

14. Dotar-se de l'espai físic i dels recursos humans necessaris per poder ampliar la cobertura de la població adulta en processos formatius, especialment en el marc del Centre de Formació d'Adults Les Bernardes.
15. Millorar la coordinació i comunicació entre els diferents agents que ofereixen formació per a persones adultes al municipi, a través de la Taula Formació i Laboral (FIL) i del Pla estratègic que s'està elaborant.
16. Potenciar la continuïtat dels estudis de la població escolaritzada, a través de més oferta de formació de "Segones Oportunitats", a preus assequibles, adaptada a la realitat i trets identitaris de Salt i en clau de gènere.

17. Millorar l'orientació educativa i laboral, i ampliar els programes d'acompanyament amb la finalitat d'ampliar l'èxit en la transició escola-treball.
18. Potenciar i fer més visibles els referents positius i de trajectòria educativa d'èxit, com per exemple els universitaris i universitàries de Salt, perquè puguin emmirallar-se i ser un estímul pels infants i adolescents de la vila.
19. Ampliar el suport a les famílies en la seva tasca de criança, reforçant els espais existents i creant nous recursos de suport, acompanyament i reflexió conjunta sobre la tasca d'educar.

Finalment, en relació a Salt, com a **vila acollidora i educadora**, es destaquen els següents reptes a abordar:

20. Incloure i fer visible la interculturalitat de Salt en les seves festes, expressions culturals i artístiques
21. Repensar i dinamitzar l'espai públic com a espai educatiu i de trobada dels saltencs i saltenques.
22. Fomentar la participació social i la consciència de ser agents educadors per part de serveis públics locals, entitats, empreses i veïns i veïnes de la vila.
23. Ampliar els espais amb funció de centre cívic, és a dir, espais de trobada i participació de persones amb interessos comuns i activitats obertes a tothom.
24. Reforçar els espais de (re)coneixement i debat sobre l'educació i els recursos socioeducatius de Salt existents a nivell tècnic, a nivell polític i a nivell ciutadà.
25. Anar més enllà en la relació entre centres educatius, amb les famílies i l'entorn, fer comunitat educativa i fomentar la relació entre famílies en totes les accions dels Pla.